অমৃতধাৰা

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়, নগাঁও

২০১৭-২০১৮

মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষৰ সৈতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকল

বহি থকা বাঁওফালৰপৰা ঃ চুমি বৰা, ড° কবিতা ভুঞা, ৰূপশ্ৰী দেৱী, অজন্তা খাৰঘৰীয়া, ড° সাগৰ বৰুৱা (অধ্যক্ষ), চেলিমা চুলতানা খণ্ডকাৰ (উপাধ্যক্ষ), জয়শ্ৰী চৌধুৰী, কবিতা গোস্বামী

থিয় হৈ (বাঁওফালৰপৰা) ঃ নন্দিতা গোস্বামী, ধৰিত্ৰী দাস বনীয়া, মুনমী বৰা, মইনুল হক আকণ্ড, ৰেব দাস, মনোৰঞ্জন দাস, ড° স্বপন জ্যোতি নাথ, আশ্ৰাফুল আলম চৌধুৰী, ৰাইহানুল আহমেদ, দীপক চৰকাৰ, চাও কটং লুংকিন

অমৃতধাৰা

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়, নগাঁও

২০১৭-২০১৮

তত্ত্বাৱধায়িকা
অজন্তা খাৰঘৰীয়া

সম্পাদিকা
নেহা দাস

অমৃতধাৰা

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়, নগাঁও
২০১৭-২০১৮

খাগৰিজান কলেজৰ মুখ্য প্ৰয়াস হৈছে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিকাশশীল আৰু পাৰদৰ্শী কৰি গঢ়ি তোলা, যাতে ভৱিষ্যতে তেওঁলোক শিক্ষাৰ জৰিয়তে সমাজৰ একোজন সুযোগ্য ব্যক্তি হৈ নিজৰ লগতে জাতি আৰু দেশৰ বাবে একোজন পোহৰ বিলাওঁতা ব্যক্তি হ'ব পাৰে। কলেজৰ এই উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়ে 'অমৃতধাৰা' অৰ্থাৎ 'জ্ঞানৰ সুঁতি' আপোনালোকৰ হাতত তুলি দিয়া হ'ল। আশা ৰাখিছোঁ, এই আলোচনীখনিয়ে সকলোৰে হৃদয়ত জ্ঞানৰ জ্যোতি বিলাব।

মুদ্ৰণ ঃ অজন্তা প্ৰেছ, নগাঁও

সম্পাদনা সমিতি

সভাপতি
ড° সাগৰ বৰুৱা

তত্ত্বাৱধায়িকা
অজন্তা খাৰঘৰীয়া

আলোচনী সম্পাদিকা
নেহা দাস

সদস্য
ড° কবিতা গোস্বামী
জয়শ্ৰী চৌধুৰী
তাপশ্ৰী সাহা
সঞ্জীৱ বৰা

সৰ্বানন্দ সোণোৱাল

সত্যমেব জয়তে

মুখ্যমন্ত্ৰী, অসম
গুৱাহাটী

দিছপুৰ
২৫-০৮-২০১৮

শুভেচ্ছাবাণী

নগাঁও জিলাৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন প্ৰকাশৰ বাবে যো-জা চলোৱা হৈছে বুলি জানিবলৈ পাই মই সুখী হৈছোঁ।

শিক্ষা হৈছে প্ৰজ্ঞা, গতি আৰু বিকাশৰ মূল সমল। শিক্ষাৰ জৰিয়তেহে সমাজ এখন পোহৰাই তোলাটো সম্ভৱ আৰু ইয়ে মানুহক ইতিবাচক দিশেৰে আগবাঢ়ি যাবলৈ পৰিৱেশ নিৰ্মাণ কৰে। সৃজনীশীল চিন্তাধাৰাৰ উন্মেষৰ ক্ষেত্ৰতো শিক্ষাই সদায়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। শিক্ষানুষ্ঠানৰ আলোচনী এখনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতিভাৰ উন্মেষত সহায় কৰাৰ উপৰি অঞ্চলটোৰ ইতিহাস, বিভিন্ন শিক্ষামূলক দিশ অৱলোকনেৰে জ্ঞান বৰ্দ্ধনতো সহায় কৰে। খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়খনে ইয়াৰ প্ৰতিষ্ঠাকালৰে পৰা পৰিৱেশ সৃষ্টিত অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াই আহিছে। মহাবিদ্যালয়খনে ভৱিষ্যতেও শৈক্ষিক উত্তৰণৰ দিশত ইতিবাচক বৰঙণি আগবঢ়াই যাব বুলি কামনা কৰিলোঁ।

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনীখন সৰ্বাংগসুন্দৰ ৰূপত প্ৰকাশৰ কামনা কৰাৰ লগতে আলোচনীখনে সকলোৰে পৰা সমাদৰ লাভ কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

(সৰ্বানন্দ সোণোৱাল)

Rupak Sarmah
Member
Assam Legislative Assembly
86, Nagaon Sadar LAC

सत्यमेव जयते

Residence :
Guwahati : Old MLA Hostel
Assam Sachibalaya,
Qtr. No. 89, Dispur, Ghy.-6
E-mail : rupaksarmah1@gmail.com
Nagaon : P.S. Road, Amolapatty
Nagaon-782003

শুভেচ্ছাবাণী

নগাঁও চহৰৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী 'অমৃতধাৰা' প্ৰকাশ কৰিবলৈ প্ৰস্তুতি চলোৱা বুলি জানিবলৈ মই নথৈ আনন্দিত হৈছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ একোখন আলোচনী একোজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে সাহিত্যচৰ্চা তথা বৌদ্ধিক বিকাশৰ উত্তম কঠিয়াতলী। নিঃসন্দেহে ই এক সুন্দৰ মাধ্যম, কত শতজন শিল্পী-সাহিত্যিক আদিৰ প্ৰথম কৰ্ষণৰ ঠাই এই 'অমৃতধাৰা'।

'অমৃধাৰা'ৰ পাতত ছাত্ৰসকলে সুপ্ত সাহিত্য প্ৰতিভা বিকশিত কৰি বৰিষ্যতে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল টনকিয়াল কৰক— এই আশাৰে 'অমৃতধাৰা' প্ৰকাশৰ লগত জড়িত সকলোটিলৈকে আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

(ৰূপকি শৰ্মা)
বিধায়ক
নগাঁও সদৰ বিধান সভা সমষ্টি

Accomplishment

Birendra Kr. Borah
M.Sc., B.Ed., LL.B.
President, G.B.
Khagarijan College, Nagaon

It gives me an opportunity to acknowledge my heartiest thanks to the college authority for publishing an annual magazine of the session 2017-18. Obviously college magazine plays a pivotal role in fostering the innate literary talents of the students as well as of the teachers. I congratulate the college authority and the Editorial board for such an endeavour to publish annual magazine which stands itself as monument of the college society.

With best wishes.

President of G.B.
Khagaijan College, Nagaon

অধ্যক্ষৰ একাষাৰ

জানিবলৈ পাই অতি সুখী হৈছোঁ যে ২০১৮ বৰ্ষৰ 'অমৃতধাৰা' সংখ্যাটো সম্পূৰ্ণ হৈছে। নগাঁও জিলাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ এক অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ অগ্ৰগতিৰ ক্ষেত্ৰত এক বিশেষ ভূমিকা পালন কৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ 'অমৃতধাৰা'ৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ। কিয়নো এই মুখপত্ৰৰ পাততেই বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ সৃষ্টিশীল প্ৰতিভা দাঙি ধৰে।

মুখপত্ৰখন সৰ্বসুন্দৰ কৰি তুলিবৰ বাবে তত্বাৱধায়িকা অধ্যাপিকা অজন্তা বৰা খাৰঘৰীয়াই আৰু আলোচনী সম্পাদিকা নেহা দাসে আপ্ৰাণ চেষ্টা চলাইছে। তেখেতসকল ধন্যবাদৰ পাত্ৰ। 'অমৃতধাৰা'ৰ সফলতা কামনা কৰিলোঁ।

(সাগৰ বৰুৱা)

তত্বাৱধায়িকাৰ একাষাৰ

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৮ বৰ্ষৰ বছৰেকীয়া আলোচনীৰ তত্বাৱধায়িকাৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ পাই নিজকে কৃতাৰ্থ মানিছোঁ। এখন মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীয়ে কলেজখনৰ সাহিত্য চৰ্চাৰ দিশটোৰ লগতে বিভিন্ন সহ-পাঠ্যক্ৰমৰ দিশটোৰ প্ৰতিফলন ঘটোৱাত বিশেষ তাৎপৰ্য বহন কৰে। কলেজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুপ্ত প্ৰতিভাসমূহৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত কলেজৰ বছৰেকীয়া আলোচনীখনে যথেষ্ট অবিহণা যোগায়।

কেৱল পৰীক্ষাত পাছ কৰিবৰ বাবে পৰীক্ষাকেন্দ্ৰিক শিক্ষা ব্যৱস্থাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশৰ বাবে পৰিপূৰক নহয়। সেয়েহে বিভিন্ন ধৰণৰ সাহিত্য চৰ্চাই জ্ঞান বৃদ্ধিৰ সহায় কৰে।

মহাবিদ্যালয়খনত প্ৰতিটো বছৰ অতিক্ৰম কৰাৰ পিছত এফালেদি শতাধিক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ লগতে প্ৰতিষ্ঠানটোৰ সুনাম অক্ষুণ্ণ ৰাখি মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা বিদায় লয়, আনফালেদি নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ জীৱন গঢ়িবৰ বাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰেহি। তিনিৰপৰা পাঁচ বছৰ কাল অধ্যয়ন কৰাৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানত অংশগ্ৰহণ কৰি সুখ-দুখৰ ভাগী হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰতিষ্ঠানটো এৰি যোৱা সময়ত যিদৰে মন গধুৰ হয় তেনেকৈ নতুনকৈ অহা চামৰ উজ্জ্বল মুখবোৰে আশাৰ ৰেঙনি তোলে।

সময়ৰ লগে লগে আমাৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰিৱৰ্তন হৈছে। এখন শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ গৌৰৱ নিৰ্ভৰ কৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰতিভাৰ ওপৰত। পঢ়া-শুনাৰ লগতে নিজৰ জাতীয় সংস্কৃতি জীয়াই ৰখাটো প্ৰয়োজন। আজিৰ এই সংকটময় পৰিস্থিতিত শিক্ষক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৱে বলিষ্ঠ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আগুৱাই যাব লাগিব। কাৰণ এটা অনুষ্ঠান বা প্ৰতিষ্ঠানৰ উন্নতিৰ দিশত তাৰ লগত জড়িত থকা প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ সহায়-সহযোগিতাৰ প্ৰয়োজন। কলেজখনৰ শৈক্ষিক দিশৰ উন্নতিৰ লগতে আন্তঃগাঁথনিৰ উন্নতিৰ দিশত সকলোৱে সচেতন হোৱা দৰকাৰ।

যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু অধ্যাপক-অধ্যাপিকাই তেওঁলোকৰ বহুমূলীয়া লিখনিৰে আলোচনীখন প্ৰকাশৰ দিশত অবিহণা যোগালে, তেখেতসকললৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ। আলোচনীখন সাফল্যমণ্ডিত কৰিবলৈ যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছোঁ, তথাপিও তাৰ মাজত কিবা ভুল-ত্ৰুটি থাকিলে দোষ মাৰ্জনা কৰিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

শেষত সকলো শুভাকাংক্ষীলৈ কৃতজ্ঞতা যাচিলোঁ।

অজন্তা খাৰঘৰীয়া
আলোচনী তত্বাৱধায়িকা
মুৰব্বী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

মহাবিদ্যালয় সঙ্গীত

কথা ঃ লুতফুৰ ৰহমান
প্ৰাক্তন উপাধ্যক্ষ, খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়
সুৰ ঃ মুকুল বৰা

নৱ নৱ সৃষ্টিৰে আমি আগুৱাওঁ
জ্ঞানৰ জ্যোতি আৰু কৃষ্টি বিলাওঁ
গঢ়িম আমি এই সমাজ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান
চহৰৰ 'অতীত' তোমাৰ নাম
চিৰ নমস্য খাগৰিজান,
চৰণত বৈছে জুৰি খনাজান
তোমাক জনালোঁ প্ৰণাম।
তুমি সেউজীয়া, তুমি অপৰূপা
তোমাৰ নাই যে তুলনা
আশীৰ দশকতে জন্মি আজি
হ'লা চিৰ যৌৱনা।
আই আমাক শকতি দিয়া
আই আমাক আশিস দিয়া
তোমাৰ চৰণ শিৰত লৈ
গাওঁ আমি জয়ৰে গান,
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান।
তুমি গঢ়িছা যুগৰ মানুহ
গঢ়িবা আমাকো বীৰ লাচিত কৰি
দুষ্কৃতি বিনাশি গঢ়িম সমাজ
গঢ়িম আমাৰ স্ব-জাতি।

তুমি গঢ়িছা যুগৰ নাৰী
আমাকো গঢ়িবা মূলা গাভৰু কৰি,
ভেদাভেদ বিনাশি গঢ়িম জাতি
দিলো তোমাক আমি প্ৰতিশ্ৰুতি।
শঙ্কৰদেৱৰে বৰঘৰ মজিয়াত
তুমি আই জন্ম ল'লা।
মাধৱ আজানৰ সময়ৰ গীত
আমাৰ প্ৰাণত সিঁচি দিলা।
আই আমি কৰোঁ অংগীকাৰ
ৰাখিম তোমাৰ মান
তুমি আই চিৰ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান।
তুমি আই চিৰ মহান
মাতৃ আমাৰ এই খাগৰিজান।।

সূচীপত্ৰ

সম্পাদকীয় ৩

মহৎলোকৰ জীৱনী

এ.পি.জে. আব্দুল কালামৰ সপোন বাটৰ প্ৰচেষ্টা ▸ **আজিজ আক্ৰাম** ৪
ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ জীৱন আৰু আদৰ্শ ▸ **মধুস্মিতা লস্কৰ** ৯
মহান বিজ্ঞানী শ্ৰীনিবাস ৰামানুজন ▸ **ইন্দ্ৰানী শইকীয়া** ১১
সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা ▸ **প্ৰণতি ডেকা** ১২
মানৱৰত্ন ড° ভূপেন হাজৰিকা ▸ **শিখামণি ডেকা** ১৫
কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা ▸ **কাবেৰী বৰা** ১৮
এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন ▸ **অমৃত ফুকন** ২০
ষ্টিফেন হকিং ▸ **বক্তিমা ডেকা** ২৩
বিজ্ঞানী মাইকেল ফাৰাডে ▸ **জাফৰিন বেগম** ২৪
ড° ভূপেন হাজৰিকা ▸ **মোহাজিৰ আহমেদ** ২৫
অসমৰ সমাজ জীৱনত গুৰু নানক ▸ **জুহি কৌৰ** ২৬

প্ৰবন্ধ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানৰ বিকাশত নতুন চিন্তা-চৰ্চাৰ ভূমিকা ▸ **পুলিন ডেকা** ২৭
ব্ৰজাৱলী সাহিত্য ▸ **মিতালী দেৱী** ৩০
ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশ ▸ **পূজা দাস** ৩২
কৰ্তব্যবোধ আৰু বিবেকবোধ ▸ **নাৰগিছ চুলতানা** ৩৩
শিক্ষাত সমাজ বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱ ▸ **গণেশ বাৰিক** ৩৪
শিক্ষা আৰু আধুনিকীকৰণ ▸ **অজন্তা খাৰঘৰীয়া** ৩৬
মানুহ আৰু নিষ্ঠুৰতা ▸ **পল্লৱী বৰা** ৩৮
অবিৰত শিক্ষা আৰু ইয়াৰ পৰিসৰ ▸ **নমিতা সাহা** ৩৯
নিচাযুক্ত দ্ৰব্য ▸ **ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক** ৪১
বিনামূলীয়া নাম ভৰ্তিকৰণ আৰু উচ্চ শিক্ষা ▸ **ইফটিকাৰ আহমেদ** ৪২
পানী প্ৰদূষণ আৰু ইয়াৰ বাবে ল'ব লগা সাৱধানতা ▸ **আছিফা চুলতানা** ৪৪
শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব ▸ **চালমা বেগম** ৪৬

গল্প

প্ৰকৃত বন্ধু ▸ **ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক** ৪৭
শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা ▸ ৪৮
পইচাই সকলো নহয় ▸ **নৌৰিম বেগম** ৪৯
বন্ধুত্ব ▸ **এলিজা বেগম** ৫০
মিছা প্ৰেম ▸ **ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক** ৫১
স্কুল লাইফ ▸ **পল্লৱী মজুমদাৰ** ৫২

কবিত্তা

মুনিন্দ্র দাস ৫৩।। নাবগিছ চুলতানা ৫৩।। বেহেনা বেগম ৫৩।। ইফটিকাব আহমেদ ৫৪
সুমন সূত্রধৰ ৫৪।। ফাবহিন চুলতানা ৫৪।। ছাহনাজ বেগম ৫৫।। কবিতা ভূঞা ৫৫
লুকুমণি কলিতা ৫৬।। অঙ্কিতা পাবাল ৫৬।। পিংকী ববা ৫৭।। পবমজিৎ ক'ব ৫৭
আব্দুল মোশ্বাবফ ৫৭।।পল্লবী ববা ৫৮।। সুমন সূত্রধর ৫৮।। সীমা দেবী ৫৯
নাজিমা খাতুন ৫৯।। ছালমা চুলতানা ৬০।। কুলদ্বীপ ববা ৬০।। তাহিবা মমতাজ ৬১
মেহনাজ হুছেইন ৬১।। ৰুক্মিণী বেগম ৬৩।। মৰ্জিনা বেগম ৬২।। চাহনাজ বেগম ৬২
ৰুক্মিণী বেগম ৬২।। ৰুণা লেইলা বেগম ৬৩

বিবিধ ▸ ৬৪-৬৮

ফকৰা যোজনা
মহৎলোকৰ বাণী
সাঁথৰ
কৌতুক

English Section

Role of the Satras in Indian National Movement ▸ **Sagar Baruah** ৭১
India a medical tourism hotspot ▸ **Selima Sultana Khandakar** ৭৬
Jean Jacques Rousseau ▸ **Parshav Raj Bora** ৭৮
Global warming ▸ **Bicky Raj** ৭৯
The History of the English language ▸ **Norin Begum** ৮০
Life ▸ **Ruptalin Teronpi** ৮১
The Cross In my pocket ▸ **Neha Das** ৮১
Have you wondered how the world began ▸ **Seila Sultana** ৮২
Walt Disney ▸ **Neha Das** ৮৩
Relationship between Measurement and Evaluation ▸ **Arjufa Begum** ৮৬
Variables ▸ **Subratra Bhowal** ৮৭
Interesting Facts on India ▸ **Laxmi Priya Kalita** ৮৮
10 Famous Indian Writers ▸ **Paramananda Bora** ৮৯

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন ৯১
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ একাষাৰ ৯২
ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ একাষাৰ ৯৩

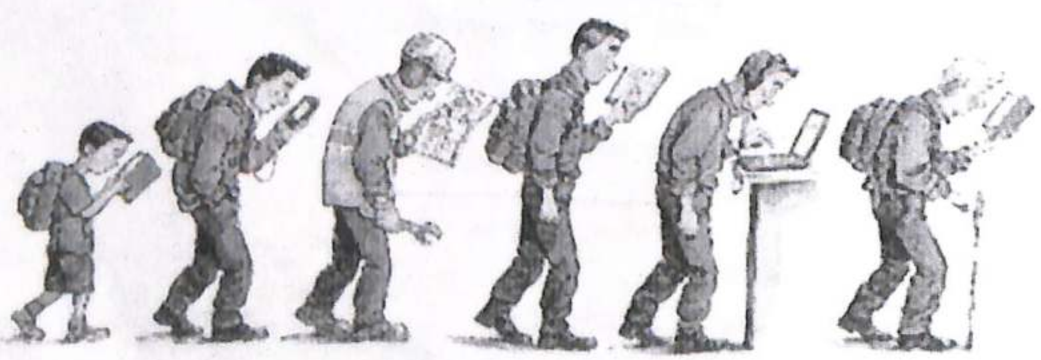

সম্পাদকীয়

প্ৰথমে খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ শিক্ষাগুৰু আৰু অতি মৰমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে বছৰেকীয়া সংকলন 'অমৃতধাৰা'লৈ মোৰ আন্তৰিক অভিনন্দন জনালোঁ।

সাহিত্য সুন্দৰৰ সাধনা। ই মানৱ জীৱনৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ। সৃষ্টিৰ মাধ্যমত জীৱনৰ নিত্য ৰূপ দিবলৈ যাওঁতে সাহিত্য হৈ পৰে জীৱনৰ পথ প্ৰদৰ্শক। সেয়েহে শিক্ষা জগতত আৰু জাতীয় জীৱনত সাহিত্যৰ ভূমিকা উল্লেখযোগ্য। ভাষা, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতি নাথাকিলে কোনো জাতিয়ে নিজৰ অস্তিত্ব বচাই ৰাখিব নোৱাৰে। আলোচনী এক বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নিজৰ সৃষ্টিশীল প্ৰতিভা প্ৰকাশ কৰিবলৈ পোন প্ৰথমে সুবিধা পাই শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুখপত্ৰৰ জৰিয়তে আৰু তাত প্ৰকাশিত উচ্চমানৰ প্ৰবন্ধ-পাতিয়ে বিদ্যালয় বা মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ বৃদ্ধি কৰাত সহায় কৰে। লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক উৎকৰ্ষ সাধনত নতুন দিগন্তৰ সৃষ্টি কৰে।

কৃতজ্ঞতা ঃ

মুখপত্ৰখনি প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা প্ৰচেষ্টাৰ আৰম্ভণি কালৰেপৰা দিহা-পৰামৰ্শ আদিৰে সৰ্বতো প্ৰকাৰে সহায় আগবঢ়াই অহা তত্ত্বাৱধায়িকা অজন্তা খাৰঘৰীয়া মহোদয়ালৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ। লগতে আলোচনীখনি প্ৰকাশ হোৱাত যিসকল গুৰু তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সহযোগিতা আগবঢ়ালে তেখেতসকললৈ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ ২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ মোৰ অশেষ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ। সদৌ শেষত মোৰ অনিচ্ছাকৃত ভুল-ক্ৰটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত মাৰ্জনা বিচাৰি সম্পাদকীয় ইমানতে সামৰিছোঁ।

জয়তু খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়

নেহা দাস

এ.পি.জে. আব্দুল কালামৰ সপোন বাটৰ প্ৰচেষ্টা

আজিজ আক্ৰাম

দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

বিশ্বৰ বৃহত্তম গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ একালৰ ৰাষ্ট্ৰপতি ড° এ.পি.জে. আব্দুল কালাম। তেওঁৰ সম্পূৰ্ণ নামটো হ'ল ড° আব্দুল পাকিৰ জয়নাল আবেদিন আব্দুল কালাম। জীৱনকালতে প্ৰবাদপুৰুষত পৰিণত হোৱা এইগৰাকী মহান মনীষী বৰ্তমান বিশাল ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম নাগৰিক। এনে এক বিৰল সন্মানৰ অধিকাৰী হ'বলৈ তেখেত এক দীঘলীয়া আৰু বৰ্ণময় পৰিক্ৰমা অতিক্ৰম কৰিবলগীয়া হৈছিল। তেওঁৰ সপোন আছিল যে বৰ্তমান নতুন প্ৰজন্মই যাতে এখন উন্নত ভাৰতবৰ্ষ পাব পাৰে।

সুবিশাল ভাৰতবৰ্ষৰ দক্ষিণ প্ৰান্তৰত অৱস্থিত তামিলনাডু ৰাজ্য। ইয়াৰ দক্ষিণ-পূবে কৰমণ্ডল উপকূলৰ দ্বীপচহৰ ৰামেশ্বৰমত এটি নিম্ন মধ্যবিত্ত সংস্কৃতিবান পৰিয়ালত ১৯৩১ চনৰ ১৫ অক্টোবৰ তাৰিখে এইজনা মহান ব্যক্তিৰ জন্ম হয়। তেখেতৰ দেউতাকৰ নাম জয়নুলাব্দীন আৰু মাতৃৰ নাম আচিয়াম্মা। পৰিয়ালৰ নুমলীয়া সন্তান আছিল ড° কালাম। সেই হিচাপে তেখেত আছিল সকলোৰে আলাসৰ লাডু। নিজৰ শাৰীৰিক গঠন সম্পৰ্কে তেখেতে 'অগ্নিৰ ডেউকা' শীৰ্ষক গ্ৰন্থত কৈছে এনেদৰে— 'দেখাই-দৰ্শনে ওখ-ডাঙৰ আৰু সুশ্ৰী মা-দেউতাৰ কেইবাটাও ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজত মই দেখাত তেনেই চুটি-চাপৰ আৰু সাধাৰণ চেহেৰা আছিলোঁ' তেওঁ মাক আৰু দেউতাকৰ বিষয়ে উক্ত গ্ৰন্থতে উল্লেখ কৰিছে এনেদৰে— 'মোৰ পিতৃদেৱতা জয়নুলাব্দীনৰ কোনো আনুষ্ঠানিক শিক্ষা-দীক্ষা নাছিল। তেওঁ অৱশ্যে বুদ্ধিমান আৰু প্ৰকৃতাৰ্থত এজন উদাৰমনা লোক আছিল। মোৰ মা আচিয়াম্মা, তেওঁ আগৰাকী আদৰ্শ ধৰ্মপত্নী আছিল। তেওঁ নিতৌ কিমান যে মানুহক আপ্যায়িত কৰিছিল মোৰ এতিয়া মনত নাই। কিন্তু এটা কথা মোৰ জল্‌জল্ পট্‌পট্‌কৈ মনত আছে যে আমাৰ যৌথ পৰিয়ালটোত যিমানবোৰ মানুহ আছিল, তাতকৈ বহু বেছি সংখ্যক মানুহে মোৰ মা-দেউতাক আদৰ্শ দম্পতী জ্ঞান কৰিছিল।'

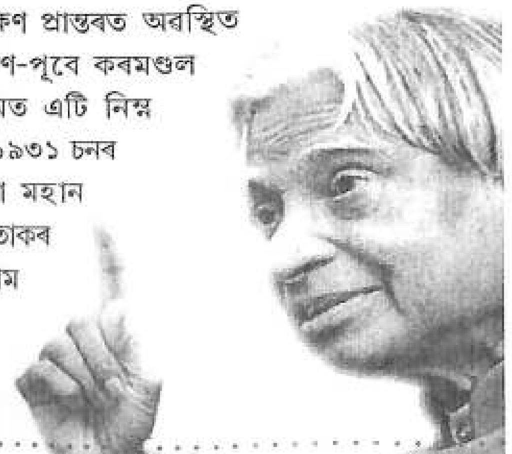

সেই সময়ৰ ৰামেশ্বৰমৰ সামাজিক পৰিৱেশ আছিল অতি মনোৰম। মুছলমান প্ৰধান ৰামেশ্বৰমত হিন্দু-মুছলমান দুয়ো সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ শান্তি-সম্প্ৰীতিৰে বাস কৰিছিল। তেওঁৰ পিতাক নৈষ্ঠিক মুছলমান আছিল যদিও ধৰ্ম সম্পৰ্কে আছিল তেওঁ অত্যন্ত উদাৰ। তেওঁৰ সৰলতা, ধৰ্মজ্ঞান আৰু উদাৰতাই হিন্দু-মুছলমান উভয় সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰে মন জয় কৰিব পাৰিছিল। শিৱ মন্দিৰৰ মুখ্য পূজাৰী পক্ষীলক্ষ্মণা শাস্ত্ৰীদেৱৰ সৈতে তেওঁৰ মধুৰ সম্পৰ্ক আছিল। দুয়ো আছিল ঘনিষ্ঠ বন্ধু। দুয়ো সদায় নিজৰ নিজৰ পৰম্পৰাগত পোছাক পিন্ধি আধ্যাত্মিক আলোচনাত মগ্ন হৈ থাকে। দুয়োগৰাকী ব্যক্তিয়ে সমাজত শান্তি-সম্প্ৰীতি বজাই ৰখাত আগভাগ লৈছিল।

কালামে ৰামেশ্বৰমৰ 'চামিয়াৰ' প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত শিক্ষাৰ পাতনি মেলে। সৰুৰেপৰা কিতাপ-পত্ৰ পঢ়ি আনন্দ লভা কালামে পিতাকৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থাৰ কাৰণে নিজে কিতাপ কিনি পঢ়িব পৰা নাছিল। অৱশ্যে তেওঁৰ ঘৰৰ ওচৰতে এছ.টি.আৰ. মণিকৰ নামে এজন প্ৰাক্তন ক্ৰান্তিকাৰী অথবা উগ্ৰ জাতীয়তাবাদী লোক এজনৰ এটা পুথিভঁৰাল আছিল। কালামৰ পঢ়াৰ প্ৰতি আগ্ৰহ দেখি সেই লোকজনে তেওঁৰ পুথিভঁৰালৰপৰা কিতাপ নি পঢ়াৰ প্ৰতি উৎসাহিত কৰিলে। পঢ়াশালিত নিৰ্জু প্ৰকৃতিৰ মনোযোগী কালামক প্ৰতিজন শিক্ষকে মৰম কৰিছিল। বিশেষকৈ বিজ্ঞান শিক্ষক শিৱ সুব্ৰমনিয়া আয়াৰৰ তেওঁৰ প্ৰতি মৰম-স্নেহ আছিল অপৰিসীম। শিক্ষক আয়াৰে কালামক ডাঙৰ ডাঙৰ নগৰৰ উচ্চ শিক্ষিত লোকৰ দৰে উচ্চ শিক্ষা ল'বলৈ উৎসাহ-উদ্দীপনা যোগাইছিল। কালাম প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পঢ়ি থাকোঁতে এবাৰ এটা অপ্ৰিয় ঘটনা ঘটিল। এজন নতুন শিক্ষক তেওঁলোকৰ শ্ৰেণীকোঠালৈ পাঠদান কৰিবলৈ আহিল। কালাম তেওঁৰ বন্ধু শিৱমন্দিৰৰ মুখ্য পূজাৰীৰ পুত্ৰ ৰামানাধা শাস্ত্ৰীৰ সৈতে প্ৰথম শাৰীৰ বেঞ্চত বহি আছিল। নতুন শিক্ষকজন আছিল গোড়া ব্ৰাহ্মণ। এজন নৈষ্ঠিক ব্ৰাহ্মণৰ ল'ৰাৰ লগত একেলগে এজন মুছলমান ল'ৰা বহি থকাটো তেওঁ কোনোমতে সহ্য কৰিব পৰা নাছিল। শিক্ষকজনে কালামক প্ৰথম বেঞ্চৰপৰা উঠি গৈ পাছৰ বেঞ্চত বহিবলৈ ক'লে।

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

১৯৮৪ চনৰ ২৬ জুনত ভাৰতীয় মিছাইল ব্যৱহাৰ পৰীক্ষণ উৎক্ষেপন কৰা হয়। এই খবৰে দিল্লীত তোলপাৰ লগাইছিল।

১৯৮৮ চনৰ প্ৰথমেই 'পৃথ্বী'ৰ কাম প্ৰায় সম্পূৰ্ণ হৈছিল। সেই বছৰতে ২৫ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা দিনৰ এঘাৰ বাজি তেইশ মিনিট যোৱাৰ লগে লগে 'পৃথ্বী'ৰ প্ৰক্ষেপন কৰা হ'ল। ভাৰতীয় ৰকেট বিজ্ঞানৰ ইতিহাসত ই এক যুগান্তকাৰী ঘটনা হিচাপে পৰিগণিত হ'ল।

১৯৮৯ চনত ২২ মে'ৰ ৰাতিপুৱা ৭-১১ মিনিটত ভাৰতীয় প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰে নিৰ্মিত দ্বিতীয় ক্ষেপনাস্ত্ৰ 'অগ্নি'

সফলতাৰে উৎক্ষেপণ কৰা হ'ল। কালামৰ এই কাৰ্যই গোটেই ভাৰততে তোলপাৰ লগালে। 'অগ্নি' উৎক্ষেপনৰ আগলৈকে ভাৰতীয় স্বতন্ত্ৰতা আৰু অখণ্ডতাৰ ক্ষেত্ৰত যিবোৰ সমস্যা আছিল 'অগ্নি'ৰ সফলতাই সেইবোৰ নোহোৱা কৰিলে। ভাৰতৰ মিছাইল মানৱ হিচাপে আব্দুল কালামৰ নাম সমগ্ৰ বিশ্বতে বিয়পি পৰিল।

১৯৮৯ চনত ছেপ্টেম্বৰ মাহৰ শেষৰ ফালে 'পৃথ্বী'ৰ দ্বিতীয় প্ৰক্ষেপণৰ পৰীক্ষা সফলভাৱে কৰা হ'ল। ইয়াৰ ধাৰণ ক্ষমতা এহেজাৰ কিলোগ্ৰাম আৰু ই দুশ পঞ্চাশ কিলোমিটাৰ পৰ্যন্ত নিক্ষেপিত হ'ব পাৰে। লগে লগে 'পৃথ্বী' পৃথিৱীৰ ভিতৰতে বৃহত্তম ভূমি ক্ষেপণাস্ত্ৰ হিচাপে চিহ্নিত হ'ল। 'অগ্নি', 'পৃথ্বী' আৰু 'ত্ৰিশূল'ৰ সফল প্ৰক্ষেপণে মিছাইল প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ স্থিতি বিশ্বত সুদৃঢ় কৰিলে। সামৰিক দিশত ভাৰত এখন শক্তিশালী দেশ হিচাপে স্বীকৃত হ'ল।

১৯৯০ চনৰ ১০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে 'নাগ'ৰ পৰীক্ষা কৃতকাৰ্যতাৰে সমাপন কৰা হ'ল। লগে লগে তৃতীয় প্ৰজন্মৰ 'এন্টিটেংক' ক্ষেপণাস্ত্ৰ প্ৰস্তুত কৰিব পৰা কৃতিত্ব ভাৰতে লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হ'ল। ১৯৯১ চনৰ স্বাধীনতা দিৱস ৰাষ্ট্ৰই উদ্‌যাপন কৰিলে 'আকাশ' ক্ষেপণাস্ত্ৰ প্ৰক্ষেপণৰ যোগেদি। বিশ্বৰ দৰবাৰত ক্ষেপণাস্ত্ৰ প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতৰ স্থিতি আৰু অধিক সুদৃঢ় হ'ল। কালামৰ নেতৃত্বত বিজ্ঞানীৰ দলটিয়ে নিৰ্ধাৰিত সময়ত পাঁচটা বিভিন্ন শক্তিসম্পন্ন ক্ষেপণাস্ত্ৰ নিৰ্মাণ কৰি ৰাষ্ট্ৰীয় সুৰক্ষাৰ দিশত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আগবঢ়ালে। ১৯৮১ চনৰ ভাৰতৰ গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ দিনা কালামৰ দেশসেৱাৰ বাবে 'পদ্মভূষণ' সন্মানেৰে সন্মানিত কৰা হ'ল। ১৯৮২ চনত কালামক মাদ্ৰাজৰ আন্না বিশ্ববিদ্যালয়ে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান 'ডক্তৰ অব্ চায়েঞ্চ' সন্মানেৰে সন্মানিত কৰে। ১৯৯০ চনৰ শেষৰ ফালে এখন বিশেষ সমাৱৰ্তন অনুষ্ঠিত কৰি যাদৱপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ে ড° নেলচন মাণ্ডেলা আৰু কালামক সন্মানীয় 'ডক্টৰেট' ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰিলে। ১৯৯০ চনৰ গণতন্ত্ৰ দিৱসৰ দিনা মাতৃভূমিলৈ অনবদ্য অৱদান আগবঢ়োৱা বাবে কালামক 'পদ্মবিভূষণ' বঁটাৰে সন্মান কৰা হ'ল। ইয়াৰ বাহিৰেও আন বহু বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা তেওঁক বহু ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰিছিল।

এটা অতি সাধাৰণ পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰি নিজৰ একাগ্ৰতা, ইচ্ছাশক্তি আদিৰ গুণত কালাম বিশ্ববন্দিত ব্যক্তিলৈ উন্নীত হৈছিল। কালামৰ জীৱনৰ বহুখিনি সময়েই বিপদ- বিঘিনিৰে ভৰপূৰ আছিল তথাপিও নিজৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'ম বুলিয়েই নিজে কৰ্মত দিনে-ৰাতিয়ে লাগি মাতৃভূমিৰ সেৱাত স্বাৰ্থ ত্যাগ কৰিছিল।

এইজন মহান ব্যক্তি নিজৰ ত্যাগ আৰু সাধনাৰ বলতে আৰু দেশৰ হকে আগবঢ়োৱা অৱদানসমূহৰ বাবে তেওঁ দেশবাসীৰ অত্যন্ত মৰম আৰু আদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈ পৰিছিল। দেশবাসীৰ এই মৰমৰ আৰু শ্ৰদ্ধাৰ বাবে তেওঁ ভাৰতৰ দৰে মহান ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি হৈ পৰিল। এনে এগৰাকী বহুমুখী প্ৰতিভাৰ মহান স্বপ্নদ্ৰষ্টা, বিশ্ববৰেণ্য মনীষীক ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে পাই ভাৰতবাসী আজি ধন্য হৈছে।

এনে এজন মহান ব্যক্তিয়ে ২০১৫ চনৰ ২৭ জুলাই তাৰিখে চিৰদিনৰ বাবে চকু মুদে। তেওঁৰ মৃত্যুৱে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষত এক শোকৰ ছাঁ পেলাইছিল। তেওঁ যদিও আমাৰ মাজত জীৱিত নাই তথাপিতো তেওঁ ভাৰতবাসীৰ মনত চিৰদিন জীয়াই থাকিব।

ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ জীৱন আৰু আদৰ্শ

মধুস্মিতা লস্কৰ
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

আৰম্ভণি ঃ মানৱ জীৱ জগতৰ এটি শ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী। এই মানৱ জীৱন সফল কৰি নিজকে বিশ্বৰ ভিতৰত চিনাকী দিয়া সহজ কথা নহয়। মানৱতা গুণ খুব কম মানুহৰ মাজতেই উপলব্ধ হয়। সেইসকলৰ ভিতৰত ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণো এজন। পৃথিৱীৰ সাংস্কৃতিক চিন্তাৰ ক্ষেত্ৰত ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ অৱদান অসামান্য, দৰ্শন জগতত তেওঁ আসন মহিমামণ্ডিত। দৰ্শনৰ ইতিহাসত এনেকুৱা এজন বিশ্ববিখ্যাত ব্যক্তি কোনো ওলোৱা নাই। শিক্ষা-সংস্কৃতি আৰু দাৰ্শনিক চিন্তাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ ভাবাদৰ্শই ব্যাপকভাৱে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। বিশ্ববিশ্ৰুত বহু মনীষীয়ে তেওঁৰ লেখনি আৰু বক্তৃতাৰ ভূয়সী প্ৰশংসা কৰিছে। তেওঁৰ 'জীৱনৰ আদৰ্শবাদ' নামৰ গ্ৰন্থখনে অসংখ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু জিজ্ঞাসু ব্যক্তিক চিন্তাৰ খোৰাক যোগাইছে, আদৰ্শৰ সন্ধান কৰিবলৈ প্ৰেৰণা যোগাইছে।

ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ, মহাত্মা গান্ধী, জৱাহৰলাল নেহৰু প্ৰভৃতি এই শতিকাৰ ভাৰতৰ বৰেণ্য সন্তানসকলৰ অন্যতম। ভাৰতীয় নৱন্যাসৰ বাৰ্তাক বিশ্ব দৰবাৰত তুলি ধৰাত যাৰ কৃতিত্ব সুমহান সেইজন 'ভাৰতৰত্ন' ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ ভাৰতৰে চিন্তানায়ক নহয়। সমগ্ৰ বিশ্বৰে নমস্য নাগৰিক, মানৱ জাতিৰ পথ প্ৰদৰ্শক।

জীৱনকৃতিৰ আলেখ-লেখ ঃ 'ভাৰতৰত্ন' হিচাপে খ্যাত ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ জন্ম হয় মাদ্ৰাজৰপৰা উত্তৰ-পশ্চিম দিশে ৪০ মাইল দূৰত অৱস্থিত তিৰুতানি নামৰ সৰু চহৰ এখনত ১৮৮৮ চনৰ ৫ ছেপ্তেম্বৰত।

তেওঁৰ পিতৃ-মাতৃ আছিল তেলেগু ব্ৰাহ্মণ। গোড়া হিন্দু পৰিয়াল এটাত জন্ম আৰু ১২ বছৰ বয়সলৈ হিন্দুৰ তীৰ্থস্থান তিৰুতানি আৰু তিৰুপতিত ডাঙৰ-দীঘল হোৱা ৰাধাকৃষ্ণণ সৰুৰেপৰাই আছিল ঈশ্বৰবিশ্বাসী, ধৰ্মপ্ৰাণ। তেওঁ নিজেই লিখিছিল যে তেওঁ এনে এটা পৰিমণ্ডলত ডাঙৰ-দীঘল হৈছিল য'ত অদৃশ্য শক্তি আছিল জীৱন্ত বাস্তৱ। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত পঢ়া শেষ হোৱাত তেওঁ পৰৱৰ্তী ১২ বছৰকাল খ্ৰীষ্টান পাদুৰীৰ দ্বাৰা পৰিচালিত শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষা লাভ কৰে। তদুপৰি এই কালতেই স্বামী বিবেকানন্দৰ তেজস্বী বাগ্মিতাই তেওঁক উদীপ্ত কৰি তোলে।

১৯০০ চনত হাইস্কুলীয়া শিক্ষা সম্পূৰ্ণ কৰি কলেজীয়া শিক্ষাৰ কাৰণে ভেলোৰ কলেজ আৰু তাৰ পাছত মাদ্ৰাজ খ্ৰীষ্টান কলেজত নামভৰ্তি কৰে। ৰক্ষণশীল এটি হিন্দু পৰিয়ালৰ সন্তান ৰাধাকৃষ্ণণে খ্ৰীষ্টান কলেজত শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ যোৱাটোত তেখেতৰ পিতাকৰ মহানুভৱতা মন কৰিবলগীয়া। বি.এ. মহলাত ৰাধাকৃষ্ণণে দৰ্শন শাস্ত্ৰক প্ৰধান বিষয়ৰূপে লৈ অধ্যয়ন কৰিছিল।

বি.এ. মহলাত সুখ্যাতিৰে উত্তীৰ্ণ হৈ মাহে ২৫ টকীয়া বৃত্তি লাভ কৰি দৰ্শন বিষয়ত এম.এ. পঢ়িবলৈ ল'লে। কিন্তু ২৫ টকীয়া বৃত্তিৰ টকাৰে অধ্যয়ন কৰিবলৈ অসুবিধা হোৱাত ৰাধাকৃষ্ণণে ঘৰুৱা শিক্ষকতা কৰিও অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিবলগীয়া হৈছিল। ১৯০৮ চনত মাদ্ৰাজ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰাই ৰাধাকৃষ্ণণে বিৰল কৃতিত্বৰে এম.এ. মহলাত উত্তীৰ্ণ হয়। ৰাধাকৃষ্ণণে যে কেৱল শিক্ষাজগত আৰু জ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰতেই শীৰ্ষস্থান অধিকাৰ কৰিছিল তেনে নহয়, ভাৰতবৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক নৱজাগৰণতো তেওঁ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল।

ৰাধাকৃষ্ণণ মানুহজন ঃ তেওঁৰ পাণ্ডিত্যৰ উৎকৃষ্টতম দিশটো হৈছে মানৱীয়তা। এনে মানৱীয়তাই এদিন তেওঁক সমালোচনাৰ পাত্ৰ কৰি তুলিছিল। এই সমালোচনাক ৰাধাকৃষ্ণণে এনেদৰে উত্তৰ দিছিল— 'মই মোৰ দুৰ্বলতাসমূহৰ প্ৰতি সচেতন। মই মানৱীয়, বেছি পৰিমাণেই মানৱীয় আৰু মই নাজানো মই মানৱীয় হোৱাটোকেই বাঞ্ছা নকৰোঁ নেকি।'

সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ নাম ল'লেই মনলৈ আহে এজন তপস্বী শিক্ষক-দাৰ্শনিকৰ কথা। যিজনাই ৰাষ্ট্ৰৰ মুৰব্বীৰ সন্মানিত আসনো অলংকৃত কৰিছিল। ৰাধাকৃষ্ণণ মানুহজন বুলিলেই মনত ভাহি উঠে উজ্জ্বল চকুযুৰিৰে জ্ঞান-গম্ভীৰ মুখমণ্ডলৰে শান্ত সমাহিত আকৰ্ষণীয় এক ব্যক্তিত্বৰ ছবি। ৰাধাকৃষ্ণণ নামটো উচ্চাৰণ কৰাৰ লগে লগেই মনত পৰে পাগুৰিটোৰ কথা। মূৰত শুভ এটি পাগুৰি, গাত এটা দীঘল কোট, কঁকালত মিহি ধুতী পৰিহিত এজন প্ৰকৃত ভাৰতীয় ভদ্ৰলোকৰ কথা। মূৰৰ পাগুৰিটোৱে তেখেতৰ পাণ্ডিত্যৰ সুৰগা চৰাইছিল। সাজ-পোছাকেও তেখেতৰ ব্যক্তিত্ব প্ৰকাশত অৰিহণা যোগাইছিল। ভাৰতীয় শিক্ষা-সংস্কৃতিৰ লগত খাপ খোৱাকৈ ৰাধাকৃষ্ণণৰ সাজ-পোছাক আছিল চকু ৰোৱা।

আদৰ্শ শিক্ষক ঃ ভাৰতৰ আগশাৰীৰ শিক্ষাবিদসকলৰ ভিতৰত ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণো এজন। আনুষ্ঠানিক শিক্ষা লাভৰ পিছৰেপৰা শিক্ষাজগতৰ লগত জড়িত হৈ ৰাধাকৃষ্ণণে ভাৰতীয় শিক্ষাৰ অনেক উপকাৰ সাধন কৰিছিল। শিক্ষক জীৱনৰ আৰম্ভণিৰপৰা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ লগত জড়িত হৈ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা সংস্কাৰৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দিছিল। এজন আদৰ্শবান শিক্ষক হ'বলৈ কিছুমান গুণ থকাটো আৱশ্যক। যেনে— নম্ৰ, অমায়িক, গভীৰ পাণ্ডিত্য আৰু তীক্ষ্ণ মননশীলতা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগত বন্ধুত্বসুলভ ব্যৱহাৰ আদি। বিষয়বস্তুৰ অগাধ ব্যুৎপত্তি আৰু ভাষাৰ ওপৰত অসামান্য দখল থকা এই দাৰ্শনিকজনাই দৰ্শনৰ দৰে কঠিন বিষয় এটিও সহজ-সৰলভাৱে ৰসালকৈ বুজাব পাৰিছিল। তেওঁ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বন্ধুৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। নৈতিক জীৱন যাপন কৰি সৎ-সুন্দৰ আদৰ্শপৰায়ণ ব্যক্তি হিচাপে পূৰ্ণতাৰ পথেদি অগ্ৰসৰ হোৱা এয়ে আছিল তেওঁৰ শিক্ষক জীৱনৰ আদৰ্শ। জ্ঞান-তপস্বী মহা-মনীষী ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণৰ সাধনা ভাৰতীয় শিক্ষক তথা ছাত্ৰ সমাজৰ আদৰ্শ স্বৰূপ।

এইজনা শিক্ষাবিদ-চিন্তাবিদৰ জন্মদিন ৫ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখটো গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে শিক্ষক দিৱস হিচাপে পালন কৰি অহাটো এক গৌৰৱৰ কথা।

এজন সুলেখকৰূপে ৰাধাকৃষ্ণণে বিশ্বৰ বিদ্বৎমণ্ডলীৰ মাজত সুপ্ৰসিদ্ধি অৰ্জন কৰিছে। ভাৰতীয় চিন্তা আৰু দৰ্শনক বিশ্বমনীষীৰ সন্মুখত অতি কৃতিত্বৰে তুলি ধৰিব পৰাটোৱেই তেওঁৰ লেখক হিচাপে সাৰ্থকতা। তেওঁ লিখা গ্ৰন্থসমূহ হ'ল—

i) Essential of Psychology – 1912.
ii) Philosophy of Robindranath Tagore.
iii) The Heart of Hindusthan 1949.

ইংৰাজী ভাষাত দিয়া তেওঁৰ বক্তৃতা আছিল চমৎকাৰ। বক্তা হিচাপে ৰাধাকৃষ্ণণৰ গুণানুকীৰ্তন কৰি চি.ই.এম. জোৱাদে লিখিছিল— যিকোনো ধৰণৰ টকাৰ সহায় নোলোৱাকৈ অতিশয় সাৱলীল সু-বিন্যস্ত বাক্যৰাশিৰে তেওঁ দিয়া সুন্দৰ বক্তৃতাই বেছি ভাগ ইংৰাজী বক্তাকেই লাজ দিব।

সামৰণি ঃ ৰাষ্ট্ৰনেতা, শিক্ষক, সুলেখক, সুবক্তা, দাৰ্শনিক ৰাধাকৃষ্ণণৰ অনন্য সাধাৰণ অৱদান— তেওঁ বিশুদ্ধতম, অনুপ্ৰেৰণাৰ দ্বাৰা প্ৰণোদিত হোৱা এগৰাকী মহৎ দাৰ্শনিক, চিন্তাশীল লেখক। প্ৰাচীন আৰু অপ্ৰাচীন জ্ঞান আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত সংযোগ হেতু নিৰ্মাণত ব্ৰতী হোৱা তেওঁ এজন আধুনিক কালৰ মহৰ্ষি। ভাৰতীয় দৰ্শনৰ প্ৰবক্তা তথা ব্যাখ্যাতো তেওঁ যি মৌলিকত্ব আৰু কৃতিত্ব প্ৰদৰ্শন কৰিছে তাৰ তুলনা নাই। সঞ্জীৱনী বটবৃক্ষৰূপে ভাৰতবৰ্ষৰ নৱপ্ৰজন্মক নৱজীৱন প্ৰদান কৰোঁতা এইজনা বিশ্ববৰেণ্য মনীষীৰ ১৯৭৫ চনৰ ১৬ এপ্ৰিল তাৰিখে মাদ্ৰাজৰ নিজ বাসভৱনত পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে।

মহান বিজ্ঞানী শ্ৰীনিৱাস ৰামানুজন

ইন্দ্ৰানী শইকীয়া
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

শ্ৰীনিৱাস আয়েংগাৰ ৰামানুজনৰ জন্ম হৈছিল ১৮৮৭ চনৰ ২২ ডিচেম্বৰ তাৰিখে তামিলনাডুৰ ইৰোদ নামৰ ঠাইত। তেওঁৰ দেউতাক আছিল কাপোৰৰ দোকান এখনৰ গাণনিক। সৰুতে তেওঁ কুম্ভকোণম নামৰ নগৰ এখনত শিক্ষা লাভ কৰিছিল। ১৫ বছৰ বয়সতে তেওঁৰ হাতলৈ জৰ্জ শুব্ৰিজ কাৰ নামৰ গণিতবিজ্ঞানী এগৰাকীৰ দুটা খণ্ডত ৰচনা কৰা ডাঙৰ কিতাপ এখন Synopsis of Elementary Results in Pure and Applied Mathematics আহিল। ইয়াত ৬০০০ মান উপপাদ্য চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা আছিল। ইয়াত বীজগণিত, ত্ৰিকোণমিতি, বৈশ্লেষিক জ্যামিতি, কলনগণিত আদি সামৰি লোৱা হৈছিল। ১৯০৩ চনত তেওঁ প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উচ্চ প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হয় আৰু তাৰ পাছত কুম্ভকোণমৰ চৰকাৰী কলেজত নাম লগায়। তাত ৰোমান, গ্ৰীক, ইতিহাস, সংস্কৃত, ইংৰাজী, গণিতবিজ্ঞান আৰু শৰীৰবিজ্ঞান আদিত তেওঁ শিক্ষা লাভ কৰিছিল। কিন্তু গণিতৰ বাহিৰে বাকী বিষয়ত তেওঁ বাৰ্ষিক পৰীক্ষাতে উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলে। ১৯১১ চনত ৰামানুজনৰ প্ৰথম গৱেষণা পত্ৰ জাৰ্নেল অব্ দা ইণ্ডিয়ান মেথমেটিকেল ছ'ছাইটিত প্ৰকাশ পায়। ১৯১২ চনত তাত তেওঁৰ আৰু দুখন গৱেষণাপত্ৰ প্ৰকাশিত হয়। ১৯১৮ চনৰ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে তেওঁ ৰয়েল ছ'ছাইটিৰ সভ্য মনোনীত হয়। সেই বছৰৰে ১৩ অক্টোবৰত তেওঁ ট্ৰিনিটি কলেজৰো সভ্য মনোনীত হয়। তেওঁৰ এই স্বীকৃতিয়ে ভাৰতীয় বিজ্ঞানীসকলক বিশেষভাৱে অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। ১৯১৭ চনতে ৰামানুজন যক্ষ্মাৰোগত আক্ৰান্ত হৈছিল। মাদ্ৰাজত তেওঁৰ চিকিৎসা চলে যদিও সেই চিকিৎসা ফলৱতী নহ'ল। ১৯২০ চনৰ ১৬ এপ্ৰিলৰ দিনা মাত্ৰ ৩২ বছৰ বয়সতে এইগৰাকী মহামনীষীৰ মৃত্যু হয়।

কলিকতাত পঢ়ি থকা সময়তেই লক্ষ্মীনাথৰ মন সাহিত্যচৰ্চাৰ ফালে ঢাল খায় আৰু কলিকতীয়া পৰিৱেশতেই বেজবৰুৱাই সাহিত্যচৰ্চা আৰম্ভ কৰে। পোনপ্ৰথমে বঙালী ভাষাত কবিতা লিখিছিল যদিও সেই সময়ৰ দুখন বঙালী আলোচনীয়ে তেওঁৰ লিখনি ছপাবলৈ অস্বীকাৰ কৰে।

সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা

প্ৰণতি ডেকা
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

জন্ম ঃ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এগৰাকী উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ। সাহিত্যচৰ্চাৰ জগতখনত তেখেতৰ স্থান মহাপুৰুষ শঙ্কৰদেৱৰ পিছতেই বুলি ক'লে হয়তো ভুল কোৱা নহ'ব। সেয়েহে লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা এনে এটি নাম যাক লৈ প্ৰতিজন অসমীয়াই গৌৰৱ অনুভৱ কৰে।

এইগৰাকী সাহিত্যিকৰ জন্ম হৈছিল ১৮৬৮ চনৰ নৱেম্বৰ মাহত। তেখেতৰ পিতৃৰ নাম আছিল দীননাথ বেজবৰুৱা আৰু মাতৃৰ নাম থানেশ্বৰী দেৱী। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই তেওঁৰ ওপজা ক্ষণৰ কথা তেওঁৰ আত্মজীৱনী 'জীৱন সোঁৱৰণ'ত ৰসালভাৱে বিৱৰণ দিছে। লক্ষ্মীনাথৰ পিতৃ দীননাথ বেজবৰুৱা চাকৰি কালছোৱাত এঠাইৰপৰা আন ঠাইলৈ বদলি হৈ ফুৰিবলগীয়া হৈছিল। সেই অনুসৰি ১৮৬৮ চনত তেখেতে বদলি হৈ নগাঁৱৰপৰা বৰপেটালৈ যাবলগীয়া হৈছিল। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই লক্ষ্মী পূৰ্ণিমাৰ দিনা জন্ম হোৱা বাবে পিতৃ দীননাথ বেজবৰুৱাই শিশুটিৰ নাম লক্ষ্মীনাথ থ'লে। বেজবৰুৱাদেৱ নাৱত জন্ম হৈছিল বাবে তেওঁ নৌকাস্থহে। এইজনেই সেই লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা যিজনৰ অৱদানে অসমীয়া সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰিছে আৰু অসমীয়াক গৌৰৱান্বিত কৰিছে।

বাল্যকাল ঃ দেউতাক দীননাথ বেজবৰুৱা চাকৰি সূত্ৰে 'নগাঁৱৰপৰা বৰপেটালৈ বদলি হৈ নাৱেৰে গৈ থাকোঁতে আঁহতগুৰি নামৰ ঠাইত জিৰণি লোৱাৰ উদ্দেশ্যে নাও ৰখোৱা হৈছিল আৰু এই ঠাইত নাৱৰ বুকুত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা জন্ম হৈছিল। বৰপেটাৰ ধৰ্মীয় পৰিৱেশে শিশু লক্ষ্মীনাথক আকৰ্ষিত কৰিছিল। বৰপেটাৰ কীৰ্ত্তন ঘৰৰ নাম-কীৰ্তন আৰু ৰখুটিত প্ৰজ্জ্বলন কৰা সহস্ৰ বন্তিয়ে শিশু লক্ষ্মীনাথৰ মনত ধৰ্মীয় ভাৱৰ সূচনা কৰিছিল।

১৮৭৪ চনত দীননাথ বেজবৰুৱা বদলি হৈ তেজপুৰলৈ যাবলগীয়া হয়। তেজপুৰত থকা সময়ছোৱাৰ স্মৃতিও লক্ষ্মীনাথৰ বাবে বৰ মধুৰ। তাত লক্ষ্মীনাথৰ সৰু ভায়েক লক্ষ্মণৰ জন্ম হয়। আকৌ তেজপুৰৰপৰা লক্ষ্মীনাথ দেউতাকৰ সৈতে লখিমপুৰলৈ যায়। লক্ষ্মীনাথহঁতৰ ঘৰৰপৰা কিছু নিলগত সিদ্ধেশ্বৰ সোণাৰীৰ ঘৰ আছিল। শিশু লক্ষ্মীনাথে সুযোগ পালেই সোণাৰীৰ ওচৰলৈ ঢাপলি মেলে আৰু সোণাৰীৰ আ-অলংকাৰ সজা কামবোৰ ব' লাগি চাই থাকে।

লখিমপুৰত থকা সময়ছোৱাত আৰু এজন ব্যক্তিয়ে লক্ষ্মীনাথৰ মনত সাঁচ বহুৱাইছিল। সেইজন হ'ল দুৰ্গেশ্বৰ শৰ্মা। তেখেত খনিকৰ বিদ্যাত নিপুণ আছিল। লক্ষ্মীনাথ তেওঁৰ ওচৰলৈ গৈছিল আৰু মাজে মাজে দুই-এটা সৰু-সুৰা কাম কৰি তেওঁক সহায় কৰিছিল। লক্ষ্মীনাথে মনে মনে ছবি আঁকা আৰু মূৰ্তি সজা কামৰ চৰ্চা কৰিছিল আৰু পিছলৈ তেওঁ এই বিদ্যাত পাৰ্গত হৈছিল।

দীননাথ বেজবৰুৱাৰ সতি-সন্ততি, পত্নী আৰু বান্দী-বেটীৰে এখন ভৰা ঘৰ আছিল। দীননাথ বেজবৰুৱাৰ দুগৰাকী পত্নী আছিল। লক্ষ্মীনাথৰ মাতৃ থানেশ্বৰী দেৱী আছিল তেওঁৰ দ্বিতীয়া পত্নী। তেৰজন ভাই-ককাইৰ ভিতৰত লক্ষ্মীনাথ আছিল পঞ্চম সন্তান। লক্ষ্মীনাথৰ চাৰিগৰাকী বাই-ভনীৰ সৰুতে বিবাহ সম্পন্ন হোৱা বাবে লক্ষ্মীনাথৰ জীৱনত বাই-ভনীৰ প্ৰভাৱ বেছি পৰা নাছিল।

শিক্ষাৰম্ভ ঃ সেই সময়ত অসমত বঙলা ভাষাৰ প্ৰচলন আছিল। লক্ষ্মীনাথেও বঙলা ভাষাতেই শিক্ষাৰম্ভ কৰিছিল। লখিমপুৰত থাকোঁতে তেওঁ বৰ্ণমালাখন লিখিবলৈ শিকিছিল। সেই সময়ত ভাৰতত ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰচলন আছিল। যদিও ভাৰতীয়সকলে সন্তানক ইংৰাজী শিক্ষাৰে শিক্ষিত কৰাৰ পক্ষপাতী নাছিল। ইংৰাজসকলে ভাৰতত ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰচলন কৰাৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল তেওঁলোকৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় কৰ্মচাৰী প্ৰস্তুত কৰা।

স্কুলীয়া শিক্ষা ঃ গুৱাহাটীত লক্ষ্মীনাথে প্ৰথম বিদ্যালয়ত প্ৰৱেশ কৰে। গুৱাহাটীৰ পাহাৰ-ভৈয়াম, সুবিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ, নদী-নিজৰা আদিয়ে সৃষ্টি কৰা মনোমোহা প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যই তেওঁক মোহিত কৰিছিল। অশ্বক্লান্ত, উমানন্দ, উৰ্বশী, নৱগ্ৰহ, বশিষ্ঠাশ্ৰম আদি তীৰ্থস্থানসমূহেও শিশু লক্ষ্মীনাথৰ মনত আনন্দ দিছিল।

কলেজীয়া শিক্ষা ঃ কলিকতাত লক্ষ্মীনাথ ৰিপন কলেজত এফ. এত নামভৰ্তি কৰিলে। প্ৰথমতে তেওঁ অসমীয়া ছাত্ৰৰ এটা মেছত আছিল। ইয়াৰ পিছত দেউতাকে হালদাৰ উপাধিৰ এক ব্ৰাহ্মণ পৰিয়ালত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিছিল।

কলিকতাৰপৰা মিৰ্জাপুৰলৈ তেওঁ ঘোঁৰাই টনা গাড়ীৰে কলেজলৈ অহা-যোৱা কৰিছিল। সদায় এনেদৰে অহা-যোৱা কৰি তেওঁ ভাগৰি পৰিছিল। আনফালে লক্ষ্মীনাথে নামভৰ্তি কৰাৰ আগতে কলেজৰ শ্ৰেণীসমূহত পাঠদান চলি আছিল। পলমকৈ পাঠ আৰম্ভ কৰা বাবে অধ্যাপকৰ বক্তৃতা ভালদৰে হৃদয়ঙ্গম কৰিব পৰা নাছিল। সেয়েহে লক্ষ্মীনাথে প্ৰথম অৱস্থাত সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছিল।

বেজবৰুৱাৰ সাহিত্য চৰ্চা ঃ অসমীয়া ভাষা সাহিত্যক নিজৰ সৃষ্টিৰে চহকী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ অৱদান অপৰিসীম। লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আছিল একেধাৰে গল্পকাৰ, কবি, হাস্যৰসিক, সাংবাদিক, সমালোচক, দাৰ্শনিক, নাট্যকাৰ, ঔপন্যাসিক তথা সমাজ-সংস্কাৰক। অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ দুৰ্বল সন্ধিক্ষণত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই অসমীয়া সাহিত্যক তেখেতৰ অৱদানেৰে ভালেখিনি টনকিয়াল কৰি থৈ গৈছে।

কলিকতাত পঢ়ি থকা সময়তেই লক্ষ্মীনাথৰ মন

সাহিত্যচৰ্চাৰ ফালে ঢাল খায় আৰু কলিকতীয়া পৰিৱেশতেই বেজবৰুৱাই সাহিত্যচৰ্চা আৰম্ভ কৰে। পোনপ্ৰথমে বঙালী ভাষাত কবিতা লিখিছিল যদিও সেই সময়ৰ দুখন বঙালী আলোচনীয়ে তেওঁৰ লিখনি ছপাবলৈ অস্বীকাৰ কৰে।

লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা হ'ল অসমীয়া গল্প-সাহিত্যৰ পিতৃপুৰুষ। তেখেতে গল্পসমূহত অসমীয়া গ্ৰাম্য জীৱনৰ চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে। তেওঁৰ গল্পত গাঁৱলীয়া মানুহৰ দুখ-সুখ, আশা-আকাংক্ষাৰ এক ছবি প্ৰতিফলিত হৈছে। তেখেতে 'জোনাকী'ত গল্প লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। চাকৰি আৰু

ব্যৱসায়ৰ উত্থান-পতনৰ মাজতো তেখেতে অৱসৰৰ সময়ত গল্প লিখিছিল। তেখেতৰ গল্পসমূহ চাৰিটা চুটিগল্প সংকলনত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। সেয়া হ'ল— 'সুৰভি' (১৯০৯), 'সাধুকথাৰ কুঁকি' (১৯১০), 'জোনবিৰি' (১৯১৩) আৰু 'কেহোঁকলি'।

অসম সাহিত্য সভা আৰু লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা ঃ যি সময়ত অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতি গভীৰ সংকটৰ সন্মুখীন হৈছিল তেনে সময়ত 'অসম সাহিত্য সভা' নামৰ বৃহৎ অনুষ্ঠানটোৰ জন্ম হৈছিল। ১৯১৭ চনৰ ২৬ আৰু ২৭ ডিচেম্বৰত শিৱসাগৰত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰথম অধিৱেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই অধিৱেশনত সভাপতিত্ব কৰিছিল সাহিত্যিক পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱাদেৱে।

১৯২৪ চনত গুৱাহাটীত অনুষ্ঠিত হোৱা অসম সাহিত্য সভাৰ সপ্তম অধিৱেশনত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাদেৱে সভাপতিত্ব কৰিছিল। ২৭,২৮ আৰু ২৯ ডিচেম্বৰত অনুষ্ঠিত হোৱা সাহিত্য সভাখনত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই তেওঁ আনন্দিত হৈছিল। তেখেতে সভাপতি হিচাপে ভাষণ দিবলৈ এখন 'সভাপতিৰ অভিভাষণ' লিখি উলিয়ালে। এই 'সভাপতিৰ অভিভাষণ'ত অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ বিশ্লেষণ কৰাৰ উপৰিও অসমৰ বিভিন্ন সমস্যা অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছিল। এই অভিভাষণ আঢ়ৈঘণ্টা একেৰাহে পঢ়ি ৰাইজক আকৰ্ষিত কৰিছিল। তেখেতে অসমবাসীক অসমীয়া ভাষাৰ অস্তিত্ব আৰু গৌৰৱ ৰক্ষা কৰিবলৈ ভাৰতৰ আন আন প্ৰদেশৰ সৈতে অসমকো সমানে আগবঢ়াই নিবলৈ আহ্বান জনায়।

জীৱনৰ অন্তিম দিনবোৰ ঃ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই প্ৰায় তিনি কুৰি বছৰলৈকে ব্যস্ততাপূৰ্ণ জীৱন অতিবাহিত কৰিছিল। কোম্পানীৰ চাকৰি ইস্তফা দি কাঠৰ ব্যৱসায় কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰিছিল। বাৰ্ধক্যৰ বাবে লাহে লাহে তেখেতৰ স্বাস্থ্যৰ অৱনতি ঘটিবলৈ ধৰে। ১৯৩৭ চনত তেখেতে শয্যাশায়ী হ'বলগীয়া হৈছিল।

অসমীয়াৰ হিয়াৰ আমঠু ৰসৰাজৰ চিকিৎসাধীন হোৱা বাতৰিয়ে সমগ্ৰ অসমতে তোলপাৰ লগালে। অসমৰ লোকে মনে-প্ৰাণে তেখেতৰ আশু-আৰোগ্য কামনা কৰি ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা জনালে। ৰাইজৰ আশীৰ্বাদত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা আৰোগ্য হ'ল। আৰোগ্য লাভ কৰাত তেওঁ সম্বলপুৰলৈ পুনৰ উভতি যোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছিল যদিও যোৱা নহ'ল। সেয়েহে ডিব্ৰুগড়ত মাজু জীয়েক ৰত্না বৰুৱাৰ ঘৰত তেওঁ আছিল। তেওঁৰ স্বাস্থ্যও ভালে আছিল। ১৯৩৮ চনৰ ১৮ মাৰ্চত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বালি চাপৰিত আয়োজন কৰা বনভোজত তেওঁ অংশগ্ৰহণ কৰিছিল, কিন্তু সেইদিনা সন্ধিয়াৰ পৰা তেওঁ অসুস্থ হৈ পৰে। এই অসুস্থতাৰ পৰা তেওঁ আৰোগ্য হৈ নুঠিল, ফলত ১৯৩৮ চনৰ ২৬ মাৰ্চৰ দিনা সকলোকে কন্দুৱাই অসমীয়া সাহিত্যৰ এইগৰাকী মুকুটবিহীন সম্ৰাটে ইহ সংসাৰৰপৰা বিদায় মাগিলে। বেজবৰুৱাৰ মৃত্যুত সমগ্ৰ অসমত শোকৰ বন্যা বৈছিল।

'জয়মতী' কথাছবিৰ উদ্বোধক বেজবৰুৱা ঃ ১৯৩৫ চনত ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই 'জয়মতী' কথাছবি নিৰ্মাণ কৰি উলিয়াইছিল। এইখন অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথম কথাছবি। ১৯১৫ চনত লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ দ্বাৰা ৰচিত তিনিখন বুৰঞ্জীমূলক নাটকৰ ভিতৰত অন্যতম আছিল 'জয়মতী কুঁৱৰী'। এই নাটকৰ আধাৰতেই ৰূপকোঁৱৰে 'জয়মতী' নিৰ্মাণ কৰিছিল। আন দুখন আছিল 'বেলিমাৰ' আৰু 'চক্ৰধ্বজ সিংহ'।

মানৱৰত্ন ড° ভূপেন হাজৰিকা

শিখামণি ডেকা
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

পঞ্চদশ শতিকাৰ দ্বিতীয়ভাগত মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে অসমৰ ইমূৰৰপৰা সিমূৰলৈ যি বৈষ্ণৱ আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল, সিয়েই অসমীয়া জাতিৰ সাংস্কৃতিক ক্ষেত্ৰত প্ৰভূত বৰঙণি যোগাইছিল। মহাপুৰুষজনাই অসমীয়া জাতিৰ বাবে বিভিন্ন সাহিত্যৰাজি সৃষ্টি কৰাৰ উপৰি নাট, ভাওনা, নামঘৰ আদি বহুমূলীয়া অৱদানেৰে অসমীয়া জাতিক সমৃদ্ধ কৰি থৈ গৈছে। যাৰ বাবে শ্ৰীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ তিৰোভাৱৰ ৬০০ বছৰ অতিক্ৰম কৰাৰ পাছতো শংকৰদেৱৰ অস্তিত্ব যেন অসমৰ সকলোতে পৰিব্যাপ্ত হৈ আছে।

সেইদৰে কুৰি শতিকাৰ ৭০ৰ দশকত অসমৰ কথা বাদেই, ভাৰতৰো সীমা পাৰ হৈ ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতে মানুহক মায়াজালেৰে সামৰি ৰাখিছিল। তেখেত অকল গায়কেই নাছিল, তেখেত আছিল কালজয়ী গীতৰ গীতিকাৰ, সুৰকাৰ, কণ্ঠশিল্পী, অসমীয়া-বাংলা-হিন্দী বোলছবিৰ সফল সংগীত পৰিচালক, এসময়ৰ গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক, অসম বিধান সভাৰ সদস্য, অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি। অসমীয়া গীত আৰু বোলছবি জগতত তেখেতে এক নৱজাগৰণ সৃষ্টি কৰিলে বুলি ক'ব পাৰি।

ড° ভূপেন হাজৰিকা অসমৰ সংগীত আকাশৰ এটি ধ্ৰুৱতৰা। তেওঁৰ জন্ম হৈছিল ১৯২৬ চনৰ ৮ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখত। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম আছিল নীলকান্ত হাজৰিকা আৰু মাতৃৰ নাম আছিল শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা।

ভূপেন হাজৰিকাৰ নিজৰ ভাষাতেই ক'ব পাৰি "চেমনীয়া কালত মই বৰ সৌভাগ্যবান আছিলো। ক্লাছ চিক্সৰপৰা টেনলৈকে মই য'লৈকে যাওঁ তাতে একো একোজন সাংঘাতিক প্ৰতীক পাব লাগেনে?" সেইসকল আছিল জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা, বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা, আনন্দচন্দ্ৰ আগৰৱালা, পদ্মনাথ গোহাঞি

বৰুৱা, দণ্ডিনাথ কলিতা আদি।

এদিন জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা নীলকান্ত হাজৰিকাৰ ঘৰলৈ আহিছিল। তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য আছিল ভূপেন হাজৰিকাক কলিকতালৈ নি জয়মতী আৰু শোণিতকুঁৱৰীত গীতৰ ৰেকৰ্ড কৰাব। সেয়েহে তেওঁ তেজপুৰৰপৰা ৰঙাপাৰালৈ গৈ ৰঙাপাৰাৰপৰাই এদিন ৰে'লত উঠি কলিকতালৈ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। এই যাত্ৰা আছিল অবিৰত যাত্ৰা। এনেকৈয়ে তেওঁ ১৯৩৬ চনৰপৰা ১৯৩৯ চনলৈ কেইবাবাৰো কলিকতালৈ গৈছিল। ১৯৩৬ চনত তেওঁ

বিষ্ণু ৰাভাৰ 'কাষতে কলচী লৈ যায় ঐ ৰচকী বাই' আৰু 'উলাহৰে নাচি-বাগি হলি বিয়াকুল' গীত দুটা তেওঁৰ জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰেকৰ্ডিং কৰিছিল। ১৯৩৯ চনত তেওঁ জয়মতী চলচ্চিত্ৰৰ গৰাকী জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ দ্বিতীয় চলচ্চিত্ৰ 'ইন্দ্ৰমালতী'ত 'বিশ্ব বিজয়ী ন জোৱান' গীতটোত কণ্ঠদানো কৰিলে আৰু অভিনয়ো কৰিলে। সেই বছৰতে। তেওঁৰ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ দ্বিতীয় গীত 'অগ্নিযুগৰ ফিৰিঙতি মই' প্ৰকাশ পাইছিল বিদ্যালয়ত হাতে লিখা আলোচনীত।

ক্ৰমান্বয়ে ড° ভূপেন হাজৰিকা সাংস্কৃতিকভাৱে বিখ্যাত হৈ পৰিছিল। তেজপুৰৰপৰা মেট্ৰিক পাছ কৰি ১৯৪০ চনত তেখেতে কটন কলেজত নামভৰ্তি কৰে। ইয়াৰ পিছত ১৯৪১ চনত তেওঁ আই.এ. পাছ কৰি ১৯৪২ চনত বেনাৰস হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰে আৰু ১৯৪৬ চনত তাৰপৰাই এম. এ. পাছ কৰে। ইয়াৰ পাছত তেওঁ ১৯৪৭ চনত বি. বৰুৱা মহাবিদ্যালয়ত প্ৰবক্তা হিচাপে সোমায়। ১৯৪৮ চনত তেওঁ 'সতী বেউলা' চলচ্চিত্ৰত সংগীত পৰিচালনা কৰে। ভূপেন হাজৰিকাই 'চিৰাজ' চলচ্চিত্ৰত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা, শিৱপ্ৰসাদ ভট্টাচাৰ্যৰ সৈতে সংগীত পৰিচালনা কৰে। ১৯৪৯ চনত পিএইচ.ডি কৰিবৰ বাবে নিউয়ৰ্কৰ কলম্বিয়া ইউনিভাৰ্চিটিত ভৰ্তি হয়। তেখেতে প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী গোপীনাথ বৰদলৈৰ দ্বাৰা বৃত্তি লাভ কৰে। ১৯৫০ চনত Mass Communicationৰ এম.এ. ছাত্ৰ হিচাপে খ্যাতি পায় আৰু সেই বছৰৰে ১ আগষ্টত চৰ্দাৰ বল্লভভাই পেটেলৰ পৰিয়ালৰ প্ৰিয়ম্বদাক বিয়া কৰায়। ১৯৫২ চনত তেখেতে পিএইচ.ডি. ডিগ্ৰী লৈ ভাৰতলৈ ঘূৰি আহি গুৱাহাটীত কৰ্মক্ষেত্ৰ বাছি লয় আৰু ১৯৫৪ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰে। তেওঁৰ প্ৰথম গীতৰ পুথিখন হ'ল— 'জিলিকাব লুইতৰে পাৰ'। ১৯৫৬ চনত ভাৰতীয় সাংস্কৃতিক সংস্থাৰ সদস্যৰূপে ৰাছিয়ালৈ যায়। তেওঁৰ প্ৰথম চলচ্চিত্ৰ 'এৰাবাটৰ সুৰ' পৰিচালনা আৰু প্ৰযোজনা বি.পি. ফিল্মছ হৈ (B.P. মানে Bhupen Priam)। ১৯৫৭চনত চাকৰি ইস্তাফা দি কলকতাত থাকিবলৈ লয়। তেখেতে 'ধুমুহা' চলচ্চিত্ৰৰ সংগীত পৰিচালনা কৰাৰ উপৰি 'জীৱন তৃষ্ণা' আৰু 'অসমাপ্ত' নামৰ বাংলা চলচ্চিত্ৰত সংগীত পৰিচালনা কৰে। ১৯৫৯ চনত নটসূৰ্য ফণী শৰ্মা পৰিচালিত চলচ্চিত্ৰ 'পুৱতি নিশাৰ সপোন' আৰু 'কেঁচা সোণত' ড° ভূপেন হাজৰিকাই সংগীত পৰিচালনা কৰে। বাংলা চলচ্চিত্ৰ 'দুই কেচাড়াৰ'ৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে।

হাজৰিকাদেৱে ১৯৬১ চনত প্ৰথম আংশিক ৰঙীণ অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ 'শকুন্তলা' নিৰ্মাণ কৰে আৰু ৰাষ্ট্ৰপতিৰ পদক লাভ কৰে। ১৯৬৩ চনত নাজিৰাত বহা অসম সাহিত্য সভাৰ অধিৱেশনত সাংস্কৃতিক সন্মিলনত তেওঁ সভাপতিৰূপে অংশগ্ৰহণ কৰে আৰু 'মণিৰাম দেৱান' চলচ্চিত্ৰৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে। ১৯৭২ চনত বাৰ্লিনত অনুষ্ঠিত দ্বিতীয় আন্তৰ্জাতিক সংগীত সন্মিলনত ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে যোগদান কৰে আৰু তেওঁৰ লগত জয়ন্ত হাজৰিকাও যায়। ১৯৭৩ চনত 'আৰোপ' নামৰ আত্মাৰামৰ হিন্দী চলচ্চিত্ৰৰ সুৰকাৰ ড° ভূপেন হাজৰিকা হয় আৰু পুনৰ বাৰ্লিনত হোৱা আন্তৰ্জাতিক যুৱ মহোৎসৱত বিশেষ নিমন্ত্ৰিত অতিথি হৈ যোগদান কৰে। ১৯৭৫ চনত অৰুণাচলৰ প্ৰথম পূৰ্ণদৈৰ্ঘ্যৰ চলচ্চিত্ৰ 'মেৰা ধৰম মেৰী মা' নিৰ্মাণ কৰে আৰু 'চামেলী

মেমচাহাব' আৰু 'খোজ' চলচ্চিত্ৰৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে। ১৯৭৫ চনত 'চামেলী মেমচাহাব'ৰ সংগীত পৰিচালনাৰ বাবে ভূপেন হাজৰিকাদেৱক বছৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালক হিচাপে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ স্বৰ্ণকমল বঁটা লাভ কৰে। ইয়াৰ পিছত তেখেতে ১৯৭৭ চনত পদ্মশ্ৰী উপাধি লাভ কৰে। ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে বাংলা চলচ্চিত্ৰ 'মহুয়া'ৰ সংগীত পৰিচালক হিচাপে ইণ্ডিয়ান কালচাৰেল ফৰ্মৰ দ্বাৰা শ্ৰেষ্ঠ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। বাংলাদেশ সাংবাদিক সংস্থাই 'সীমানা পেৰিমে' চলচ্চিত্ৰৰ শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালক হিচাপে সন্মানিত কৰে।

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতৰ সুৰ, কথা আৰু কণ্ঠত HMVয়ে বাণীবদ্ধ কৰা 'আমি এক যাযাবৰ' নামৰ বাংলা গীতৰ এখনি LP ৰেকৰ্ডে ১৯৭৮ চনত পশ্চিমবংগৰ শ্ৰোতা সমাজত জনপ্ৰিয়তাৰ ক্ষেত্ৰত পূৰ্বৰ সকলো অভিলেখ ভংগ কৰাৰ বাবে HMVয়ে ভূপেন হাজৰিকালৈ উপহাৰস্বৰূপে LP ৰেকৰ্ডৰ আকাৰৰ এখনি Golden Disc আগবঢ়াইছিল। HMVৰ পশ্চিমবংগ শাখাৰ এক সমীক্ষা অনুসৰি ড° ভূপেন হাজৰিকাই ১৯৬০ চনত ৰচনা কৰা 'মানুহে মানুহৰ বাবে' গীতটোৱেই হৈছে বিংশ শতাব্দীৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ গীত।

১৯৭৯ চনৰ ৮ জুনত আমেৰিকালৈ আমন্ত্ৰিত। নিউয়ৰ্কত ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে School of honour সন্মান লাভ কৰে। ১৯৮০ চনত জাপানৰ RO-ONৰ দ্বাৰা জাপানলৈ তেওঁক আমন্ত্ৰিত কৰে। ১৯৮১ চনত তেওঁক জাপানৰ RO-ONগোষ্ঠীয়ে বিশ্বৰ অন্যতম সুৰশিল্পী, কণ্ঠশিল্পী আৰু অন্যতম ৰাষ্ট্ৰদূত হিচাপে সন্মান জনায়। ১৯৮২ চনত তেওঁ 'অপৰূপা' চলচ্চিত্ৰৰ সুৰকাৰ হয় আৰু ১৯৮৩ চনত NF DC script committeeৰ সদস্যৰূপে নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৮৪ চনত হিন্দী চলচ্চিত্ৰ 'অপেক্ষা' আৰু বাংলা চলচ্চিত্ৰ 'কালো সিঁদূৰ'ৰ সংগীত পৰিচালনাৰ বাবে বাংলা চলচ্চিত্ৰ প্ৰসাৰ সংসদৰ দ্বাৰা শ্ৰেষ্ঠ সংগীত পৰিচালক পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। ১৯৮৫ চনত ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে নিউৰ্জাছিৰ মেয়ৰৰ পৰা Honorary citizenship লাভ কৰে। তেখেতে All India Radioৰ Emeritus Producer অসম শিল্পী দিৱস সমিতিৰ দ্বাৰা অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ সোণালী জয়ন্তীৰ বাবে সন্মান লাভ কৰে। তাৰ পিছত ১৯৮৬ চনত চাৰি বছৰৰ বাবে Film Finance Corporation Eastern Indianৰ সদস্য হিচাপে মনোনীত হয়। ১৯৮৭ চনত গীত গোৱাৰ ৫০ বছৰ পূৰ্ণ হোৱাৰ উপলক্ষে তেখেতক ভৰলুমুখত এটি সোণৰ বাঁহী পুৰস্কাৰ আৰু দীপক সংঘৰ দ্বাৰা সন্মান প্ৰদান কৰা হয় আৰু পশ্চিমবংগত চিত্ৰজগত পত্ৰিকাৰ দ্বাৰা প্ৰমথেশ বৰুৱা পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। ১৯৮৮ চনত National Film Development Corporationৰ Board of Directorৰ মেম্বাৰ, All India Critics Associationৰ দ্বাৰা তেখেতে শিৰোমণি উপাধি লাভ কৰে। ১৯৯২ চনত হিন্দী চলচ্চিত্ৰ 'ৰু'দালি'ৰ সংগীত পৰিচালনা কৰে। তেওঁ ১৯৯৩ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ ৫৯তম অধিৱেশনৰ সভাপতি ৰূপে নিৰ্বাচিত হয়।

১৯৯৩ চনৰ ১৩ এপ্ৰিলত ভাৰত চৰকাৰৰ দ্বাৰা 'দাদা চাহেব ফাল্কে' বঁটাৰ বাবে নিৰ্বাচিত হোৱাৰ কথা ঘোষণা কৰে আৰু ৫মে'ত ৪০তম্ ৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱৰ বিশেষ অনুষ্ঠানত ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱে এই 'দাদা চাহেব ফাল্কে' বঁটা গ্ৰহণ কৰে। ২০০২ চনত অসমৰ সংগীত জগতলৈ আগবঢ়োৱা অবিস্মৰণীয় অৱদানৰ বাবে তেওঁ লাভ কৰে 'দেশৰত্ন বঁটা'। ২০০৮ চনত অসম সাহিত্য সভাৰ পৰা তেখেতলৈ সাহিত্যাচাৰ্য উপাধি আগবঢ়োৱা হয়। ২০০৯ চনত ভাৰত চৰকাৰৰ সংগীত নাটক অকাডেমীয়ে একাডেমিৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান অকাডেমী ফেল'শ্বিপ আৰু সংগীতৰত্ন সন্মান ড° ভূপেন হাজৰিকালৈ আগবঢ়ায়।

২০১১ চনৰ ৫ নৱেম্বৰৰ দিনটো অসমৰ বাবে অতি দুখৰ দিন। কাৰণ এই দিনটোত আমাৰ অতি মৰমৰ আপোনাৰো আপোন সুধাকণ্ঠ ড° ভূপেন হাজৰিকাই নিয়তিৰ ওচৰত হাৰ মানিবলৈ বাধ্য হৈছিল। জীৱিতকালতেই কিংবদন্তিত পৰিণত হোৱা ভূপেন হাজৰিকাৰ বিয়োগত অসমৰ অপূৰণীয় ক্ষতি হ'ল। উঠি অহা নতুনচামে ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ আদৰ্শক অনুকৰণ কৰি যদি জীৱনৰ যাত্ৰাত আগবাঢ়ে তেতিয়াহে হয়তো তেখেতৰ প্ৰতি প্ৰকৃত সন্মান দেখুওৱা হ'ব।

কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা

কাবেৰী বৰা
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

১৯০৯ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত বেঙ্গল প্ৰেছিডেন্সি ঢাকা (এতিয়াৰ বাংলাদেশ)ত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম আছিল গোপালচন্দ্ৰ মুছাহাৰী। জন্মসূত্ৰে গোপালচন্দ্ৰ মুছাহাৰী বড়ো জনগোষ্ঠীৰ হ'লেও তেখেত এটা ৰাভা পৰিয়ালত ডাঙৰ হৈছিল। পাছলৈ তেখেতে সেয়ে 'ৰাভা' উপাধি গ্ৰহণ কৰে। ব্ৰিটিছ সেনাৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া গোপালচন্দ্ৰ ৰাভাক 'ৰায়বাহাদুৰ' উপাধি যচা হৈছিল। গোপাল ৰাভাক বেংগলৰ গৱৰ্ণৰৰ ADC পদলৈ পদোন্নতি দিয়া হৈছিল। দৰং জিলাৰ চাবেক বাসিন্দা গোপালা ৰাভা তেজপুৰৰ বাণ ৰংগমঞ্চৰ লগত জড়িত আছিল। তেখেতে মূল থিয়েটাৰ ভৱনৰ নিৰ্মাণত যথেষ্ট অৱদান আগবঢ়াইছিল।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই সেনা বিষয়াৰ বিভাগৰ বিদ্যালয়ত শিক্ষাগ্ৰহণ আৰম্ভ কৰিছিল। কিন্তু হাইস্কুলীয়া শিক্ষা সাং কৰাৰ আগেয়েই পিতৃৰ মৃত্যু হোৱাত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা তেজপুৰৰ সম্বন্ধীয় লোকৰ ঘৰত থাকিবলৈ লয়। তেজপুৰ চৰকাৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰপৰাই ১৯২৬ চনত তেখেতে হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হয়। তাৰ পাছত কলেজীয়া শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা কলিকতালৈ যায়। তাৰ পাছত ১৯২৯ চনত 'কোচবিহাৰ ভিক্টোৰিয়া কলেজ'লৈ বদলি হয়। কিন্তু তাত চৰকাৰৰ কোপ দৃষ্টি পৰাত ঢাকা কাৰমাইকেল কলেজত নামভৰ্তি কৰে। আই.এচ.চি. উত্তীৰ্ণ হৈ তেওঁ বিপণ কলেজত নাম লগায়। পঢ়ি থকা কালত তেখেতে ভাৰতীয় স্বাধীনতা সংগ্ৰামত নামি পৰে আৰু ভাৰতীয় বিপ্লৱী সাম্যবাদী দল (R.R.C.P.I.)ত যোগ দিয়ে। কিন্তু চোৰাংচোৱা পুলিচ ৰাভাৰ পাছত লগাত তেওঁ কলিকতাৰ পঢ়া এৰি কোচবিহাৰলৈ আহে আৰু আচাৰ্য

ব্ৰজেন্দ্ৰনাথ শীল কলেজ (ভিক্টোৰিয়া)ত নাম লগায়। কোচবিহাৰতো তেখেতে স্বাধীনতা আন্দোলনত যোগ দিয়ে আৰু সেই অপৰাধত কলেজ কৰ্তৃপক্ষই বাধ্যতামূলক বদলিৰ নিৰ্দেশ দিয়াত তেওঁ ৰংপুৰ কাৰমাইকেল কলেজত কলা বিভাগৰ চতুৰ্থ বাৰ্ষিকত নামভৰ্তি কৰে। ইয়াতো আৰক্ষী তেখেতৰ পাছত লগাত পঢ়া আধাতে এৰি দি ১৯৩৯ চনত ঘৰলৈ ঘূৰি আহে। ৰংপুৰ কলেজত পঢ়ি থকা কালতে ৰাভাই মাধৱচন্দ্ৰ বেজবৰুৱাৰ দ্বাৰা সম্পাদিত 'বাঁহী' আলোচনীৰ চিত্ৰলেখা বিভাগটো পৰিচালনা কৰিছিল আৰু 'আবাহন' আলোচনীত প্ৰবন্ধ-পাতি লিখা-মেলা কৰিছিল। ১৯৩৫ চনত জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ 'জয়মতী' কথাছবিত নৃত্য পৰিচালনাত সহযোগ কৰে। তেওঁ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ লগ লাগি ১৯৩৫-৩৭ চনত 'জয়মতী' আৰু 'শোণিত কুঁৱৰী' নাটকৰ বাণীবদ্ধ ৰূপ প্ৰস্তুত কৰিছিল। ১৯৩৯ চনত কাশী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে বাৰানসীত 'তাণ্ডৱ নৃত্য' প্ৰদৰ্শন কৰি খ্যাতি অৰ্জন কৰিছিল। ইয়াতেই সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণে বিষ্ণু ৰাভাক কলাগুৰু উপাধি প্ৰদান কৰে। ১৯৪৫ চনৰ শেষৰ ফালে বিষ্ণু ৰাভা ভাৰতৰ বিপ্লৱী কমিউনিষ্ট দলৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে। ১৯৪৬ চনত 'চিৰাজ' বোলছবিৰ কামত কলিকতালৈ যোৱাৰ সময়তে সেই দলৰ নেতা সৌমেন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰক লগ পায় আৰু দলৰ সক্ৰিয় সদস্য হয়। ১৯৪৮ চনত বিপ্লৱী কমিউনিষ্ট দলক নিষিদ্ধ ঘোষণা কৰা হয়, আৰু ১৯৪৮ৰ পৰা ১৯৫২ চনলৈকে ৰাভাই আত্মগোপন কৰি থাকে। সেই সময়ৰ বিষ্ণুৰাম মেধিৰ চৰকাৰে বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ মূৰৰ দাম দহ হেজাৰ টকা ঘোষণা কৰিছিল। ১৯৫২ চনত পূৰ্বৰ অবিভক্ত গোৱালপাৰা জিলাৰ বৰ্তমানে কোকৰাঝাৰ জিলাৰ দোতমা ৰাজহ চক্ৰৰ ঘিলাগুৰি গাঁৱত সপত্নীক গ্ৰেপ্তাৰ হয় আৰু এবছৰ জে'লত থাকে।

১৯৫৫ চনত ৰাভাই ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট দলৰ (CPI)ত যোগ দিয়ে আৰু এই দলৰ প্ৰাৰ্থীৰূপে ১৯৫৭ চনত বৰপেটা সমষ্টিৰ পৰা বিধানসভাৰ নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰে। নিৰ্বাচনত ৰাভাৰ পৰাজয় হয়। ১৯৬২ চনত 'ভাৰত-চীন' যুদ্ধৰ সময়ত চীনাপন্থী বুলি ৰাভাক আকৌ বন্দী কৰা হয় আৰু নমাহৰ বাবে জেললৈ পঠায়। ১৯৬৭চনত তেজপুৰৰ পৰা নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থী হিচাপে বিধানসভা নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি জয় লাভ কৰে। ১৯৬৮ চনত কোকৰাঝাৰ সমষ্টিৰ পৰা লোকসভাৰ নিৰ্দলীয় প্ৰাৰ্থীৰূপে থিয় দিয়ে যদিও পৰাজয় বৰণ কৰে।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই ১৯৩৭ চনৰ ২৪ নৱেম্বৰত যোৰহাটৰ সুগায়িকা প্ৰিয়বালা বৰুৱাৰ লগত বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয়। বিয়াৰ কিছুদিনৰ পিছতেই সন্নিপাত জ্বৰত আক্ৰান্ত হৈ প্ৰিয়বালা বৰুৱাৰ মৃত্যু হয়। তাৰ পাছতেই বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা নিৰুপমা দেৱীৰ সান্নিধ্যলৈ আহে। অৱশ্যে নিৰুপমা দেৱীৰ লগত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই আনুষ্ঠানিকভাৱে বিবাহত বহা নাছিল। ১৯৫১ চনত বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই নলবাৰীৰ বেলশৰ নবীন চন্দ্ৰ মেধিৰ কন্যা কনকলতা মেধিক বিবাহ কৰায়। কনকলতা মেধিৰ ফালৰ পৰা বিষ্ণু ৰাভাৰ দুটি পুত্ৰ সন্তান জন্ম হয়; পৃথ্বিৰাজ ৰাভা (থুন্ থুন) আৰু হেমৰাজ ৰাভা (মুন্ মুন)। ১৯৬২ চনত কনকলতা মেধিৰ মৃত্যুৰ পিছত ৰাভাই বৰ্তমানৰ কোকৰাঝাৰ জিলাৰ গোসাঁইগাঁও অঞ্চলৰ বিন্নাখাত ভাওৰাগুৰি গাঁৱৰ মোহিনীবালা বসুমতাৰীক বিয়া কৰায়। মোহিনীবালাৰ ফালৰ পৰা বিষ্ণু ৰাভা দুটি সন্তানৰ পিতৃ হয়। এই দুই সন্তানৰ এগৰাকী আছিল কন্যা সন্তান যি জন্ম হৈয়েই মৃত্যু মুখত পৰে। পুত্ৰ সন্তানটিৰ নাম আছিল মেণ্ডেলা ৰাভা।

১৯৬১ চনৰ ২০ জুন তাৰিখে ৰাতি ২-১৫ বজাত তেজপুৰত কলাগুৰুদেৱে মৃত্যুক সাৱটি লয়। পাকস্থলীত হোৱা কৰ্কট ৰোগত ভুগি তেখেতৰ মৃত্যু হয়।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই সংগীত, কবিতা ৰচনা কৰাৰ লগতে গল্প, উপন্যাস আৰু অসমীয়া সমাজ-সংস্কৃতিসূচক প্ৰবন্ধ পুথি ৰচনা কৰিছিল। তেওঁৰ উল্লেখনীয় প্ৰকাশিত পুথিসমূহ হ'ল—

উপন্যাস ঃ সোণপাহি, মিচিং কানেং।

গল্পসমূহ ঃ মামীৰ হাৰ, কুৰি বছৰ জেইল, জাল কেছ, হিয়াৰ পুং, ফুংকা।

নাটক ঃ গেঙনি-ৰেঙনি।

প্ৰবন্ধ ঃ অসমীয়া কৃষ্টিৰ চমু আভাষ, অতীত অসম, মুক্তি দেউল।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰৰ লগত জড়িত আছিল। সংগীত, নৃত্য, চিত্ৰকলা আৰু অভিনয়ৰ উপৰি সংগীত পৰিচালক হিচাপে আৰু কথাছবি পৰিচালক হিচাপেও কাম কৰি গৈছে। ৰাভাই বহুতো কালজয়ী গীত (পৰজনমৰ শুভ লগনত, লগন উকলি গ'ল, টিলাই টিলাই ইত্যাদি) ৰচনা কৰি থৈ গৈছে। তেখেতৰ ৰচিত আৰু সুৰাৰোপিত গানৰ বিশেষত্বৰ বাবে তেখেতে লেখা গীতবোৰ ৰাভা সংগীত হিচাপে পৰিচিত। তদুপৰি তেওঁ বহু অসমীয়া ছবিত অভিনয় কৰিছিল। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই বিভিন্ন বোলছবি পৰিচালনা কৰিছিল। তাৰে ভিতৰত 'চিৰাজ' হৈছে আটাইতকৈ সফল ছবি।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ প্ৰতি সন্মান জনাই প্ৰতি বছৰে ২০ জুন তাৰিখটো 'বিষ্ণু ৰাভা দিৱস' হিচাপে পালন কৰা হয়। তেখেতৰ জন্ম শতবাৰ্ষিকী উপলক্ষে ৩১-০১-২০০৯ তাৰিখে ভাৰত চৰকাৰে এটি বিশেষ ডাক টিকট উন্মোচন কৰে। তেখেতৰ স্মৃতিত সাংবাদিক তিলক দাসে 'বিষ্ণুৰাভা এতিয়া কিমান ৰাতি' (গ্ৰন্থ) আৰু 'বিষ্ণু ৰাভা পুনৰ আহিব উভতি' শীৰ্ষক দুখন জীৱনীও লিখি উলিয়াইছিল।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ সোঁৱৰণত অসম চৰকাৰে 'কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা বঁটা' প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰে। অসমৰ সংস্কৃতি আৰু কৃষ্টিৰ জগতলৈ বিশেষ অৱদান আগবঢ়োৱা ব্যক্তিক এই বঁটাৰে সন্মানিত কৰা হয়।

বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ স্মৃতি উদ্যান তেজপুৰৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ পাৰৰ ভৈৰৱী মন্দিৰ কাষতে অৱস্থিত। এই উদ্যানৰ ভিতৰতে ৰাভাৰ সমাধি অৱস্থিত।

এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন

অমৃত ফুকন
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

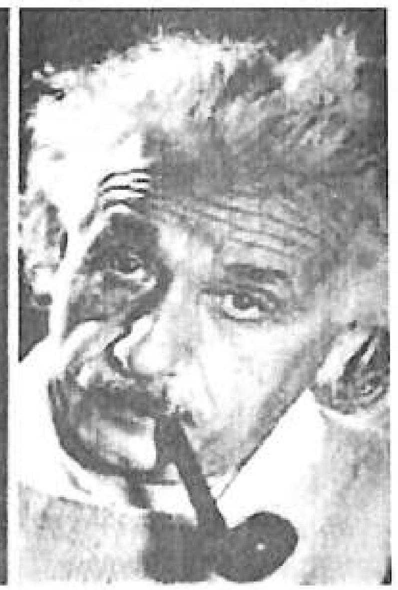

এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন জাৰ্মানীৰ উইটেনবাৰ্গ উলম চহৰত ১৮৭৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ১৪ মাৰ্চত জন্মগ্ৰহণ কৰা এজন তাত্ত্বিক পদাৰ্থ বিজ্ঞানী। তেখেতৰ আপেক্ষিকতাবাদ তত্ত্ব আধুনিক পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ ভেটিস্বৰূপ। তাত্ত্বিক পদাৰ্থবিদ্যালৈ আগবঢ়োৱা অৱদান বিশেষকৈ আলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনাৰ বাবে ১৯২১ চনত তেওঁক পদাৰ্থ বিজ্ঞানৰ নোবেলেৰে পুৰস্কৃত কৰা হয়। এই আলোক বিদ্যুৎ ঘটনাই পাছলৈ কোৱাণ্টাম তত্ত্বৰ সূচনা কৰে।

হাৰমেন আইনষ্টাইন আছিল এজন ব্যৱসায়ী। এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ দেউতাকৰ এজন ইঞ্জিনিয়াৰ ভাতৃ আছিল। এলবাৰ্টৰ দেউতাক আৰু ভায়েকে মিলি বৈদ্যুতিক আহিলা-পাতি তৈয়াৰ কৰা এটা কাৰখানা চলাইছিল। কাৰখানাৰ কামৰ বাহিৰৰ আজৰি সময়খিনি খুৰায়েকে এলবাৰ্টৰ লগতে কটাইছিল অংকৰ নানা খেলা কৰি। বয়স অলপ বুজন হোৱাৰে পৰা এলবাৰ্টেও খুৰাকৰ লগত এই অংকৰ খেলাত সমানে অংশ ল'ব পৰা হ'ল। এনেকৈয়ে নিচেই কম সময়তে এলবাৰ্টৰ মনত অংকৰ প্ৰতি এক গভীৰ অনুৰাগৰ সৃষ্টি হয়। ইহুদীধৰ্মী আইনষ্টাইনসকল গোড়া নাছিল। ৫ বছৰ বয়সত আইনষ্টাইনে এখন কেথেলিক প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত ৩ বছৰ শিক্ষাগ্ৰহণ কৰে। ইয়াৰ পাছত তেওঁ 'লুইপ'ল্ড জিমনেচিয়াম'ত মাধ্যমিক শিক্ষা গ্ৰহণ কৰে। এবাৰ দেউতাকে শিশু এলবাৰ্টক এডাল চুম্বকশলা উপহাৰ দিছিল। এলবাৰ্টে তেতিয়া চুম্বকশলা সম্পৰ্কে অনুভৱ কৰিছিল যে চৌদিশে শূন্য হ'লেও নিশ্চয় শলাদালক কিহবাই বান্ধি ৰাখিছে।

১৮৯৪ চনত এলবাৰ্টৰ দেউতাকৰ কাৰখানাটো বন্ধ হৈ যোৱাত নতুন ভাগ্যৰ সন্ধানত তেওঁলোকৰ পৰিয়াল মিউনিখৰ পৰা ইটালীৰ মিলানলৈ যায় আৰু তাৰ কিছু মাহৰ পিছত পাভিয়ালৈ গমন কৰে। তেতিয়া এলবাৰ্টৰ বয়স আছিল ১৫ বছৰ। চুইজাৰলেণ্ডৰ জুৰিখত থকা এখন আন্তৰ্জাতিক নাম থকা পলিটেকনিক স্কুলত এলবাৰ্টে শিক্ষাগ্ৰহণ কৰে। এলবাৰ্টৰ পদাৰ্থবিদ্যা আৰু অংকৰ প্ৰতি থকা গভীৰ অনুৰাগৰ বাবে একে শ্ৰেণীৰে মিলেভা মাৰিটছ লাহে লাহে এলবাৰ্টৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হয়। স্কুলৰ শ্ৰেণীসমূহ শেষ হোৱাৰ পিছতো যথেষ্ট সময়লৈ এলবাৰ্ট আৰু মিলেভাই গৱেষণাগাৰত তেওঁলোকৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলাই গৈছিল। ১৯০৩ চনৰ জানুৱাৰী মাহত এলবাৰ্টে তেওঁৰ

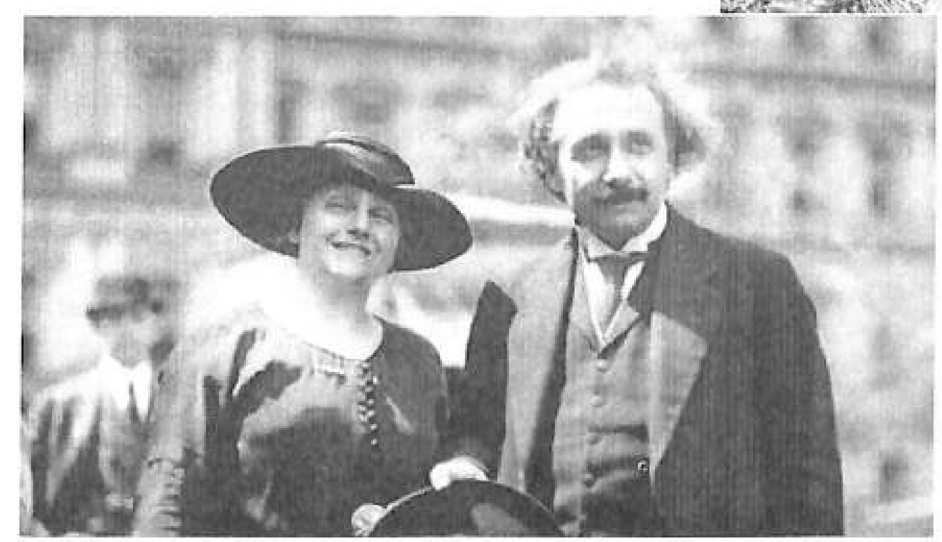

একালৰ স্কুলৰ লগৰী মিলেভা মাৰিটচক বিয়া কৰায়। পিছে গৱেষণাগাৰৰ চাৰিবেৰৰ বাহিৰত যে তেওঁলোকৰ কোনো কথাতে মিল নাই সেইটো অতি সোনকালেই প্ৰকাশ পালে। ১৯১৪ চনৰ পৰা পাঁচ বছৰ বেলেগে বেলেগে থকাৰ পাছত ১৯১৯ চনৰ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীত তেওঁলোকৰ বিবাহ বিচ্ছেদ হয়। তাৰ কিছুদিন পাছতেই ১৯১৯ চনৰ ২ জুনত এলবাৰ্টে এলছা লৱেন্থেল নামৰ এগৰাকী দূৰ সম্পৰ্কীয় মহিলাক বিয়া কৰায়। ১৯৩৬ চনৰ ডিচেম্বৰ মাহত এলছা আইনষ্টাইনৰ মৃত্যু হয়।

পলিটেকনিকৰ পৰা পাছ কৰি এলবাৰ্টে কাণ চহৰৰ এটা পেটেণ্ট অফিচত চাকৰি কৰি কৰ্মজীৱনৰ আৰম্ভণি কৰে। পেটেণ্ট অফিচত এলবাৰ্টৰ বিশেষ ব্যস্ততা নাছিল। তেওঁৰ কামৰ ভিতৰত পৰিছিল কেৱল নতুন নতুন আৱিষ্কাৰসমূহৰ একোখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰি ৰখা। এই কাম কৰি তেওঁ অনেক আজৰি সময় পাইছিল। এই আজৰি সময়ত তেওঁ নিজৰ বৈজ্ঞানিক গৱেষণাত আত্মনিয়োগ কৰিছিল। ১৯০৫ চনত এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনে পোহৰৰ উৎস আৰু পৰিৱৰ্তন সম্পৰ্কে এটি প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ কৰে। এই নতুন তথ্য সম্বলিত প্ৰবন্ধটি প্ৰকাশ হোৱাৰ লগে লগে শিক্ষা জগতত এই বিষয়ে গভীৰ চিন্তা-চৰ্চা হ'বলৈ ধৰে আৰু আইনষ্টাইনক জুৰিখ বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰিবৰ বাবে আমন্ত্ৰণ জনোৱা হয়। জুৰিখ বিশ্ববিদ্যালয়ত সহকাৰী অধ্যাপকৰ চাকৰিত অতি কম দৰমহাৰে তেওঁ বৰ কষ্টত চলিবলগীয়া হয়। আইনষ্টাইনে পিছৰ সময় ছোৱাত এই দিনটোৰ কথা মনত পেলাই ৰসিকতা কৰি কৈছিল— "মই আপেক্ষিকতাবাদৰ গৱেষণা কালত অন্তৰীক্ষৰ প্ৰতিটো চুকতে একোটাকৈ ঘড়ী ওলোমাই লৈছিলোঁ। কিন্তু মোৰ কোঠাটোৰ বাবে ঘড়ী এটা মই যোগাৰ কৰিব নোৱাৰিছিলোঁ।"

১৯১১ চনত তেওঁ অধিক দৰমহাত 'প্ৰাগ বিশ্ববিদ্যালয়ত' এটি চাকৰি পায়; কিন্তু ইয়াত তেওঁ বেছিদিন থাকিব নোৱাৰিলে। কিয়নো ইহুদীসকলৰ প্ৰতি জাৰ্মানসকলৰ মনত ক্ৰোধ আৰু ঘৃণাৰ ভাব ক্ৰমাৎ বৃদ্ধি পাই আহিছিল। তাৰ ৩০ বছৰৰ পিছত জাৰ্মানীত হ'বলগীয়া ইহুদী নিধনযজ্ঞৰ সূত্ৰপাত হৈছিল ইতিমধ্যেই। এলবাৰ্টলৈ এনে সময়ত আমন্ত্ৰণ আহে চুইজাৰলেণ্ডৰ জুৰিখত থকা সেই পলিটেকনিকৰ পৰা, য'ত তেওঁ

এসময়ত ছাত্ৰ আছিল। এই পলিটেকনিকত কাম কৰি থকা অৱস্থাতেই তেওঁ আৰু কেইটামান বৈজ্ঞানিক তথ্য আবিষ্কাৰ কৰে আৰু এইবোৰ প্ৰবন্ধ আকাৰে প্ৰকাশ পায়। এইবাৰ তেওঁলৈ প্ৰুচীয় ৰাজকীয় বিজ্ঞান একাডেমীৰ সদস্য পদৰ লগতে বাৰ্লিনত নতুনকৈ আৰম্ভ হোৱা 'কেইজাৰ উইলহেম ইনষ্টিউট'ৰ পৰিচালকৰ পদ আগবঢ়োৱা হয়। কোনো বিজ্ঞানীৰ পক্ষেই এই ধৰণৰ সুবিধা দলিয়াই পেলোৱাটো সম্ভৱ নহয়। আইনষ্টাইনে এই চাকৰি গ্ৰহণ কৰিলে কিয়নো এই চাকৰিৰপৰা তেওঁৰ অৰ্থভাৱ দূৰ হোৱাৰ লগতে

গৱেষণাৰ কাৰণেও পৰ্যাপ্ত সময় ওলাব। কিন্তু আইনষ্টাইনৰ পত্নী মিলেভা বাৰ্লিনলৈ যাবলৈ ৰাজী নহ'ল। আইনষ্টাইনে মিলেভা আৰু দুই পুত্ৰক জুৰিখতে এৰি বাৰ্লিনলৈ যাত্ৰা কৰিলে।

১৯১৩ চনৰ পৰা ১৯৩৩ চনলৈ প্ৰায় কুৰি বছৰ কাল তেওঁ বাৰ্লিনত কটায় আৰু ইয়াতেই তেওঁ গৱেষণাৰ কাম শেষ কৰি পৃথিৱীৰ বিজ্ঞানীমহলৰ আগত দাঙি ধৰে তেওঁৰ আলোড়নকাৰী আবিষ্কাৰ আপেক্ষিকতাবাদ সূত্ৰৰ। প্ৰায় ২৫ বছৰৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু কষ্টৰ মাজেৰে কৰা তেওঁৰ সাধনাৰ ফল তেওঁ লাভ কৰে আৰু সমগ্ৰ বিশ্বৰ বিজ্ঞানীমহলত এক আলোড়ন সৃষ্টি কৰাৰ লগতে নিউটনৰ সূত্ৰসমূহৰ খুটি-নাটিৰ ওপৰত এক নতুন চিন্তাৰ জোৱাৰ আনি দিয়ে। সেই সময় আছিল যুদ্ধোত্তৰ কাল। প্ৰথম বিশ্বযুদ্ধ ইতিমধ্যে শেষ হৈছে। পৃথিৱীজুৰি তেতিয়া কেৱল সদ্যসমাপ্ত হোৱা যুদ্ধখনৰে চৰ্চা, কিন্তু এই সকলোবোৰ তল পেলাই ১৯১৯ চনৰ ৭ নৱেম্বৰত ইংলেণ্ডৰ 'দ্য টাইমচ্' কাকতে লিখিলে— "It is the discovery of a whole continent of new scientific ideas. It is the greatest discovery in connection with gravitation since Newton enummerated his principles."

আইনষ্টাইনৰ গৱেষণা কেৱল এটা বিষয়তে নাছিল। তেওঁ পোহৰ, গতি, সময়, শক্তি আৰু পদাৰ্থ আদিৰ ওপৰত একে সময়তে গৱেষণা কৰিছিল। আইনষ্টাইনে প্ৰতিষ্ঠা কৰা সত্যসমূহৰ এটা হ'ল, 'পদাৰ্থ মাত্ৰেই শক্তি'। এটাক আনটোলৈ ৰূপান্তৰিত কৰিব পৰা যায়। ইয়াৰ আগতে মানুহে বিশ্বাস কৰিছিল যে পদাৰ্থ আৰু শক্তি দুটা সম্পূৰ্ণ বেলেগ বস্তু। সমসাময়িক চিন্তাবিদ তথা পদাৰ্থবিদসকলে চিন্তা কৰিলে যে আইনষ্টাইনৰ এই তথ্য সত্য হ'লে বহুতো অসম্ভৱ কথা সম্ভৱ হ'ব।

এই তত্ত্বৰ কেইবছৰমানৰ ভিতৰতে আইনষ্টাইনে তৈয়াৰ কৰিছিল যে পৰমাণু বোমা আৰু বৰ্তমান যুগৰ পৃথিৱীত পৰমাণু শক্তিৰ প্ৰভাৱ আছে। আইনষ্টাইনৰ এই তথ্য আপেক্ষিকতাবাদৰ এটা অংশহে মাথোন। আইনষ্টাইনৰ এনে আৱিষ্কাৰসমূহৰ বাবে তেওঁলৈ আগবঢ়োৱা হয় পদাৰ্থবিদ্যাৰ নোবেল পুৰস্কাৰ (১৯২২)।

১৯৩২ চনত আমেৰিকাত আন্তৰ্জাতিক উচ্চ বিজ্ঞান পৰিষদৰ পৰা এক আমন্ত্ৰণ পাই তেওঁ আমেৰিকালৈ যায়। এই যাত্ৰাত আমেৰিকাৰপৰা ঘূৰি অহাৰ পিছত তেওঁ জাৰ্মানীত প্ৰৱেশ কৰিব নোৱাৰিলে, কাৰণ সময়ছোৱাত জাৰ্মানীত ইহুদী নিধন পৰ্ব আৰম্ভ হৈছিল।

আইনষ্টাইনে ইয়াৰ পিছত বেলজিয়ামত থাকিবলৈ লয়। এখন সমুদ্ৰৱৰ্তী গাঁৱত তেওঁ স্বেচ্ছাই নিৰ্বাসিত জীৱন গ্ৰহণ কৰে। পিছত আমেৰিকাৰ প্ৰিন্টন কলেজত অধ্যাপনাৰ বাবে পোৱা আমন্ত্ৰণ গ্ৰহণ কৰি তেওঁ আমেৰিকালৈ যায় আৰু তাতে থাকিবলৈ লয়। ১৯৩৬ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত তেওঁ আমেৰিকাৰ নাগৰিকত্ব গ্ৰহণ কৰে। জীৱনৰ শেষ কালছোৱাত তেওঁ আন এটা বৈজ্ঞানিক সত্য উদ্‌ঘাটন কৰি নাম দিয়ে— The unified Field Theory। এই তত্ত্বত তেওঁ দেখুৱায় যে গ্ৰহ, তৰা, অনু-পৰমাণু এই সকলোবোৰ একেটা প্ৰাকৃতিক নিয়মৰেই অধীন।

আইনষ্টাইনৰ গৱেষণাৰ আহিলা আছিল এডাল পেঞ্চিল আৰু কাগজ আৰু সত্যবোৰ উদ্‌ঘাটন কৰিছিল সেই কাগজত পেঞ্চিল টুকুৰাৰে অংক কৰি। আন কোনো যন্ত্ৰপাতি তেওঁৰ নাছিল।

১৯৫৫ খ্ৰীষ্টাব্দৰ ১৮ এপ্ৰিল তাৰিখে এই বিৰাট প্ৰতিভাসম্পন্ন ব্যক্তি বিজ্ঞানীসকলৰো বিস্ময় এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ ইহলীলাৰ অন্ত পৰে।

ষ্টিফেন হকিং

বক্তিমা ডেকা
স্নাতক ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

ষ্টিফেন হকিং এজন সিদ্ধান্তগত পদাৰ্থবিদ আৰু অন্তৰীক্ষ বিজ্ঞানী। তেওঁৰ বৈজ্ঞানিক তথ্যসমৃদ্ধ গ্ৰন্থসমূহে তেওঁক জীৱন্ত কালতেই এক অনন্য কিংবদন্তিত পৰিণত কৰিছে। ১৯৪২ চনৰ জানুৱাৰীত ইংলেণ্ড 'অক্সফোৰ্ড'ত ষ্টিফেন হকিঙৰ জন্ম হয়। তেওঁৰ পিতৃ আৰু মাতৃ আছিল ক্ৰমে ড° ফ্ৰেংক হকিং আৰু ইছাবেল হকিং।

তেওঁ ছেণ্ট এলবাৰ্ট হাইস্কুলত শিক্ষাগ্ৰহণ কৰিছিল। তাৰ পিছত ১৯৬২চনত অক্সফোৰ্ডৰপৰা বি.এ. ডিগ্ৰী পোৱাৰ পিছত তাতে 'মহাকাশ বিজ্ঞান' অধ্যয়ন কৰে। তাৰ পিছত কেম্ব্ৰিজ বিশ্ববিদ্যালয়ত ক্ৰমে সিদ্ধান্তগত 'মহাকাশ বিজ্ঞান' আৰু 'অন্তৰীক্ষ বিজ্ঞান' অধ্যয়ন কৰে।

ষ্টিফেন হকিঙে প্ৰধানকৈ বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ মৌলিক সূত্ৰসমূহৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল। 'ৰ'জাৰ পেনৰ'জৰ সৈতে ষ্টিফেন হকিঙে প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছিল যে— 'আইনষ্টাইনৰ আপেক্ষিকতাবাদৰ সূত্ৰই দৰ্শাই যে মহাকাশ আৰু সময়ৰ আৰম্ভণি বিগ-বেঙৰ জৰিয়তে আৰু সমাপ্তি হয় কৃষ্ণগহ্বৰত। তেওঁ 'চেণ্টাৰ ফৰ থিয়ৰিটিকেল কমেল'জি' কেম্ব্ৰিজত গৱেষণা সঞ্চালক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল।

ষ্টিফেন হকিঙৰ লিখিত গ্ৰন্থৰাজি হৈছে ক্ৰমে—

- The large scale of structure of space time with G.F.R. Ellis.
- General Relativity : An Finsrein. Centenary survey with W. Israel and 300 years of Gravity with W Israel.
- A Brief History of Time.
- Black Holes and Baby Universes and other Essays.
- The Universe in a Nutshell.
- The grand design.

২০১৮ চনৰ ১৪ মাৰ্চ তাৰিখে ইংলেণ্ডৰ কেম্ব্ৰিজত অৱস্থিত নিজা বাসগৃহত তেওঁৰ দেহাৱসান ঘটে।

বিজ্ঞানী মাইকেল ফাৰাডে

জাফৰিন বেগম
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

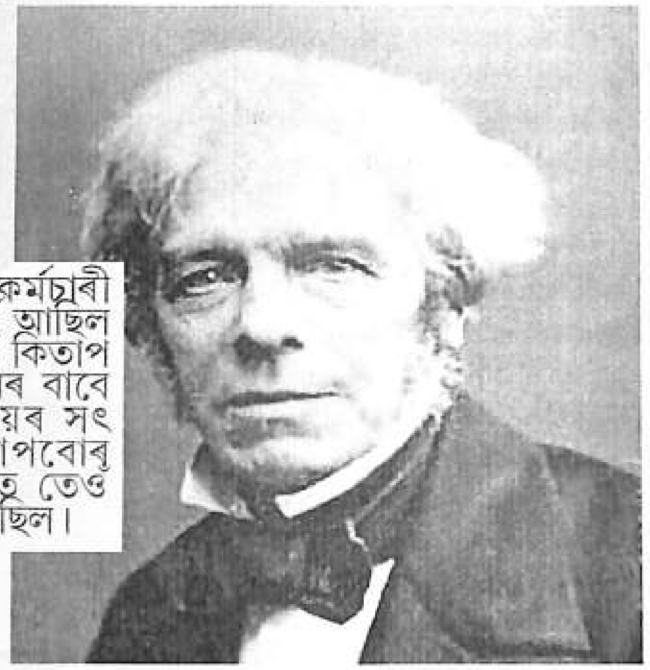

ফাৰাডেই শৈশৱত এখন কিতাপৰ দোকানত কৰ্মচাৰী হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ কাৰ্য আছিল গ্ৰাহকক পেপাৰ যোগান ধৰা। তাৰ পাছত তেওঁ কিতাপ বান্ধোতা হয়। তেওঁ তেতিয়া কিতাপ অধ্যয়নৰ বাবে কিছু সময় পাইছিল। সেয়ে তেওঁ কম সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ফাৰাডেই বিজ্ঞানৰ কিতাপবোৰ আগ্ৰহেৰে অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু তাৰে সহায়ত তেওঁ কিছু সৰু-সুৰা পৰীক্ষাবোৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

এইগৰাকী বিজ্ঞানীৰ জন্ম হৈছিল ১৭৯১ চনৰ ২২ ছেপ্টেম্বৰত। ফাৰাডে এজন কমাৰৰ সন্তান আছিল, সেয়ে তেওঁ শৈশৱকাল অতি কষ্টৰে অতিবাহিত কৰিছিল।

ফাৰাডেই শৈশৱত এখন কিতাপৰ দোকানত কৰ্মচাৰী হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল আৰু তেওঁৰ কাৰ্য আছিল গ্ৰাহকক পেপাৰ যোগান ধৰা। তাৰ পাছত তেওঁ কিতাপ বান্ধোতা হয়। তেওঁ তেতিয়া কিতাপ অধ্যয়নৰ বাবে কিছু সময় পাইছিল। সেয়ে তেওঁ কম সময়ৰ সৎ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ফাৰাডেই বিজ্ঞানৰ কিতাপবোৰ আগ্ৰহেৰে অধ্যয়ন কৰিছিল আৰু তাৰে সহায়ত তেওঁ কিছু সৰু-সুৰা পৰীক্ষাবোৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল।

ফাৰাডেই হামেফ্ৰ ডেভীয়ে দিয়া বক্তৃতা শুনিবলৈ পাইছিল। সেই হামফ্ৰে ডেভীলৈ এখন পত্ৰ লিখি পঠাইছিল তেওঁৰ লগত যোগাযোগ কৰিবলৈ। এই পত্ৰ পায়ে ডেভীয়ে ফাৰাডেক লগ কৰে আৰু লণ্ডনৰ ৰিয়েল ইন্সটিটিউটৰ গৱেষণাগাৰত ফাৰাডেক এটি চাকৰি দিয়ে। এই চাকৰিয়ে ফাৰাডেৰ জীৱনৰ গতিপথ সলনি কৰি দিয়ে। এই গৱেষণাগাৰৰ অধ্যাপক আৰু সঞ্চালক আছিল হামফ্ৰে ডেভী। হামফ্ৰে ডেভীৰ লগত গৱেষণাগাৰত ফাৰাডেই বহুতো জ্ঞান আহৰণ কৰে।

ফাৰাডেই হামফ্ৰে ডেভীৰ লগত ইউৰোপ ভ্ৰমণৰ সুযোগত বিদ্যুৎ বিজ্ঞানৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যক্তিসকলক লগ পোৱাত ফাৰাডেই নতুন যুগান্তকাৰী কামৰ বাবেও আগ্ৰহী হৈ পৰিছিল।

ফাৰাডে বিদ্যুৎ চুম্বকীয় ক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে অতি আকৰ্ষণ আছিল। বুক বাইণ্ডাৰ হিচাপে কাম কৰা ফাৰাডে শেষত ৰিয়েল ইন্সটিটিউটৰ গৱেষণাগাৰৰ সঞ্চালক হয়। ফাৰাডেই ইলেক্টোলাইচিছৰ বিধি, পেৰামেগনেট জম আৰু জাযামেগণিটিজিম আৱিষ্কাৰ কৰি ৰসায়ন বিজ্ঞান ক্ষেত্ৰলৈ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আগবঢ়ায়। তেওঁৰ কেনভেন্সাক, ইনজাক্চন কইল, ট্ৰেন্সফৰ্মাৰ, ডাইৰেক্ট আৰু অলটাৰনেটিং কাৰেণ্টৰ দৰে বহুতো আৱিষ্কাৰৰ উদাহৰণ। তেওঁ ইয়াতে ক্ষান্ত নাথাকি ১৮৩১ চনত বৈদ্যুতিক ডাইনামো আৱিষ্কাৰ কৰি খ্যাতি অৰ্জন কৰে।

ফাৰাডে ১৮২১ চনত চাৰা বাৰ্নডৰ লগত বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয় আৰু তেওঁৰ সংসাৰত কোনো ব্যাঘাত নজন্মাকৈ সুখেৰে জীৱন যাপন কৰে। ফাৰাডে গৱেষণাগাৰৰ সঞ্চালকৰ পৰা অৱসৰ লৈ হাম্পটনত থাকে।

অৱশেষত শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ কাৰণে ১৮৬৭ চনৰ ২৫ আগষ্টত মৃত্যুবৰণ কৰে।

ড° ভূপেন হাজৰিকা

মোহাজিৰ আহমেদ
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

আধুনিক অসমীয়া তথা ভাৰতীয় গীত-কবিতাৰ ইতিহাসত ড° হাজৰিকা গীত-কবিতাসমূহে এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিছে। মানুহৰ হৃদয়ৰ বিচিত্ৰ ভাৱানুভূতিৰ লগতে প্ৰকৃতি আৰু মানৱ সমাজ সংস্কৃতিক তেওঁ সঙ্গীতৰ মূৰ্ছনাৰে বাঙ্ময় কৰি তুলি অত্যন্ত হৃদয়স্পৰ্শী আবেদনৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ জন্ম শদিয়াত ১৯২৬ চনৰ ৮ ছেপ্টেম্বৰত। গুৱাহাটী আৰু তেজপুৰত স্কুলীয়া শিক্ষা লাভ কৰে। গুৱাহাটীৰ কটন কলেজৰপৰা আই.এ. পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ বাৰানসী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা স্নাতক আৰু স্নাতকোত্তৰ উপাধি লাভ কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰাই পিএইচ. ডি. উপাধি লাভ কৰে। বি. বৰুৱা মহাবিদ্যালয় আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত অধ্যাপনাৰ লগতে আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰতো কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰিছিল। অসাধাৰণ প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী এইজনা ব্যক্তিয়ে ঘাইকৈ কণ্ঠশিল্পী, গীতিকাৰ, চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক হিচাপে কেৱল অসম বা ভাৰততে নহয়, বিশ্বৰ বিভিন্ন স্থানত সমাদৰ পাবলৈ সক্ষম হৈছে। ১৯৫৬ চনত 'এৰাবাটৰ সুৰ' চলচ্চিত্ৰৰ যোগেদি চলচ্চিত্ৰ-পৰিচালক হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছিল আৰু আঠখন অসমীয়া, এখন বাংলা আৰু এখন হিন্দী চলচ্চিত্ৰ পৰিচালনা কৰিছিল। ইয়াৰে কেইখনমান হ'ল— শকুন্তলা (১৯৬১), প্ৰতিধ্বনি (১৯৬৪), লটিঘটি (১৯৬৬), চিকমিক বিজুলী (১৯৬৯), চিৰাজ (১৯৮৮) আদি। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ লগতে বাংলা, হিন্দী, ভোজপুৰী, কাৰ্বি, বড়ো, মালায়লম ভাষাৰ শতাধিক ছবিৰ সঙ্গীত পৰিচালনা কৰিছিল। পৰিচালনা কৰা তথ্যচিত্ৰৰ সংখ্যা নখন। কেইবাখনো চলচ্চিত্ৰত অভিনয়ো কৰিছিল। সম্পাদিত আলোচনী— আমাৰ প্ৰতিনিধি, 'বিন্দু', 'প্ৰতিধ্বনি' আদি। তেখেতৰ ৰচিত গ্ৰন্থ পঞ্চাছতকৈ অধিক। ড° ভূপেন হাজৰিকাই দেশে-বিদেশে অৰ্ধশতাধিক বঁটা-সন্মান লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ ভিতৰত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ ৰূপৰ পদক, শ্ৰেষ্ঠ সঙ্গীত-পৰিচালনাৰ ৰাষ্ট্ৰীয় বঁটা, দাদা চাহেব ফাল্কে বঁটা, পদ্মভূষণ, অসম সাহিত্য সভাৰ সাহিত্যাচাৰ্য সন্মান আদি বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। ২০১১ চনৰ ৫ নৱেম্বৰত মুম্বাইৰ কোকিলাবেন ধীৰুভাই আম্বানি হস্পিতেলত দেহাৱসান ঘটে।

আধুনিক অসমীয়া তথা ভাৰতীয় গীত-কবিতাৰ ইতিহাসত ড° হাজৰিকা গীত-কবিতাসমূহে এক বিশেষ স্থান লাভ কৰিছে। মানুহৰ হৃদয়ৰ বিচিত্ৰ ভাৱানুভূতিৰ লগতে প্ৰকৃতি আৰু মানৱ সমাজ সংস্কৃতিক তেওঁ সঙ্গীতৰ মূৰ্ছনাৰে বাঙ্ময় কৰি তুলি অত্যন্ত হৃদয়স্পৰ্শী আবেদনৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

অসমৰ সমাজ জীৱনত গুৰু নানক

জুহি কৌৰ
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

অসমৰপৰা সুদূৰ পশ্চিমত, বৰ্তমানৰ পাকিস্তানৰ লাহোৰৰ নানকানা চাহেবত ১৪৬৯ খ্ৰীষ্টাব্দত গুৰু নানকদেৱৰ জন্ম হৈছিল। এইজনা মহান শ্ৰেষ্ঠ শিখগুৰুৰ মতবাদ তেওঁৰ পূৰ্বৰ আন এজন প্ৰসিদ্ধ সন্ত, কবি, ধৰ্ম প্ৰচাৰক কবীৰৰ লগত যথেষ্ট মিল আছে। কবীৰ অসমৰ সমাজ জীৱনত এটি অতি প্ৰতিষ্ঠিত নাম। সেই একে ধৰণৰ আসন এখন সুদূৰ পশ্চিমত জন্মগ্ৰহণ কৰিছিল যদিও গুৰু নানকদেৱে অসমৰ সমাজ জীৱনত আজিও দখল কৰি আছে।

গুৰু নানকদেৱ প্ৰাচীন কামৰূপলৈ আহিছিল। তেওঁৰ আগমনৰ লক্ষ্য আছিল কামাখ্যা মন্দিৰ। কামাখ্যালৈ যোৱাৰ পথত তেওঁ কেইদিনমান ধুবুৰীত আছিল। ধুবুৰীত অৱস্থিত গুৰুদ্বাৰৰ ভূমিখণ্ড তেতিয়াই এই মহান ধৰ্ম গুৰুজনাৰ পদধূলাৰে পবিত্ৰ হৈছিল।

এইটো ইতিপূৰ্ব উল্লেখ কৰি অহা হৈছে যে গুৰু নানকদেৱক নুৰ চাহে যাদুবিদ্যা কৰিবলৈ এক ব্যৰ্থ চেষ্টা কৰিছিল। পাছত নুৰ চাহে গুৰুজনাৰ প্ৰভাৱত পৰি তেওঁৰ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰি এগৰাকী শিষ্য হৈছিল। নুৰ চাহ যিহেতু এগৰাকী ৰাণী আছিল, নানকৰ ওচৰলৈ তেওঁৰ পৰিয়াল আৰু আন বহু লোক আহিছিল বুলি জনা যায়। গতিকে নুৰ চাহৰ উপৰি আৰু বহু সংখ্যকে শিখ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল। নুৰ চাহে গুৰু নানকদেৱৰ ওচৰত দীক্ষা লোৱাৰ লগে লগে অসমৰ সমাজ জীৱনত শিখ ধৰ্মৰ প্ৰভাৱ অনুভূত হৈছিল। তদুপৰি শিখ ধৰ্মগুৰুৰ প্ৰভাৱ আৰু গুৰুবাণীয়ে অসম মুখৰিত হৈছিল আৰু এই সমস্ত মহান আদিগুৰুজনাৰ দিনৰেপৰা আজিও পৰোক্ষ আৰু প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰবাহিত হৈ আছে।

অসমৰ সমাজ জীৱনত গুৰু নানক চাহাবৰ প্ৰভাৱ তেওঁৰ জীৱনকালতে অনুভূত হৈছিল। সেই প্ৰভাৱ টেগ বাহাদুৰৰ উদ্যোগৰ ফলত আৰু স্থায়ী ৰূপত বৃদ্ধি হৈছিল। তেওঁৰ পুত্ৰ শেষ গুৰু গোবিন্দ সিংহ অসমলৈ অহা নাছিল যদিও গুৰুদ্বাৰ দমদমা তেওঁৰ জন্মৰ স্মৃতি বহন কৰা এটি অক্ষয় কহিনুৰ।

কামৰূপৰ বিদ্ৰোহী হৰদত্তৰ আমন্ত্ৰণক্ৰমে অহা শিখ সেনাপতি কুমেদান দমদমাত দুদিনমান আছিল। তেওঁ হৰদত্তৰ পক্ষ ত্যাগ কৰি পাছত আহোমৰ পক্ষ লৈ দন্দুৱাদ্ৰোহ দমন কৰাত অংশ লৈছিল। আহোমৰ পক্ষত ৰজা চন্দ্ৰকান্ত সিংহক মানৰ বিৰুদ্ধে হাদিৰাচকী যুদ্ধত সহায় কৰাসকলৰ মাজত তিনিশমান শিখ সেনাও আছিল, প্ৰধান সেনাপতিজনৰ নাম আছিল চৈতন্য সিংহ। তেওঁলোকৰ আন্তৰিকতাপূৰ্ণ সহযোগিতাৰ কাৰণেই হাদিৰাচকীত আহোমে মানক পৰাস্ত কৰাত সমৰ্থ হৈছিল। কিন্তু সেই সফলতাৰ বিপৰীতে দুকুৰিমান শিখৰ বাহিৰে বাদ বাকী সকলোৱে অসম মাতৃ হকে আত্মবলিদান দি শ্বহীদ হ'ল। তেওঁলোকৰ মাজৰ জীৱিতসকল সেইদিনাৰেপৰা হ'ল অসম মাতৃৰ স্নেহৰ সন্তান। তেওঁলোকে শেষ গুৰু গোবিন্দ সিংহৰ উদ্ভাৱিত ৫ 'ক' অৰ্থাৎ কেশ, কৃপান, কাড়া, কঙঘা আৰু কাচ্চাৰ মৰ্যাদা ৰাখি অসংখ্য জনগোষ্ঠীৰে পৰিপূৰ্ণ অসমৰ সমাজ জীৱনত তেওঁলোকৰ মূৰত ব্যৱহাৰ কৰা পাগুৰিটোৰ দৰে শিৰৰ সৌন্দৰ্য হৈ চিৰদিনৰ কাৰণে জিলিকি ৰ'ল।

গুৰু নানকৰ দ্বাৰা সৃষ্ট শিখ পন্থাটো দহজন গুৰুৱে আগুৱাই লৈ যায়। ১৪৯৯ খ্ৰীষ্টাব্দৰপৰা ১৭০৮ খ্ৰীষ্টাব্দলৈ এই সময়ছোৱাত গুৰুপদ অলংকৃত কৰে ক্ৰমে নানকদেৱ, অংগদদেৱ, অমৰ দাস, ৰামদাস, অৰ্জনদেৱ, হৰ গোবিন্দ, হৰ ৰায়, হৰকৃষণ, টেগবাহাদুৰ, গোবিন্দ সিংহ জী।

গুৰু নানকে গঢ়ি তুলিব খোজা শান্ত, সহনশীল আৰু ভাতৃত্ববোধেৰে অনুপ্ৰাণিত হৈ আত্মসন্মান অটুট ৰখা শিখ পন্থীসকল আৰু গুৰু গোবিন্দ সিংহৰ নেতৃত্বত এটা সাহসী, আত্মনিৰ্ভৰ, নিৰ্ভীক ৰাজনৈতিক স্বীকৃতি প্ৰাপ্ত কৰা এক জাতিত পৰিণত হয়। এই বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন সময় সাপেক্ষে আছিল যদিও আধ্যাত্মিক ভাৱধাৰা সদায় একেই থাকিব।

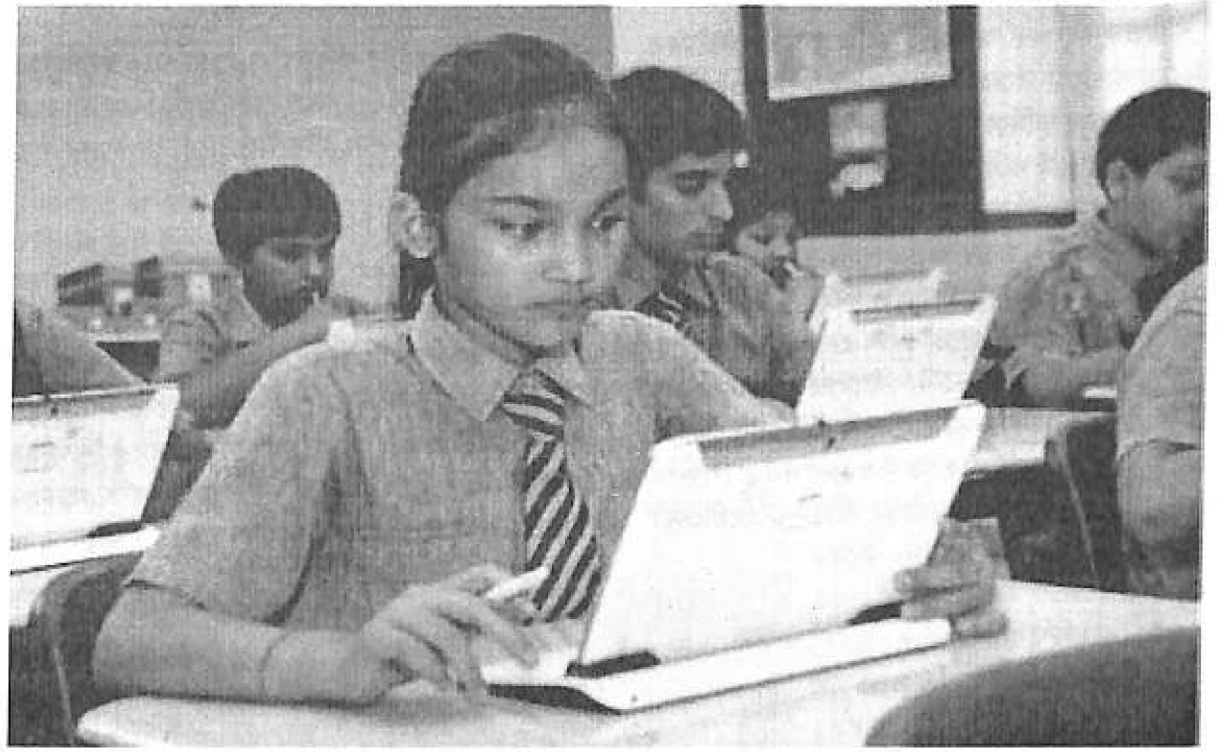

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জ্ঞানৰ বিকাশত নতুন চিন্তা-চৰ্চাৰ ভূমিকা

পুলিন ডেকা

এখন সমাজক বৌদ্ধিক মাত্ৰা প্ৰদান, শৃংখলিত জীৱন প্ৰবাহ, বিকাশৰ ত্বৰান্বিত গতি নিৰূপণ, মূল্যবোধৰ আধাৰ নিৰ্মাণত শিক্ষাই মানৱ সমাজত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। জীৱন জিজ্ঞাসাৰ তাত্ত্বিক স্বৰূপ আৰু সমাজ জীৱন শৈলীত ৰূপান্তৰৰ ভাবনাৰ উন্মেষ সৃষ্টিত শিক্ষাই সদায়ে ইতিবাচক চিন্তাৰ প্ৰসাৰ সাধন কৰে। মানৱ সভ্যতাৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয় কলা-সংস্কৃতিৰ সংৰক্ষণ আৰু পৰিৱৰ্ধন, মন আৰু মস্তিস্কৰ সংযোগ সাধনেৰে চিন্তাৰ বিন্যাস আৰু ইয়াৰ সৰ্বাত্মক ইংগিত ফচলৰ জৰিয়তে মানুহে আলোকসন্ধানী যাত্ৰা পথত আগুৱাই আছে। শিক্ষাই হৈছে চিন্তাপ্ৰসূত মানৱীয় প্ৰবাহৰ প্ৰকাশ। জ্ঞান বৰ্ধনৰ থলী। সেইবাবেই সমৃদ্ধিশালী সমাজৰ বিকাশৰ স্তৰ সংযোজনত শিক্ষাই লোৱা ভূমিকাৰ নিৰ্মোহ আলোচনা কৰিলে প্ৰত্যয়দীপ্ত ৰেঙনিসমূহ প্ৰত্যক্ষ কৰিব পৰা যায়।

শিক্ষাৰ লগত ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত দুটা বিষয় হৈছে— শিক্ষক আৰু বিদ্যাৰ্থী। এই দুয়োটা সামগ্ৰিক সত্ত্বাৰ স্বৰূপ নিৰ্ণয়ত শৈক্ষিক বাতাবৰণ আৰু চৰকাৰী শিক্ষানীতি গভীৰভাৱে সম্পৰ্কীত। সমাজ নিৰ্মাণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ধাৰাবাহিক আৰু যুগ সাপেক্ষ। পৰিৱৰ্তনমুখী ধাৰণাৰ সমাজিক গাঁথনি নিৰ্মাতা হিচাপে প্ৰতিটো প্ৰজন্মই যি চিন্তাৰ ফলপ্ৰসূ সেঁতু গঢ় দি আহিছে তাৰ ভিত্তিয়ে হৈছে শিক্ষক সমাজ। সময়ৰ সলনিৰ লগে লগে শিক্ষক সম্পৰ্কত থকা গতানুগতিক ধাৰণাৰো সালসলনি হৈছে। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ দ্ৰুত প্ৰয়োগে মানুহক মানসিক চিন্তাধাৰাৰ সলনি কৰিছে। প্ৰতিটো প্ৰজন্মই কঢ়িয়াবলগীয়া হৈছে নিত্য নতুন ধ্যান-ধাৰণাৰ। জ্ঞান আৰু প্ৰজ্ঞাৰ সাধনাৰ নিৰন্তৰ যাত্ৰাত শিক্ষাই লোৱা ভূমিকাৰ বাবেই শিক্ষক সমাজৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য সম্পৰ্কত আধুনিক জীৱন ধাৰাৰ পটভূমিত বিশ্লেষণ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আহি পৰিছে। ডিগ্ৰী প্ৰদানেই শিক্ষাৰ শেষ লক্ষ্য হ'ব নোৱাৰে। জ্ঞান আৰু

শিক্ষাৰ মাজত সু-সম্পৰ্ক অবিহনে সমাজ জীৱন উজ্জীৱিত কৰাটো কোনোপধ্যে সম্ভৱ নহয়। উপযুক্ত মানৱ সম্পদ সৃষ্টিত শিক্ষকসকলৰ ভূমিকা অপৰিসীম। এজন ভাল শিক্ষকে এখন সমাজক আশাৰ বাণী শুনাব পাৰে। বিকশিত কৰিব পাৰে জাতীয় চেতনা, ঐতিহ্যৰ আধাৰত বৰ্তমানক শক্তিশালী কৰাৰ উপৰি আগবাঢ়ি যোৱাৰ স্বপ্নক সুদৃঢ় কৰিব পাৰে।

সমগ্ৰ শিক্ষণ ব্যৱস্থাটো কলাত্মক দৃষ্টিভংগীৰে গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰিলে সাৰ্থক ফলাফল লাভ কৰিব নোৱাৰি। সৃষ্টিমূলক কামৰ বাবে গভীৰ বোধসম্পন্ন ব্যক্তিৰ প্ৰয়োজন। যুগ সাপেক্ষ চিন্তা-ধাৰাৰ ইতিবাচক মানসিকতা গঢ় দিয়াৰ বাবে বিদ্যায়তনিক পৰিমণ্ডলত পৰিৱেশ নিৰ্মাণ কৰিব লাগিব। শিক্ষাৰ সমান্তৰালভাৱে জ্ঞানৰ পৰিবৰ্ধন সাধন অতিশয় প্ৰয়োজন। অকল পুথিগত বিদ্যাই এজন ব্যক্তিক বিবেক সম্পন্ন, সমাজ সচেতন আৰু প্ৰগতিৰ পথত আগবাঢ়ি যোৱাকৈ গঢ়ি তুলিব নোৱাৰে। প্ৰজ্ঞাৰ ভেটি শিশুৰ কোমল মনত জাগৃত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ৰ বাতাবৰণ আৰু তেওঁলোকৰ মনত ৰেখাপাত কৰিব পৰাকৈ শিক্ষা প্ৰদানৰ লগতে চৰিত্ৰ, সততা, নিষ্ঠা, কৰ্তব্যপৰায়ণতা, কঠোৰ শ্ৰম, সামাজিক দায়বদ্ধতা, স্বদেশপ্ৰেম ইত্যাদি বিষয়সমূহ বাস্তৱ দৃষ্টিভংগীৰে গ্ৰহণযোগ্য কৰি তোলাৰ বাবে শিক্ষক সমাজে যিমানেই দৃঢ়তাৰে পদক্ষেপ ল'ব সিমানেই জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি পাব।

শিক্ষাই ব্যক্তিক আৰু একো এগৰাকী ব্যক্তিয়ে সমাজ জীৱনক সফলতাৰ দিশে ধাৱমান কৰাৰ শক্তি আৰু সামৰ্থতা থাকে। সেইবাবে সামাজিক ধ্যান-ধাৰণা উপযোগী মানসিকতা গঢ়াৰ বাবে শিক্ষকসকলৰ এক নৈতিক দায়িত্ব আছে। প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি তথা মহান বিজ্ঞানী ড° এ.পি.জে. আব্দুল কালামে কৈছিল— 'শিক্ষকতা বৃত্তিটো হৈছে এক সন্মানজনক বৃত্তি। ইয়ে ব্যক্তি এগৰাকীৰ চৰিত্ৰ, সামৰ্থতা আৰু ভৱিষ্যৎ গঢ় দিয়ে। যদি জনসাধাৰণে মোক এগৰাকী ভাল শিক্ষক হিচাপে স্মৰণ কৰে, সেইটোৱে মোৰ জীৱনৰ বাবে বৃহৎ সন্মান।' আধুনিক জীৱনবোধে ভয়াৱহভাৱে মূল্যবোধৰ সংকট নমাই আনিছে। মানৱতাবোধ লুণ্ঠিত হৈছে। জ্ঞান আৰু সঞ্চিত অভিজ্ঞতাৰ জৰিয়তে সুস্থ সিদ্ধান্ত আৰু সঠিক মতামত দিয়াটো সম্ভৱ আৰু ইয়াৰ জৰিয়তে সমাজ এখন উপকৃত হোৱাৰ যথেষ্ট অৱকাশ থাকে। শিশুৰ নিষ্পাপ আৰু কোমল মনত শিক্ষাৰ লগত জড়িত আনুষংগিক বিষয়সমূহৰ ধাৰণা প্ৰগাঢ় কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকসকলে গুৰু দায়িত্ব ল'ব লাগিব। মূল্যবোধৰ আধাৰত সামাজিক দৃষ্টিভংগীৰ মানসিকতা গঢ়াৰ বাবে অনুপ্ৰাণিত কৰিব পৰাকৈ পৰিৱেশ নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে আমি যিমানেই সচেষ্ট হ'ম সিমানেই সমাজ এখন গতিশীলভাৱে আগবঢ়াৰ বাবে পথ সুগম হয়।

আমি আমাৰ ঐতিহ্য, জাতি গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়া, সাংস্কৃতিক সত্তাক অনুধাৱন নকৰাকৈ সুস্থ জীৱন-যাপন কৰা সম্ভৱ নহয় আৰু প্ৰকৃত অৰ্থত ৰূপান্তৰৰ ভাৱনাৰে আগুৱাই যোৱাৰ বাবেও নিজকে প্ৰস্তুত কৰিব পৰা নাযায়। শিশুৰ মনত নিজস্ব ঐতিহ্য, সাংস্কৃতিক জীৱনবোধ প্ৰগাঢ় কৰিব লাগিলে শিক্ষাৰ লগত এই ধাৰণাৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে শিক্ষকসকলে দিক্‌দৰ্শন দিব লাগিব। এটা শক্তিশালী জাতি গঢ়াৰ দায়িত্ব প্ৰতিটো প্ৰজন্মই বহন কৰিবলগীয়া হয়। তাৰবাবে জাতিটোৰ শক্তিশালী প্ৰতিনিধিৰ প্ৰয়োজন। জাতীয় চৰিত্ৰৰে উদ্ভাসিত হৈ জ্ঞানৰ মন্দিৰৰে শক্তি আৰু সামৰ্থতা প্ৰকাশ কৰাৰ বাবে বিদ্যাৰ্থীসকলক অনুপ্ৰাণিত কৰাৰ বাবে শিক্ষকসকলে দায়বদ্ধতাৰে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ চৌহদতে এটা পৰিয়াল, এখন সমাজক আলোকিত কৰাৰ সকলোখিনি সম্ভাৱনাই সঞ্চিত হৈ থাকে। এই সম্ভাৱনাক বাস্তৱায়িত কৰাৰ ক্ষমতা বহুলাংশে শিক্ষকৰ হাতত থাকে। শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকলক আশাৰ বাণী শুনাব লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰতিটো পৰীক্ষাতে উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ দায়িত্ব লোৱাৰ উপৰি আন কেতবোৰ দায়িত্বও শিক্ষকে নিশ্চিত ৰূপত বহন কৰিব লাগিব। বিদ্যাৰ্থীসকলৰ সম্ভাৱনীয়তাক আৱিষ্কাৰ কৰিব পৰাটো এজন শিক্ষকৰ বাবে এক বিশেষ দক্ষতা। ইয়াৰ বাবে শিক্ষক এগৰাকীয়ে নিৰলস প্ৰয়াসত ব্ৰতী হ'বই লাগিব। সফল ব্যক্তিৰ উন্মেষ কৰিব পৰাটো এজন শিক্ষকৰ বাবে বৃহৎ পুৰস্কাৰ। এজন আদৰ্শৱান যুৱ প্ৰজন্মৰ প্ৰতিনিধিয়ে হাজাৰজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অনুপ্ৰাণিত কৰিব পাৰে।

পৰিৱৰ্তনমুখী ধাৰণাৰে জাতীয় জীৱনক নতুন দিশৰ সন্ধান দিব পাৰে। এই সত্যক উপলব্ধি কৰাৰ বাবে শিক্ষাদানৰ লগত জড়িতসকল যথেষ্ট সচেষ্ট হ'ব লাগিব। অজ্ঞতাক সাৰথি কৰি আমি সকলোৱে জন্মগ্ৰহণ কৰোঁ। কিন্তু এই অজ্ঞতাৰপৰা পৃথিৱীক আলোকিত কৰাৰ বাবে মহান দৰ্শনৰ গৰাকী হ'বলৈ হ'লে আমাৰ কৰ্মৰাজিৰ মাজত তাৰ প্ৰতিফলন হ'বই লাগিব। নৱ চিন্তাৰ উন্মেষস্থলী হৈছে শিক্ষানুষ্ঠান। জীৱনক আলোকিত কৰিব পৰা প্ৰবাহ বোৱাই দিয়াৰ ক্ষমতা শিক্ষকসকলৰ ওপৰত অৰ্পিত। অজ্ঞতাৰপৰা পোহৰৰ বাটেৰে আগুৱাই নিবলৈ হ'লে শিক্ষকসকলে নিজে একো একোগৰাকী আদৰ্শৱান ব্যক্তি হিচাপে নিজৰ পৰিচয় ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সন্মুখত দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হ'ব লাগিব। কিন্তু তেনে আদৰ্শৰপৰা বহু শিক্ষক আজি বিচ্যুত। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শ্ৰদ্ধাৰ পাত্ৰলৈ নিজকে নিব নোৱৰাটো এজন শিক্ষকৰ কৰ্মজীৱনৰ বাবে চৰম বিফলতা।

প্লেটোৱে কৈছিল যে মানুহৰ আচৰণ তিনিটা উৎসৰপৰা প্ৰবাহিত হয়— আকাংক্ষা, আবেগ আৰু জ্ঞান। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত আকাংক্ষা জাগৃত কৰিবই লাগিব যদিও সেইটো ইতিবাচক দিশেৰে প্ৰতিফলিত কৰিব লাগিব আৰু ইয়াৰ বাবে আবেগ-অনুভূতিৰ বিশাল পথাৰত বিচৰণৰ পাৰিপাৰ্শ্বিকতা সৃষ্টি কৰিব লাগিব। জীৱন সম্পৰ্কত ধাৰণা প্ৰগাঢ় কৰিব লাগিব। ভৱিষ্যতমুখী ধাৰণাৰে নিজকে সবলভাৱে গঢ় দিব নোৱাৰিলে কেতিয়াও ইপ্সিত ফল লাভ কৰিব নোৱাৰি। শিক্ষকে জ্ঞানৰ ভিত্তি নিৰ্মাণ কৰে আৰু সেই জ্ঞানৰ আধাৰত যুৱ প্ৰজন্মই নতুনত্বৰ সন্ধানেৰে এখন সমাজলৈ দ্ৰুত পৰিৱৰ্তন সম্ভৱ কৰি তুলিব পাৰে। সেই দিশেৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে শিক্ষকসকলে নিজৰ সৃজনীমূলক শক্তি কামত প্ৰয়োগ কৰাৰ বাবে দৃঢ়তাৰে আগবাঢ়ি আহিবই লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত এগৰাকী শিক্ষকৰ প্ৰভাৱ অপৰিসীম। এই প্ৰভাৱ হৃদয়ংগম কৰাৰ বাবে আমি সঁচাকৈয়ে মনৰ ভিতৰত খোজ দিয়াৰ বাবে বদ্ধপৰিকৰ নে, সেই চিন্তাই হয়তো আমাক ব্ৰিত কৰা নাই। শিক্ষকসকলে নিজস্ব চিন্তা-ধাৰাৰ বিকাশ সাধন কৰাৰ সময়ো আহি পৰিছে।

পিতৃ-মাতৃ আৰু শিক্ষকে এখন ৰাষ্ট্ৰক শক্তিশালী কৰাৰ বাবে যথেষ্ট সমল যোগাব পাৰে। সমাজৰ হৃদপিণ্ডস্বৰূপ উঠি অহা প্ৰজন্মক দিক্‌দৰ্শন দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত পিতৃ-মাতৃ আৰু শিক্ষকে সদায়েই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰতি দায়বদ্ধতা আৰু স্বদেশপ্ৰেমৰ ভাবনাৰ উন্মেষ সাধন নকৰাকৈ সবল জাতি, শক্তিশালী ৰাষ্ট্ৰ নিৰ্মাণ কৰিব নোৱাৰি। এই দিশেৰে উৎসাহিত কৰাৰ বাবে শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনন জগতত ৰেখাপাত কৰিব পৰাকৈ কাৰ্য ৰূপায়ণ কৰিব লাগিব। উইলিয়াম আৰ্থাৰ ৱাৰ্ডে কৈছিল— 'এগৰাকী সাধাৰণ শিক্ষকে অকল শিকাই, এজন ভাল শিক্ষকে বৰ্ণনা কৰে, শ্ৰেষ্ঠ শিক্ষকজনে মনত ৰেখাপাতৰ প্ৰয়াস কৰে আৰু মহান শিক্ষকে অনুপ্ৰেৰণা যোগায়।' আধুনিক জীৱনবোধ প্ৰতিযোগিতামূলক আৰু প্ৰত্যাহ্বানমূলক। এই প্ৰত্যাহ্বানৰ মুখামুখি হ'ব পৰাকৈ আমাৰ নতুন প্ৰজন্মক সাহস আৰু প্ৰেৰণা দিয়াৰ বাবে শিক্ষকসকলে যথাৰ্থ প্ৰয়াস কৰিব লাগিব। গতানুগতিকতাৰ বিপৰীতে এখন সুন্দৰ ধাৰা আছে তাৰ মৰ্ম অনুধাৱন কৰিব পৰাকৈ কাৰ্য ৰূপায়ণ কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। এখন বিদ্যালয়ে যে প্ৰকৃত মানৱ সম্পদ গঢ় দিব নোৱাৰে, কিন্তু এজন ভাল শিক্ষকে এজন ছাত্ৰক উপযুক্ত মানৱ সম্পদ হিচাপে গঢ় দিবলৈ সক্ষম। দয়া, প্ৰেম, সহনশীলতা, ত্যাগৰ মানসিকতা আহৰণৰ বাবে শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পথ নিৰ্দেশনা দিয়াৰ বাবে আত্মনিয়োগ কৰিব লাগিব।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ জ্ঞানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ হ'লে বিদ্যায়তনিক পৰিৱেশ পুথিগত দিশৰ উপৰি জ্ঞানবৰ্দ্ধক আন কেতবোৰ বিষয় সামৰি ল'ব লাগিব। দৰ্শন আৰু অভিজ্ঞতাই কোমল মনক বাৰুকৈয়ে প্ৰভাৱিত কৰে। সপোনৰ ৰেখাপাতত নতুন চিন্তাৰ উকমুকনি তোলে। আমাৰ যুৱ প্ৰজন্মক উচ্চ আকাংক্ষাৰ ভাবনাৰে আগবঢ়াই নিয়াৰ বাবে পৰিৱেশ নিৰ্মাণ কৰিব লাগিব।

লেখক পুলিন ডেকা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জনসম্পৰ্ক ৰক্ষী বিষয়া, অসম চৰকাৰ, দিছপুৰ, অসম

ব্রজাবলী সাহিত্য

মিতালী দেবী

[illegible]

[illegible] বৈষ্ণব কবিদের [illegible] ব্রজবুলি [illegible] মিথিলা [illegible] বিদ্যাপতির [illegible] ব্রজবুলি [illegible]

[illegible] ধারণা করা [illegible] সম্পর্কে [illegible]

[illegible] ব্রজবুলি [illegible] পরিচয় [illegible]

ব্রজাবলী [illegible]

ক) [illegible]

খ) [illegible]

গ) [illegible]

ঘ) [illegible] বৈষ্ণব কবিদের ব্রজাবলী [illegible]

[illegible] বাংলা [illegible] কবি [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] বিদ্যাপতির [illegible] কৃত্রিম ভাষা।

[illegible] ১৩৫৪ [illegible] মিথিলা [illegible]

[illegible] ব্রজবুলি [illegible] কৃত্রিম [illegible] বিদ্যাপতি [illegible] 'শ্রীকৃষ্ণকীর্তন' [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] গোবিন্দদাস [illegible] 'পদকল্পতরু' [illegible] ইত্যাদি [illegible]

[illegible] ১৮৮৮ [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] কৃত্রিম ভাষা।

ব্রজাবলী ভাষার [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] ১৯০০ [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] কৃত্রিম [illegible]

[illegible] ব্রজাবলী [illegible] ইত্যাদি।

ব্রজাবলী ভাষার বৈশিষ্ট্য

[illegible] বৈশিষ্ট্য [illegible]

ক) [illegible]

খ) [illegible]

গ) [illegible]

[illegible]—

[illegible]

[illegible] (গোবিন্দদাস)

ব্রজাবলী [illegible]

[illegible] ইত্যাদি।

[illegible] ইত্যাদি।

২) [illegible]

[illegible]

অ — [illegible]

ই — [illegible]

উ — [illegible]

এ — [illegible]

ও — [illegible]

ঐ [illegible]

[illegible] পরিবর্তন [illegible]—

(ক) [illegible] — [illegible]

(খ) [illegible] — [illegible]

[illegible] পরিবর্তন

[illegible]

ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশ

পূজা দাস
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিষয়টো বৰ্তমান সমাজ শিক্ষা তথা সামাজিক ধাৰণাৰ বাবে অতিশয় প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। সমাজত প্ৰত্যাহ্বানমুখী শিশু আৰু প্ৰতিবন্ধী ব্যক্তিৰ সংখ্যা দিনকদিনে বৃদ্ধি হ'বলৈ ধৰিছে আৰু ধাৰণাটোৰ প্ৰকাশ ভংগীৰ সালসলনি হৈ থকা দেখা গৈছে। সামগ্ৰিকভাৱে বিশেষ শিক্ষাক অন্তৰ্ভুক্তি শিক্ষা বা অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ বুলি সমাজত প্ৰতিফলিত কৰা হৈছে।

ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষা বিকাশৰ ইতিহাসক বহলভাৱে দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি।—

১) স্বাধীনতাৰ আগৰ বিকাশ

২) স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশ

স্বাধীনতাৰ আগৰ বিকাশ ঃ

অতি পুৰণি কালৰপৰাই ভাৰতবৰ্ষত অনগ্ৰসৰ বা প্ৰতিবন্ধী শিশুৱে শিক্ষাৰ নানা ধৰণৰ সা-সুবিধা আৰু সেৱা পাইছিল। মহান ঋষি আৰু গুৰুসকলে সকলো ল'ৰা-ছোৱালীক ধৰ্ম, বৰ্ণ, ভাষাৰ বিচাৰ নকৰি সমান দৃষ্টিৰে শিক্ষাদান কৰিছিল।

ভাৰতবৰ্ষৰ ব্যতিক্ৰমধৰ্মী ল'ৰা-ছোৱালীৰ যতন আৰু চিকিৎসাৰ কিছুমান পৰ্যায়, যেনে— আশ্ৰয়স্থল, মানসিক চিকিৎসালয়, আছুতীয়াকৈ ৰখা, মনোৰঞ্জন লোৱা, ইতিকিং কৰা, সহানুভূতি আদি পৰ্যায় দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত প্ৰচলিত আছিল।

যিসকল ল'ৰা-ছোৱালী বিচ্যুতি ধৰণৰ তেওঁলোকক ঘৰৰ ভিতৰত ৰখা হৈছিল। মানসিক অনগ্ৰসৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ভাল মানুহক প্ৰভাৱ পেলাই বুলি ভয় কৰিছিল। অনগ্ৰসৰ বা প্ৰতিবন্ধী মানুহক সহানুভূতি, পুতৌ আদি দৃষ্টিভংগীৰে যতন আৰু চোৱা-চিতা কৰা হৈছিল। বুদ্ধ, মহাবীৰ, অশোক আৰু হৰ্ষবৰ্ধনে, ব্যতিক্ৰমী ল'ৰা-ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰত মহান কাম কৰিছিল। মাৰাঠী-শাসনকৰ্তা শিৱাজী, অহল্যাবাঈ দয়াশীল কামৰ বাবে আজিও খ্যাত।

ভাৰতবৰ্ষত ব্ৰিটিছ শাসন আৰম্ভ হোৱাৰ পূৰ্বে যতন আৰু সংৰক্ষণৰ বাদে কোনো বিশেষ ধৰণৰ সা-সুবিধাৰ প্ৰমাণ পোৱা নাযায়।

স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাৰ বিকাশ ঃ

ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱাৰ পিছত ভাৰত চৰকাৰে বিশেষ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সময়ে সময়ে গুৰুত্ব দি আহিছে। সেই গুৰুত্বসমূহ তলত দাঙি ধৰা হ'ল—

১) ১৪ বছৰ বয়সলৈকে মুক্ত বাধ্যতামূলক আৰু সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সুবিধা।

২) ১৯৬৪-৬৬ কোঠাৰী আয়োগে অনুভৱ কৰিছিল যে অনগ্ৰসৰ অথবা প্ৰতিবন্ধী শিশুৰ সা-সুবিধা প্ৰয়োজন অনুসাৰে হৈ উঠা নাই। এই আয়োগে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষাৰ জৰিয়তে সাধাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সা-সুবিধাৰ বাবে পৰামৰ্শ আগবঢ়ায়।

৩) ১৯৭৮ চনত কলিকতাত দৈহিকভাৱে পংগুসকলৰ অনুষ্ঠান।

৪) ১৯৭৯ ডেৰাডুনত দৃষ্টিহীনসকলৰ জাতীয় অনুষ্ঠান।

৫) ১৯৮৩ চনত মুম্বাইত Ali Yavar Tung National Institute.

৬) ১৯৮৪ চনত ছিকান্দৰবাদত মানসিকভাৱে বাধাগ্ৰস্তসকলৰ জাতীয় অনুষ্ঠান।

এইদৰে দেখা যায় যে সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষত বিশেষ শিক্ষাই গুৰুত্ব পাই আহিছে। স্বাধীনতাৰ আগত কিছু লেহেমীয়া আছিল যদিও স্বাধীনতাৰ পিছত কিছু অগ্ৰগতি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

কৰ্তব্যবোধ আৰু বিবেকবোধ

নাৰগিছ চুলতানা
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

সমস্ত দোষ সংসাৰখনৰ ওপৰতে জাপি দি, সংসাৰখনকে গালি-গালাজ পাৰি থাকোঁ কিয় আমি? এই সংসাৰখন অতি সুন্দৰ ঠাই, সুচিন্তিত বিচাৰ-বিবেচনাৰে ই পৰিচালিত হৈ আছে। আমাৰ বাবে সংসাৰখন যদিও কদৰ্য আৰু অসৎ যেন লাগে। তেন্তে তাৰ কাৰণটো হ'ব যে এখন যথোচিত সংসাৰত আমি নিজেহে কদৰ্য আৰু অসৎ। মানুহ এজন অকল নিজৰ বাবে জীয়াই নাথাকে। তেওঁ নিজৰ লগতে আনৰো ভালৰ বাবে জীয়াই থাকে। সংসাৰত প্ৰত্যেকৰে বিভিন্ন কৰ্তব্য পালন কৰিবলৈ থাকে। ধনীলোকৰো থাকে, ছাল ছিগা ভিক্ষাৰীৰো থাকে। কিছুমান মানুহৰ বাবে জীৱনটো হয় ৰং-ৰহইচৰ, ভোগ-বিলাসৰ আন কিছুমানৰ বাবে হয় হা-হুমুনিয়াহৰ, দুখ-দুৰ্দশাৰ। পিছে মাত্ৰ সুখ উপভোগ বা খ্যাতি অৰ্জন কৰিবলৈ জ্ঞানী লোক জীয়াই নাথাকে। সজ উদ্দেশ্য একোটা পূৰণৰ বাবে আশাবাদী মন এটা লৈ যথাৰ্থভাৱে কাম কৰিবলৈ জ্ঞানী লোক জীয়াই থাকে। জীৱনৰ প্ৰতিটো অৱস্থাতে আমাৰ কৰণীয় কৰ্তব্য থাকে। আমি ভাবো যে ধনী লোকেই এই পৃথিৱীত সুখী বুলি কিন্তু তেওঁ সুখী নহ'বও পাৰে। যিজন লোকে হাজাৰটা বিপদৰ সন্মুখীন হৈয়ো কৰ্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা নকৰে তেওঁহে আচল সভ্য লোকৰ শ্ৰেষ্ঠ আদৰ্শ। কৰ্তব্যৰ কথা ওলালেই আমি প্ৰায়ে সৈনিক একোজনৰ কৰ্তব্যনিষ্ঠাৰ কথা মনত পেলাওঁ। কৰ্তব্য পালন জহাই ফুৰা কথা নহয়। আপোন মনে চুপে-চাপে নিজৰ নিজৰ কৰ্তব্য কৰি যোৱাটোৱেই হ'ল স্বাভাৱিক কথা। প্ৰতিটো কৰ্তব্য পালনৰ অন্তৰালত থাকে বৃহৎ মানৱ সমাজখনৰ প্ৰতি আমাৰ দায়বদ্ধতা। ইয়াৰ পিছত আহে পৰিয়ালটোৰ প্ৰতি কৰ্তব্য, ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ প্ৰতি কৰ্তব্য, দেশখনৰ প্ৰতি কৰ্তব্য। দেশখনৰো দেশবাসীসকলৰ প্ৰতি কৰ্তব্য থাকে। এইবোৰ কৰ্তব্য সৰহভাগ ব্যক্তিয়ে মনে মনেই কৰে। আমাৰ ৰাজহুৱা জীৱনটো সকলোৱে দেখা পায় কিন্তু ব্যক্তিগত জীৱনৰ ভাবধাৰা, চিন্তা আনে দেখা নাপায়। পিছে পৰিয়ালৰ লোকৰ বাহিৰেও অন্য মানুহৰ প্ৰতিও সেৱা আগবঢ়োৱাটো মানুহৰ পবিত্ৰ কৰ্তব্য বুলি মই ভাবোঁ।

আমাৰ অন্তৰতে ভগৱান এজন আছে তেওঁৰ নাম হ'ল বিবেক। সজ কাম এটা কৰিবলৈ ল'লে বেছ স্ফূৰ্তিৰে কৰিব লাগে। কাৰণ সেই কামটোত ভগৱানেও সাহসৰ হাত আগবঢ়ায়। বিবেকক ক্ৰিয়ানিষ্ঠ সহজ জ্ঞান বুলি ক'ব পাৰি। ইয়াক কৰ্মনিষ্ঠ প্ৰবৃত্তি বুলিও কোৱা হয়। আমাৰ মনৰ ভিতৰত উচ্চ আৰু নীচ, ভাল আৰু বেয়া, কৰ্তব্য আৰু অকৰ্তব্য, জীৱন আৰু মৃত্যুৰ মাজত টনা-আঁজোৰা হ'লেই আমাৰ বিবেক জাগ্ৰত হৈ উঠে। বিবেকৰ গুণতেই এজন ব্যক্তিয়ে কোনটো ভাল কোনটো বেয়া, কোনটো শুদ্ধ কোনটো অশুদ্ধ জানিব পাৰে। ভাল আৰু বেয়াৰ মাজত এটা তেওঁ বাছি ল'ব পাৰে। বিবেক স্থবিৰ নহয়। ই সদায় সক্ৰিয়। কৰৰ খান্দি আমি বিবেকক পুতি থ'ব নোৱাৰোঁ। আমি ইয়াক মোহাৰি পেলাব পাৰোঁ তথাপিতো ই জীয়াই থাকে। এদিন নহয় এদিন বিবেকে আমাক সজকৰ্মৰ পথলৈ ঘূৰি যাবলৈ বাধ্য কৰে। বিবেক আমাৰ সকলো মানুহৰে নিৰন্তৰ সঙ্গী।

শিক্ষাত সমাজ বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱ

গণেশ বাৰিক
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

বৰ্তমান সমাজ বিজ্ঞানৰ প্ৰৱণতাই শিক্ষাৰ ওপৰত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাইছে। সমাজবিজ্ঞানীসকলৰ মতে শিক্ষা হ'ল এটা সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া। শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক সামাজিকৰণ কৰাত সাহায্য কৰে আৰু তাৰ উপৰি সিহঁতৰ আচাৰ-আচৰণৰ পৰিৱৰ্তনৰ কাৰণ হিচাপেও পৰিগণিত হয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সামাজিক হিচাপে যিবোৰ গুণ আহৰণ কৰে সেই গুণসমূহ শিক্ষাৰ লক্ষ্যত প্ৰভাৱ পেলায়। সামাজিক অনুভূতিসমূহ উপলব্ধি কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে সমাজত থকা দায়িত্বসমূহ বুজিব পাৰে। আৰু এটা ৰাষ্ট্ৰৰ আদৰ্শ হিচাপে প্ৰতিষ্ঠিত হ'ব পাৰে সিহঁতে সিহঁতৰ কৰ্তব্যসমূহ পৰিপূৰ্ণ কৰাৰ প্ৰশিক্ষণ লাভ কৰাতো সক্ষম হয়। শিক্ষাৰ প্ৰধান কাৰ্য হ'ল— জ্ঞানৰ প্ৰসাৰ কৰা। জ্ঞানৰ প্ৰসাৰেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনৰ বিকাশ সাধন কৰে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নানা ৰকমৰ অনুষ্ঠানৰ মাধ্যমেৰে সামাজিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত প্ৰৱেশ কৰে আৰু সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণৰ শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। সেই কাৰণে দেখা যায় যে প্ৰতিটো সমাজত আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিদ্যালয় হ'ল এখন 'ক্ষুদ্ৰ সমাজ' এই সমাজৰ মাধ্যমে শিক্ষকে শিক্ষাৰ্থীৰ ওপৰত এটা সুস্থ সামাজিক পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰাত চেষ্টা কৰে আৰু সিহঁতৰ মনৰ মাজত এটা সুন্দৰ ছবি গঢ়ি তুলিবলৈ সাহায্য কৰে। শিক্ষাই সামাজিক উত্তৰাধিকাৰীসকলক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিয়। সামাজিক বিকাশৰ

বাদে ব্যক্তিৰ বিকাশ কোনোমতেই ফলপ্ৰসূ নহয়।

সমাজ বিজ্ঞানীসকলৰ মতে 'পাঠ্যক্ৰম' সামাজিক আদৰ্শ আৰু মূল্যবোধৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা উচিত। সমাজ বিজ্ঞানৰ প্ৰভাৱৰ ফলত শিক্ষণ পদ্ধতি সমষ্টিগত আৰু সামাজিক হ'বলৈ দেখা দিয়ে ইয়াৰ আৰু এটা দিশ পৰিলক্ষিত হৈছে যে সমাজত যাতে কোনো ব্যক্তি অশিক্ষিত হৈ নাথাকে। সেই কাৰণে নিৰক্ষতা সমাজৰ পৰা দূৰ কৰিবলৈ চাৰিওফালে 'স্বাক্ষৰতা' অভিযান চলিছে। সকলোৱে যাতে পঢ়া-শুনা কৰিবলৈ সুবিধা পায়। ভাৰতবৰ্ষতো এই বিষয়ে যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰা দেখা গৈছে। 'বেকন' নামে এজন মনীষীয়ে কৈছিল যে 'অধ্যয়নই মানুহৰ ব্যক্তিত্ব গঢ়ি তোলে।

১৯৪৬-৬৬ চনত 'কোঠাৰী আয়োগ'-এ শিক্ষা, জাতীয় আৰু সামাজিক উদ্দেশ্যৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব দিছিল। প্ৰকৃতপক্ষে সমাজ বিজ্ঞান হ'ল ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজত থকা সম্পৰ্ক স্থাপন বিজ্ঞানসম্মতভাৱে অধ্যয়ন কৰা। সমাজ-বিজ্ঞানৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়সমূহ হৈছে— ভূগোল, ইতিহাস, ৰাজনীতি আৰু অৰ্থনীতি বিজ্ঞান আদি। প্ৰত্যেকটোৰ উদ্দেশ্য আৰু বিষয়বস্তুৰ নিজস্বতা আছে। আনহাতে প্ৰতিটো বিষয়ৰ বিভিন্নতা থাকিলেও ইয়াৰ কিছুমান সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যও আছে। এটা বিষয়ৰ বাদে অন্য এটা বিষয়ৰ আলোচনা স্বাভাৱিকভাৱে ফলপ্ৰসূ নহয়। একোখন সুস্থ, সবল, শান্তিপূৰ্ণ সমাজ গঢ়ি তুলিবলৈ প্ৰতিটি বিষয়ৰ দক্ষতাভিত্তিক জ্ঞান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কাৰণে একান্ত প্ৰয়োজন।

শিক্ষা সমাজ বিজ্ঞান, ইতিহাসৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত আছে। ইতিহাসৰ পৰা সমাজ বিজ্ঞানে সামাজিক শক্তি, তাৰ প্ৰকৃতি, ধাৰণা আৰু কৰ্মপন্থাৰ অন্তৰ্নিহিত জ্ঞান পায়। সেই কাৰণে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে বৰ্তমান সমাজত শৈক্ষিক সমস্যাসমূহ দূৰ কৰাৰ কাৰণে অতীতৰ শিক্ষাধাৰণাই যথেষ্ট সাহায্য কৰাত সক্ষম হয়।

সামাজিক পৰিৱৰ্তন কি বুলিলে আমি বুজিব পাৰোঁ যে পৰিৱৰ্তন প্ৰকৃতিৰ এঁটা নিয়ম। সমাজ সৰ্বদা পৰিৱৰ্তনশীল। সমাজৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে সভ্যতাৰ পৰিৱৰ্তন হৈ থাকে। একমাত্ৰ শিক্ষাই সমাজৰপৰা অন্ধকাৰ দূৰ কৰে আৰু চাৰিওফালে পোহৰ উদ্ভাসিত কৰে। যিদিনা সমাজৰ প্ৰত্যেকটো নাগৰিকে এইবোৰ সৎগুণ আহৰণ কৰিব পাৰিব সিদিনাই সমাজৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ সাধন হ'ব।

সৰ্বশেষত আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে সমাজ বিজ্ঞান বিষয়ৰ জ্ঞানৰ আধাৰত এক শান্তিপূৰ্ণ সমাজৰ ভিত্তি গঢ়ি উঠে।

আধুনিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটোৰ বিকাশ লাভ কৰাটো সম্ভৱ হয়, শিল্প বিপ্লৱৰ মাধ্যমেৰে। কিন্তু শিল্প বিকাশকেই কেৱল আধুনিকীকৰণ বুলি ক'ব নোৱাৰি। যেতিয়ালৈকে মানুহৰ মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তন নহয় তেতিয়ালৈকে আধুনিকীকৰণৰ সফল ৰূপায়ণ আশা কৰিব নোৱাৰি।

শিক্ষা আৰু আধুনিকীকৰণ

অজন্তা খাৰঘৰীয়া
মুৰব্বী অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

আধুনিকীকৰণ বৰ্তমান সমাজৰ এটি অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ। ই হ'ল এক গতিশীল প্ৰক্ৰিয়া। আধুনিকীকৰণ প্ৰক্ৰিয়াক এক শক্তিশালী বিপ্লৱ হিচাপে ধৰিব পাৰি, কাৰণ এই বিপ্লৱে পৰম্পৰাগত আৰু প্ৰচলিত ৰীতি-নীতিসমূহক আৱশ্যকীয় ঔদ্যোগিক অৱস্থালৈ আগুৱাই নিছে। আধুনিকীকৰণৰ প্ৰকৃত অৰ্থ হ'ল পৰিৱৰ্তন সাধন। আৰু সেই পৰিৱৰ্তন হ'ল পুৰণা প্ৰতিৰূপ আৰু সৌধৰ পৰিৱৰ্তে নতুন সৌধ স্থাপন কৰা। আধুনিকীকৰণবাদ এটি বৈপ্লৱিক মাধ্যমেৰে আগবাঢ়ি অহা দিশ।

পৃথিৱীৰ এতিয়াও তিনিভাগৰ এভাগ দেশহে পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ বিকশিত দেশ। তিনিভাগৰ দুভাগ দেশৰ সমাজ ব্যৱস্থাত পৰম্পৰাগত প্ৰভাৱ আজিও পৰিলক্ষিত হৈ আছে। সেই দেশবোৰে আজিও বিশ্বাস কৰে যে বিকাশ লাভ কৰিলেও অন্ধবিশ্বাস, অজ্ঞতা আৰু গোড়ামীক বাদ দিব নোৱাৰি। সেই দেশসমূহে

বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সহায়ত নিজস্ব অৰ্থনীতি টনকীয়াল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল আৰু আধুনিকীকৰণৰ সোৱাদ লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত পিছহোঁহকি যাবলৈ বিচৰা নাই। সেই অৱস্থাটোক আধুনিকীকৰণ বোলে।

আধুনিকীকৰণে এটা বিলাসিতাপূৰ্ণ দিশক আঁকোৱালি লোৱাটো নুবুজায়। কেৱল বিজ্ঞানসম্মত দৃষ্টিভংগীক আধুনিকীকৰণৰ দ্বাৰা আগুৱাই নিয়াৰ চেষ্টা কৰে। বৰ্তমান গোলকীকৰণৰ যুগতো এনে কিছুমান ব্যক্তি পোৱা যায় যি বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ন-ন আৱিষ্কাৰসমূহ দেখিও পুৰণা চিন্তাধাৰা, ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰাক আঁকোৱালি ধৰিয়েই থাকে, ফলত দেশ বা সমাজৰ বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি হয়। আধুনিকীকৰণ মানে এইটো নুবুজায় যে আমি পশ্চিমীয়া সাংস্কৃতিক আঁকোৱালি লৈ নিজৰ সংস্কৃতিক অৱহেলা কৰিম। আধুনিকীকৰণ হৈছে মানৱ মনৰ সংস্কাৰ সাধন আৰু বিকাশ সাধন। ই এনে প্ৰক্ৰিয়া, যিটো প্ৰক্ৰিয়াই মানৱ মনৰ পৰিৱৰ্তন সাধন কৰি নতুনত্বৰ দিশত আগুৱাই নিয়ে। এইক্ষেত্ৰত শিক্ষাৰ ভূমিকা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। আধুনিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াটোৰ বিকাশ লাভ কৰাটো সম্ভৱ হয় শিল্প বিপ্লৱৰ মাধ্যমেৰে। কিন্তু শিল্প বিকাশকেই কেৱল আধুনিকীকৰণ বুলি ক'ব নোৱাৰি। যেতিয়ালৈকে মানুহৰ মানসিকতাৰ পৰিৱৰ্তন নহয় তেতিয়ালৈকে আধুনিকীকৰণৰ সফল ৰূপায়ণ আশা কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ বাবে শিক্ষাব্যৱস্থা বোধগম্য আৰু মনোগ্ৰাহী হোৱাটো দৰকাৰ। শিক্ষাক মনোগ্ৰাহী আৰু অৰ্থপূৰ্ণ কৰিবলৈ হ'লে নতুন ধাৰণা, নতুন প্ৰক্ৰিয়া, আহিলা-পাতি আৰু মাধ্যম প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব। বুদ্ধিসন্মত চিন্তাধাৰাৰ প্ৰয়োগ কৰি সমাজৰ পুৰুষ-মহিলা সকলোকে উপযুক্ত ব্যক্তি হিচাপে প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব। আমাৰ দেশৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ আৰু শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবলৈ হ'লে গৱেষণা আৰু বিজ্ঞানৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি যথেষ্টসংখ্যক প্ৰধান বিদ্যালয় আৰু অগ্ৰণী শিক্ষাকেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিব লাগিব।

আধুনিকীকৰণে এটা বিলাসিতাপূৰ্ণ দিশক আঁকোৱালি লোৱাটো নুবুজায়। কেৱল বিজ্ঞানসন্মত দৃষ্টিভংগীক আধুনিকীকৰণৰ দ্বাৰা আগুৱাই নিয়াৰ চেষ্টা কৰে। বৰ্তমান গোলকীকৰণৰ যুগতো এনে

কিছুমান ব্যক্তি পোৱা যায় যি বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ন-ন আৱিষ্কাৰসমূহ দেখিও পুৰণা চিন্তাধাৰা, ৰীতি-নীতি, পৰম্পৰাক আঁকোৱালি ধৰিয়েই থাকে, ফলত দেশ বা সমাজৰ বিকাশত বাধাৰ সৃষ্টি হয়। আধুনিকীকৰণ মানে এইটো নুবুজায় যে আমি পশ্চিমীয়া সাংস্কৃতিক আঁকোৱালি লৈ নিজৰ সংস্কৃতিক অৱহেলা কৰিম।

প্ৰণালীবদ্ধ শিক্ষাৰ মাধ্যমেৰে মূল্যবোধৰ সৃষ্টি কৰাৰ বাবে আমি আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকলৰপৰা পোৱা আৰু অন্য দেশৰ পৰম্পৰাৰ লগতে সমগ্ৰ পৃথিৱীৰ সাংস্কৃতিক উপদেশসমূহ সংগ্ৰহ কৰিব লাগিব। আমাৰ জাতীয় সংস্কৃতি থকা গুণ আৰু উপাদান সমূহে আমাক এই দিশত উৎসাহ আৰু সান্ত্বনা যোগাই আধুনিক সমাজ গঢ়ি তোলাত সহায় কৰিব। শিক্ষাৰ বিকাশেই সামাজিক গঠন আৰু অৰ্থনৈতিক বিকাশত সহায়ক হৈ পৰে। আধুনিকীকৰণ সাধাৰণতে ব্যৱহৃত হয় ভাল ক্ষেত্ৰতহে। আধুনিকীকৰণৰ চিন্তাধাৰা সদায় নিৰপেক্ষ আৰু যোগাত্মক। অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ কু-সমালোচনা আদিক দূৰ কৰি সুপৰিকল্পিতভাৱে দেশ আৰু সমাজক বিকাশৰ পথত আগুৱাই নিয়াটোৱে আধুনিকীকৰণ। ইয়াৰ বাবে লাগিব উপযুক্ত শিক্ষা ব্যৱস্থা। শিক্ষাই সমাজলৈ পৰিৱৰ্তন আনে লাহে লাহে। পিছলৈ এই পৰিৱৰ্তনে বিকাশৰ দিশত আগুৱাই নিয়াত সহায় কৰে। অৰ্থনৈতিক উৎপাদন, যন্ত্ৰপাতি, চিকিৎসা পদ্ধতি, যাতায়াতৰ ব্যৱস্থা, যুদ্ধৰ আহিলা, ঘৰ-দুৱাৰ নিৰ্মাণ প্ৰণালী আদিৰ উন্নতি পৰিলক্ষিত হ'লে আধুনিকীকৰণৰ বীজ ৰোপণ হোৱা বুলি ক'ব পাৰি।

মানুহ আৰু নিষ্ঠুৰতা

পল্লৱী বৰা
সঃ অধ্যাপিকা, শিক্ষা বিভাগ

সম্প্ৰতি অসম তথা ভাৰতবৰ্ষত যিধৰণৰ নিৰ্মম ঘটনা ঘটি আছে, তাৰপৰা অনুমান হয়— মানুহেই হয়তো আটাইতকৈ নিষ্ঠুৰ প্ৰাণী। অকল ইয়াতেই নহয়, পৃথিৱীৰ অন্যান্য ঠাইতো মানুহ ক্ৰমাৎ নিষ্ঠুৰ হৈ পৰিছে। মানুহৰ নিষ্ঠুৰতম ঘটনাবোৰে বৰ্তমানক ধ্বংস কৰাৰ লগতে ভৱিষ্যতকো ধ্বংস কৰিব। আমাৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে এইবোৰ দেখি-শুনি কি ধাৰণা কৰিব? তেওঁলোকৰ মনতো নিশ্চয় এনে নিষ্ঠুৰতাৰ চাপ পৰিব। কেতিয়াবা অনুভৱ হয়— সভ্যতাৰ যেন মৃত্যু হৈছে। অৱশ্যে এতিয়াও পৃথিৱীত এনে কিছুমান মানুহ আছে যি এই ভয়ংকৰ পৰিস্থিতিৰপৰা মানুহক মুক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। তেওঁলোকে মানুহক সৃষ্টিশীল আৰু জ্ঞানান্বেষী হ'বলৈ উদ্‌গনি দিছে। জ্ঞান আৰু সৃষ্টিৰ সমন্বয় হ'লেহে পৃথিৱীত ক্ৰান্তি সম্ভৱ হ'ব। নহ'লে গভীৰ অসুখত পৃথিৱীও পংগু হৈ পৰিব। আজিৰ পৰিৱেশত মানুহে যে মনুষ্যত্ব হেৰুৱাইছে সেই কথা কবি এলিয়েটে সুন্দৰকৈ দাঙি ধৰিছে—

'We are the hollowmen
We are the hollowmen
leaning together
Headpiece filled with straw, Alas.'

(আমি ফোপোলা মানুহ/আমি ফোপোলা মানুহ/একেলগে হাউলিছো/হয় হেলমেটটোত শুকান খেৰ ভৰি পৰিছে।)

আজিৰ বিশ্বায়নৰ যুগত হেলমেটত শুকান খেৰ বেছি হৈ পৰিছে। আমি এতিয়া সংবেদনশীলতাৰ সংকটত ভুগিছোঁ। এই সংকটৰ মূলত আছে ধন-ঐশ্বৰ্যৰ বাবে প্ৰচণ্ড প্ৰতিযোগিতা— যি প্ৰতিযোগিতাত সাধাৰণ শ্ৰমকাৰী জনতা হাৰি গৈছে। এই ভোগবাদী প্ৰতিযোগিতাত আমি পাহৰি গৈছোঁ অথবা পাহৰি যাবলৈ বাধ্য হৈছোঁ আমাৰ সামাজিক সত্তাক। মানুহ উটি যাব ধৰিছে প্ৰলোভন কলুষিত প্ৰবাহত।

মই ভাবোঁ যদি ব্যক্তিয়ে অলীক স্বাৰ্থৰ ভাবনাৰ পৰা জ্ঞানৰ জগতখনলৈ যাব পাৰে। তেন্তে তেওঁ প্ৰতিযোগিতাৰে দূষিত আৱৰ্ত এটাত কেৱল হিংসা, প্ৰতিশোধ, ঘৃণা, ঈৰ্ষা, অসূয়া লৈ থাকিব নোৱাৰে। পুঁজিবাদৰ ঠাইত সমাজবাদো ব্যৰ্থ হ'ব পাৰে, যদি তাতো ব্যক্তিৰ সংযম নাথাকে। এটা গণতান্ত্ৰিত পদ্ধতিৰে ব্যক্তিক অধিকাৰ দিয়া আৰু আমোলাতন্ত্ৰক মানৱীয় কৰি তোলা সমাজবাদতহে সম্ভৱ, কিন্তু তাৰ আগতে পুঁজিবাদী আৱৰ্জনাবোৰৰপৰা তাক মুক্ত কৰিব লাগিব। আৱৰ্জনাবোৰ গুচাবলৈ হ'লে লাগিব সাংস্কৃতিক আন্দোলন আৰু প্ৰকৃত শিক্ষাদানৰ ব্যৱস্থা।

পৃথিৱীত আজি যি হিংসাৰ বাতাৱৰণ, তাত প্ৰকৃত মানৱৰ অভাৱ দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। বিদ্যালয়, মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰকৃত শিক্ষা প্ৰদানৰ যোগেদিহে এই নিষ্ঠুৰতাৰপৰা মুক্তি পোৱাৰ উপায় পৰিলক্ষিত হয়। সমাজৰ অন্ধবিশ্বাস, কু-সংস্কাৰ আঁতৰ কৰিবলৈ প্ৰত্যেকজন সচেতন ব্যক্তিয়ে আধ্যাত্মিকভাৱে জাগ্ৰত হ'ব লাগিব। প্ৰকৃত মানৱ সম্পদৰ সৃষ্টি হ'ব লাগিব, তেতিয়াহে পৃথিৱী তথা আমাৰ দেশৰ এনে নিষ্ঠুৰতম ঘটনাবোৰ হ্ৰাস হ'ব পাৰে। এখন মঙ্গলপূৰ্ণ সমাজ সৃষ্টি হ'বলৈ হ'লে মানুহ চৰিত্ৰবান, সংস্কৃতিবান, পৰোপকাৰী হ'ব লাগিব। তাৰ বাবে প্ৰকৃত শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

অবিৰত শিক্ষা আৰু ইয়াৰ পৰিসৰ

নমিতা সাহা
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

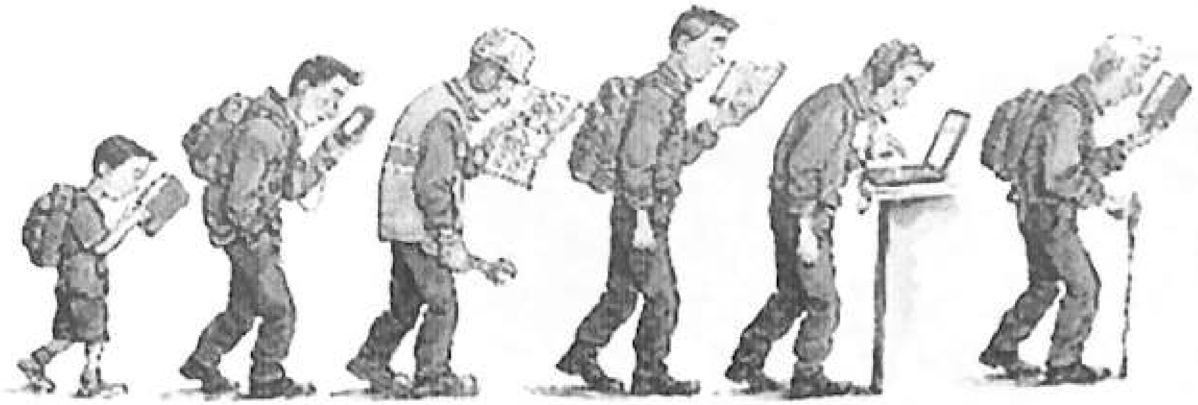

অবিৰত শিক্ষা হৈছে জীৱনজোৰা (Lifelong Education)। আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত অবিৰত শিক্ষাৰ গুৰুত্ব যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি পাইছে। সমাজৰ যিসকল লোকে শিক্ষা সমাপ্ত কৰিব নোৱাৰিলে বা প্ৰাপ্তবয়স্ক লোকসকলক গণতান্ত্ৰিক প্ৰক্ৰিয়াৰে শিক্ষা দিয়াৰ এক উল্লেখনীয় পদক্ষেপ হ'ল অবিৰত শিক্ষা। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ নতুন নতুন কৌশলৰ উদ্ভাৱনে জ্ঞানৰ নতুন নতুন প্ৰশাখাৰ জন্ম দিছে। জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে মানুহৰ প্ৰয়োজন বাঢ়িছে আৰু জীৱন ধাৰণৰ সমস্যাবোৰো জটিলতৰ হৈ পৰিছে। বৰ্তমান বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অভূতপূৰ্ব সাফল্যসমূহে মানুহক নতুন নতুন সা-সুবিধা আগবঢ়াইছে। যিসকল লোকে সময়মতে শিক্ষা আহৰণৰ পৰা সাময়িকভাৱে বঞ্চিত হ'বলগীয়া হৈছে। তেওঁলোকে পিছৰ বয়সত সময়-সুবিধা পালে নিজৰ ৰুচি-অভিৰুচিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ বাঞ্ছা কৰে। কিছুমান লোকে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি জীৱিকা অৰ্জনত ব্যস্ত থাকিলেও তাৰ মাজেদি অইন এটা বিষয়ত শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰে। কিছুমান লোকে মাধ্যমিক পৰ্যায়ত শিক্ষা সামৰি জীৱিকা উপাৰ্জনৰ কাৰণে কৰ্মক্ষেত্ৰত নামি পৰিছিল। বৰ্তমান মানুহে সময়ৰ লগত খাপ খাবলৈ অবিৰত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাটো প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে জীৱনজোৰা শিক্ষা ধাৰণা উৎপত্তি হৈছে।

আধুনিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত অবিৰত শিক্ষাৰ গুৰুত্ব যথেষ্ট পৰিমাণে বৃদ্ধি পাইছে। অবিৰত শিক্ষাই মানুহক জীৱন নিৰ্বাহৰ সুযোগ প্ৰদান কৰে। সমাজৰ মান উন্নীতকৰণৰ অৰ্থে তথা সমাজখনক প্ৰগতিশীল পথত আগুৱাই নিয়াৰ বাবে অবিৰত শিক্ষাই বিশেষ গুৰুত্ব বহন কৰিছে।

অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কোনো সময় সীমা নাই আৰু ই ব্যক্তিৰ সমগ্ৰ জীৱন আগুৰি লয়। বৰ্তমান সমাজ ব্যৱস্থাত সাক্ষৰতা হাৰ বৃদ্ধিৰ বাবে অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থা অতি প্ৰয়োজন। এই শিক্ষা জন্মৰ লগে লগে আৰম্ভ হয় আৰু আমৰণ গতিত মৃত্যু পৰ্যন্ত চলি থাকে। অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাই ব্যক্তিক নতুন নতুন জ্ঞান অৰ্জন কৰি এক বহুলভাৱে যোগ কৰাত সফলতা লাভ কৰে। অবিৰত শিক্ষাই আনুষ্ঠানিক শিক্ষা লাভ কৰা লোক সকলৰ বাবে উচ্চ শিক্ষা বা বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ দি ডিগ্ৰী, ডিপ্লোমা, চাৰ্টিফিকেট আদি লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। অবিৰত শিক্ষাই মানুহৰ আজৰি সময় কটাবৰ বাবে সংগীত, চাৰুকলা, চিত্ৰবিদ্যা, পুষ্পসজ্জা, ৰন্ধন প্ৰকৰণ আদি বিষয় চৰ্চা কৰাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। এনে শিক্ষা ব্যৱস্থাই

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আধৰুৱা কৰা লোকসকলৰ বাবে বিশেষ পাঠ্যক্ৰমৰ ব্যৱস্থা কৰি উচ্চ শিক্ষা লাভ কৰাৰো ব্যৱস্থা কৰে। সাম্প্ৰতিক পৰিৱৰ্তনশীল আৰু দ্ৰুত বিকাশশীল সমাজ ব্যৱস্থাত অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাই এক বিশেষ গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। এই শিক্ষাই ব্যক্তিসকলক পৰিৱেশৰ লগত সুন্দৰভাৱে খাপ খাব পৰাকৈ প্ৰস্তুত কৰি তোলে।

বৰ্তমান বিজ্ঞান, শিল্প আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাই সমাজলৈ ইমান পৰিৱৰ্তন আনিছে যে মানুহে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত নিজকে উপযুক্তভাৱে খাপ খুৱাই ল'বলৈ যথেষ্ট কষ্ট কৰিবলগীয়া হৈছে। বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ফলত জন্ম হোৱা নতুন নতুন জ্ঞানৰ শাখা-প্ৰশাখাবোৰৰ ফলস্বৰূপে শিক্ষানুষ্ঠানৰ শিক্ষাই সম্পূৰ্ণ শিক্ষা প্ৰকাশ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে প্ৰাপ্তবয়স্কসকলক সময়ৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ অবিৰত বা নিৰবচ্ছিন্নভাৱে নতুন শিক্ষা দিবলগীয়া হৈছে। ইয়াৰপৰাই অবিৰত শিক্ষণ বা জীৱনজোৰা শিক্ষাৰ ধাৰণাৰ সৃষ্টি হৈছে।

সমাজ সদায় পৰিৱৰ্তনশীল আৰু গতিশীল। গতিশীল সামাজিক পৰিৱেশৰ সৈতে খাপ খুৱাই চলিবলৈ হ'লে ব্যক্তিয়ে নিজৰ বিকাশ আৰু প্ৰগতি সাধন কৰিব লাগে। শিক্ষাই ব্যক্তিক অবিৰতভাৱে কৰ্ম আৰু অভিজ্ঞতাৰ সমন্বয় সাধন কৰি সময় সাপেক্ষে পুনৰ গঠনত সহায় কৰে। আনুষ্ঠানিক শিক্ষা ব্যৱস্থাই ব্যক্তিৰ এই আশা-আকাংক্ষা পৰিপূৰ্ণ কৰি তুলিব নোৱাৰে। গতিকে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ পৰিপূৰক বা অতিৰিক্ত হিচাপে যি শিক্ষা দিয়া হয় তাকেই অবিৰত শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।

বৰ্তমান অবিৰত শিক্ষাই এক বিশেষ তাৎপৰ্যপূৰ্ণ স্থান দখল কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অবিৰত শিক্ষণ কেৱল সমাজৰ নিৰক্ষৰ, অৱেহিলত বা পিছপৰা লোকসকলৰ মাজতে সীমাবদ্ধ নহয়। শিক্ষিত লোকসকলেও এই শিক্ষা আহৰণ কৰি লাভান্বিত হ'ব পাৰে।

অবিৰত শিক্ষাৰ পৰিসৰ যথেষ্ট ব্যাপক। এইবিধ শিক্ষাৰ পৰিসৰত অন্তৰ্ভুক্ত মূল দিশসমূহ তলত চমুকৈ উল্লেখ কৰা হ'ল—

১) অবিৰত শিক্ষাই আনুষ্ঠানিক কাৰ্যসূচী হিচাপে যোগাযোগ পাঠ্যক্ৰম, ডিগ্ৰী আৰু ডিপ্লমা প্ৰদান কৰে।

২) পুৱা, আবেলি আৰু সাপ্তাহিকভাৱে অংশকালীন পাঠ্যক্ৰমৰ জ্ঞান অবিৰত শিক্ষাই প্ৰদান কৰে।

৩) সুবিধাজনক সময় আৰু স্থান সাপেক্ষে গ্ৰীষ্মকালীন বিদ্যালয়।

৪) হ্ৰস্বকালীন পাঠ্যক্ৰম

৫) বক্তৃতা, আলোচনী, বুলেটিন আদিৰ একাদিক্ৰমে প্ৰকাশ কৰে।

অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাই সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ লোককে শিক্ষা আহৰণৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ পৰা অকল যে শিক্ষিত ব্যক্তিসকলহে লাভৱান হয় এনে নহয়। অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাক বিশেষভাৱে গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি ক'ব পাৰি। অবিৰত শিক্ষা ব্যৱস্থাই বৰ্তমান সমাজত সৃষ্টি হোৱা দ্ৰুতগতিৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ ব্যক্তিসকলক প্ৰস্তুত কৰি তোলে। সমাজত নানা ধৰণৰ বিকাশ সম্ভৱপৰ হোৱাৰ মূলতে অবিৰত শিক্ষা বুলি অভিহিত কৰিব পাৰি।

নিচাসক্ত লোকসকলক অৱহেলা কৰিব নালাগে বৰঞ্চ সেই সকলো লোকক সংগ দিবহে লাগে। বিভিন্ন কিতাপ, গীত, টি.ভি. আদিৰ আনন্দ যাতে নিচাযুক্ত মানুহজনে ল'ব পাৰে তাৰ বাবেও চেষ্টা কৰিব লাগে। সকলোৰে এই নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবোৰৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতিব লাগে।

নিচাযুক্ত দ্ৰব্য

ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

বৰ্তমান সময়ত মানৱ সমাজত বিভিন্ন নিচাযুক্ত দ্ৰব্যৰ মুকলি বজাৰে আমাৰ নৱ প্ৰজন্মক ধ্বংস কৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত মদ, ভাং, বিভিন্ন ধৰণৰ নিচাযুক্ত টেবলেট আদি। আজিকালি আমাৰ নৱ-প্ৰজন্মৰ শতকৰা ৭০ ভাগতকৈ অধিক স্কুল কলেজীয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবোৰ সেৱন কৰা দেখা যায়। এই দ্ৰব্যবোৰ যিয়ে এবাৰ গ্ৰহণ কৰে সহজতে এৰিব নোৱাৰে। কিছুমানৰ হাতত সেৱন কৰিবলৈ পইচা নাথাকিলে চুৰি,ডকাইতি আৰু বিভিন্ন অপৰাধমূলক কাৰ্য কৰা দেখা যায়। বৰ্তমান আমাৰ নৱ-প্ৰজন্ম সম্পূৰ্ণ ধ্বংসৰ ফালে গতি কৰিছে। অভিভাৱকসকলে নিজৰ সন্তানৰ প্ৰতি যথেষ্ট কঠোৰ হ'ব লাগিব যাতে সিহঁতে এই অপৰাধমূলক কাৰ্য তথা নিচাযুক্ত দ্ৰব্য সেৱন কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ বাবে যথেষ্ট সজাগ হ'ব লাগিব চৰকাৰ আৰু আৰক্ষী প্ৰশাসন। এই নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবোৰ আজিৰ সমাজত যথেষ্ট সহজলভ্য। বিভিন্ন দোকানত অতি সহজতে এই দ্ৰব্যবোৰ পোৱা যায়। গতিকে প্ৰশাসনে এই দোকানবোৰৰ বিৰুদ্ধে অনুসন্ধান চলাই দোকানবোৰ উচ্ছেদ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ আগতে শাস্তিও দিব লাগে। তেতিয়াহে আমাৰ প্ৰজন্ম বিপদৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব।

আন এবিধ নিচাযুক্ত দ্ৰব্য হ'ল ড্ৰাগছ। ইয়াৰ মূল্য সবাতোকৈ বেছি। এইবোৰ বস্তুৱেই মানুহক ধ্বংসৰ পথলৈ লৈ যায় লগতে স্বাস্থ্য-ধন হানি হয়। মানুহে ইচ্ছা কৰিলে যিকোনো নিচাই ত্যাগ কৰিব পাৰে, মাথোঁ প্ৰয়োজন প্ৰবল ইচ্ছাশক্তিৰ। নিচাসক্ত লোকসকলক অৱহেলা কৰিব নালাগে বৰঞ্চ সেইসকল লোকক সংগ দিবহে লাগে। বিভিন্ন কিতাপ, গীত, টি.ভি. আদিৰ আনন্দ যাতে নিচাযুক্ত মানুহজনে ল'ব পাৰে তাৰ বাবেও চেষ্টা কৰিব লাগে। সকলোৰে এই নিচাযুক্ত দ্ৰব্যবোৰৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতিব লাগে।

আন এবিধ মাৰাত্মক নিচা হ'ল গুটখা। সকলো দোকানতে এই গুট্‌খা জাতীয় মাৰাত্মক পেকেটবোৰ পোৱা যায়। বিভিন্ন স্কুল-কলেজীয়া শিক্ষাৰ্থীয়ে এইবিধ সেৱন কৰা দেখা যায়। বিশেষকৈ অভিভাৱকসকল সতৰ্ক হ'ব লাগে। গুটখা ইমানেই মাৰাত্মক যে এখন ব্লেড যদি পেকেটৰ ভিতৰত ৰখা যায় ব্লেডখন নোহোৱা হৈ যায়। গুট্‌খাৰ নিচাটো একদম বেয়া নিচা যিয়ে এবাৰ গ্ৰহণ কৰে এৰিব নোৱৰা হয়। আমাৰ স্বাস্থ্যৰো যথেষ্ট অনিষ্ট কৰে। সেয়ে সকলো নিচাৰপৰা দূৰত থাকিব লাগে। ইয়াৰ বাবে সকলো সজাগ হ'ব লাগিব।

বিনামূলীয়া নাম ভৰ্তিকৰণ আৰু উচ্চ শিক্ষা

ইফটিকাৰ আহমেদ
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

বৰ্তমান শিক্ষা ব্যৱস্থা দেহ-মন আৰু আত্মাৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশ সাধনৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা যদিও কোৱা হয় কিন্তু বৰ্তমানৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো মানে 'শি' আৰু 'ক্ষা' ইয়াৰ মাজতে অন্তৰ্ভুক্ত হৈ আহিছে। কাৰণ আমি প্ৰথমে স্কুল-কলেজলৈ যোৱাৰ পিছত নিজৰ জীৱনটো কেনেদৰে সংৰক্ষণ কৰিব লাগে, নিজৰ পেটটো কেনেদৰে পুহিব লাগে এই সন্দৰ্ভত আমাক শিকোৱা হয়। এয়া শিক্ষা নহয় জানো? গতিকে উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতো মানুহৰ মানসিকতা এনেকুৱা। বহুতে ভাবে উচ্চ শিক্ষা অনুষ্ঠানলৈ গ'লে তাৰ পাছত আমাৰ সপোনবোৰ যিহেতু খুব সীমিত আমি কেৱল ডাক্তৰ, ইঞ্জিনীয়াৰ প্ৰফেছাৰ বা সমাজৰ যিকোনো এটা উচ্চস্তৰৰ বিষয়াৰ লগত জড়িত ৰাখো। আমাৰ সপোনবোৰ সদায় নিজৰ ব্যক্তিগত স্বাৰ্থৰ বাবে। আমাৰ সপোনবোৰে অট্টালিকা সাজে, একো একোটা সপোনে আকাশ চুব বিচাৰে ফ্লেটৰ জৰিয়তে। আমাৰ সপোনবোৰ সেইসকলৰ বাবে নহয় যি সকলে অনাহাৰে আকাশৰ তলত জীয়াই আছে। এইসকলক যদি উপযুক্ত শিক্ষা দিব লাগে আৰু যদি সকলোকে সমানে শিক্ষা প্ৰদান কৰিব লাগে, তাৰ অৰ্থ হৈছে দেহ-মন-আত্মাৰ সৰ্বাঙ্গীন বিকাশৰ শিক্ষা। লগতে এজন ব্যক্তিৰ বিকাশ যথেষ্ট নহয়, এখন সমাজৰ বিকাশৰ প্ৰয়োজন, গতিকে এখন সমাজৰ বিকাশ হ'ব লাগিলে সমাজৰ প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ ব্যক্তি সমানে শিক্ষিত হ'ব লাগিব আৰু সকলো যদি সমানে শিক্ষিত হ'ব লাগে তেতিয়া হ'লে বিনামূলীয়া শিক্ষা প্ৰদান কৰাটো বাধ্যতামূলক। কাৰণ বিনামূলীয়া শিক্ষা প্ৰদান কৰিব নোৱাৰিলে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত যিসকলে পইচা দিব পাৰে তেওঁলোকে স্কুল বা কলেজত নামভৰ্তি কৰিব পাৰে আৰু যিসকলে পইচা দিব নোৱাৰে তেওঁলোকৰ ইচ্ছা শক্তিটো থকাৰ পিছতো সেই ইচ্ছা শক্তিটো ক'ৰবাত নহয় ক'ৰবাত দমন কৰি ৰাখিব লাগে। কাৰোবাক ইচ্ছা শক্তি

যেতিয়া বাৰে বাৰে দমন কৰি ৰখা হয় তেতিয়া আমাৰ অৱচেতন মনটোৱে কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰি দিয়ে। সচেতন মনটোৱে কাম কৰিবলৈ বন্ধ কৰি দিয়ে। মানুহৰ যেতিয়া অৱচেতন মনটোৱে কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰি দিয়ে তেতিয়া আমি কওঁ সেই মানুহজন চঞ্চল। সেই মানুহজন পাগল, গতিকে সমাজৰ উন্নতি আৰু প্ৰগতিৰ কাৰণে বিনামূলীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰাটো মই উচিত বুলি ভাবোঁ।

তৃতীয় বিশ্বৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষৰ এগৰাকী নাগৰিক হিচাপে মোৰ বাক-স্বাধীনতা ১৯ৰ বাক্-স্বাধীনতা সকলোখিনি গ্ৰহণ কৰি শিক্ষাক যিহেতু বৰ্তমান মৌলিক প্ৰয়োজন বুলি কোৱা হয়। বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত ৪টা মৌলিক অধিকাৰ প্ৰয়োজন। অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থান তাৰ লগতে হৈছে শিক্ষাক মৌলিক প্ৰয়োজন বুলি ভাবোঁ। গতিকে এই মৌলিক প্ৰয়োজনখিনি যাতে সকলোৱে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ বাবে এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ লগত সংগতি ৰাখি কওঁ যে আমি এতিয়া আগবাঢ়ি গৈ আছোঁ। গতিকে আমাৰ কাৰণে আটাইতকৈ ডাঙৰ কাম হৈছে মানৱ সম্পদৰ বিকাশ সাধন কৰা আৰু মানৱ সম্পদ বিকাশ হ'বলৈ হ'লে উচ্চ শিক্ষাক গুৰুত্ব দিব লাগিব।

বিশ্বৰ সকলো দেশৰ দৰে আমাৰ দেশক আগবঢ়াই নিব লাগিব আৰু সমানে থিয় দিব লাগিব। যিটো সময়ত আমাৰ মানুহ ৩০% চহৰত বাস কৰে ৭০% মানুহে গ্ৰাম্য অঞ্চলত বাস কৰে। যিটো সময়ত এনেকুৱা হয় ৪টা ল'ৰা জন্ম দিলেহে মই এটা ভাল জীৱনত কাম কৰিলোঁ। কাৰণ মই মৰিলে মোৰ ৪টা ল'ৰাই কাম কৰিব। যিটো সময়ত কোৱা হৈছে যে ছোৱালী জন্ম হৈছে পাপী আৰু ল'ৰা জন্ম হৈছে পুণ্য। এই সকলো ক্ষেত্ৰত বিনামূলীয়া নামভৰ্তি কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি সমাজৰ প্ৰগতি আগবঢ়াব বুলি মই ভাবোঁ।

অসমৰ কিছুমান ঠাই আছে য'ত বানত মাহ মাহ একদম হাহাকাৰ অৱস্থা, দুবেলা দুমুঠি খাই জীয়াই আছে। যদি বিনামূলীয়া নহয় তেওঁলোকে কেনেকৈ পঢ়াৰ কথা ভাবিব। সিহঁতৰ পঢ়াৰ হেঁপাহ আছে, নাই কিন্তু ধন। সেয়ে বিনামূলীয়া উচ্চ শিক্ষায়ে সিহঁতৰ হেঁপাহ এদিন শিক্ষিত হ'ব আৰু যেতিয়া শিক্ষিত হ'ব তেতিয়া লাভ হ'ব কাৰ জানে, সেই ছাত্ৰটোৰ নহয়, হ'ব আমাৰ সমাজৰ আমাৰ ৰাজ্যৰ আৰু আমাৰ দেশৰ সম্পদ।

'আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকনৰ সপোন আছিল যে অসমখন হাবি গুচি ফুলবাৰি হ'ব গাৱে গাৱে পৰ্হাশালি হব ঘৰে ঘৰে লাইট জ্বলিব। ৰাস্তাত-বাট পকী হ'ব।' তেওঁৰ সপোনটো বৰ্তমান লোকসকলে বিনামূলীয়া নামভৰ্তিকৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক উচ্চশিক্ষাৰ জৰিয়তে সাফল্যমণ্ডিত কৰা দেখা গৈছে।

শেষত মই ক'ব বিচাৰে যে
'বাজক দবা, বাজক শংখ, বাজক মৃদংখোল
অসম আকৌ উন্নতিৰ পথত
জয় আই অসম বোলে।'
জয় আই অসম।

পানী প্ৰদূষণ আৰু ইয়াৰ বাবে ল'ব লগা সাৱধানতা

আছিফা চুলতানা

পৰিৱেশ কথাটোৱে কোনো জীৱ বা উদ্ভিদক আগুৰি থকা জৈৱ আৰু অজৈৱ সকলোবোৰ কথা বুজোৱা হয়। অৰ্থাৎ আকাশ, বতাহ, মাটি, পানী আদি সকলো মিলি গঠিত হৈছে পৰিৱেশ। ইয়াত সোমাই আছে জীৱ মাত্ৰেই বিকাশ, বৃদ্ধি, জন্ম-মৃত্যু আদি সম্পৰ্কীয় কথাবোৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ বা তাক প্ৰভাৱিত কৰা চাৰিওফালৰ প্ৰাকৃতিক আৰু সামাজিক অৱস্থা। এই সূত্ৰটো ১৯৮৬ চনৰ পৰিৱেশ সংৰক্ষণ আইন অনুসৰি দিয়া হৈছে। সেয়ে পৰিৱেশ অধ্যয়ন কৰিবলৈ হ'লে উদ্ভিদ বিষয়ক জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন হয়। যেনে— উদ্ভিদবিদ্যা, জীৱবিদ্যা, অনুজীৱবিদ্যা, আনুবংশিক বা জন্মবিষয়ক বিদ্যা আৰু জৈৱ কাৰিকৰী বিদ্যা। এইবোৰৰ সহায়ত জৈৱিক কথাবোৰৰ অধ্যয়ন কৰাটোৱেই হ'ল— পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ অংগ। প্ৰকৃততে আমাৰ পৰিৱেশ দুই প্ৰকাৰৰ— ১) প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ যেনে— বায়ু, পানী, মাটি, উদ্ভিদ তথা প্ৰাণীক সামৰি লোৱা হয় এই পৰিৱেশত। ২) সামাজিক পৰিৱেশ যেনে— সমাজ, সামাজিক গোট, বিভিন্ন অনুষ্ঠান, সামাজিক সা-সুবিধা, উৎসৱ, উৎপাদন প্ৰণালী, যোগান ব্যৱস্থা, সামাজিক আচাৰ-নীতি, কৃষ্টি সংস্কৃতি ইত্যাদিক সামৰি লোৱা হয় এই পৰিৱেশত।

পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ আৱশ্যকতা ঃ পৰিৱেশ অধ্যয়ন কৰাটো আমাৰ বাবে অতি আৱশ্যক, কাৰণ পৰিৱেশৰ বস্তুবোৰ যদি এসময়ত নাইকিয়া হৈ যায়, তেতিয়া আমি বহু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব। পৰিৱেশ আমাৰ সকলোৰে বাবে অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয়। বয়স বা বৃত্তি নিৰ্বিশেষে যিকোনো এজন ব্যক্তি পৰিৱেশৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হয়, কাৰণ তেওঁৰ সকলো কাৰ্য পৰিৱেশতেই সম্পন্ন হয়। এই কাৰণেই পৰিৱেশ এনে এটা বিষয় যাৰ প্ৰকৃতি সাৰ্বজনীন। উদাহৰণস্বৰূপে পৰিৱেশৰ কোনো সীমাই নাই আৰু কোনো এঠাইত উৎপন্ন হোৱা বস্তু আন এঠাইলৈ সহজে বিয়পি যাব পাৰে। শিল্প-উদ্যোগ বা পেলনীয়া জাবৰ-জোঁথৰে নদীৰ পানী প্ৰদূষিত কৰি নদীখন বৈ যোৱা সকলো ঠাইৰে জলজ প্ৰাণীসমূহ প্ৰদূষিত কৰে। পৰিৱেশ অধ্যয়ন অতি প্ৰয়োজনীয় যিহেতু ই বহুতো সাংসাৰিক কথা সামৰি লয়।

পানী প্ৰদূষণ ঃ পানী হৈছে সকলো জীৱৰ প্ৰাণ। পানী অবিহনে পৃথিৱীৰ কোনো জীৱ-জন্তু, গছ-গছনি জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। পৃথিৱীৰ উপৰিভাগৰ শতকৰা প্ৰায় ৭০ ভাগেই পানীৰে আৱৰি আছে।

পানী প্ৰদূষণে বৰ্তমান সময়ত এক ভয়াবহ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। উদ্যোগীকৰণ আৰু জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিৰ লগে লগে পানী প্ৰদূষণৰ মাত্ৰাও বৃদ্ধি পাইছে। প্ৰদূষিত পানী সেৱন কৰাৰ ফলত প্ৰত্যেক বছৰে বহুতো মানুহৰ বিভিন্ন ধৰণৰ বেমাৰ-আজাৰ হয় আৰু কেতিয়াবা মৃত্যুক সাৱটি ল'ব লগা হয়। পানী প্ৰদূষণ এক ডাঙৰ পৰিৱেশ সমস্যা আৰু ইয়াক প্ৰতিৰোধ আৰু নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৯৭৪ চনত পানী প্ৰদূষণ আইন প্ৰণয়ণ কৰে। পানী প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে সোনকালে নহ'লে ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্ম বহু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লাগিব।

পানী মানুহৰ জীৱনৰ আধাৰ। দৈনন্দিন কামৰ বাবে আৰু পিয়াহত পিবৰ বাবে পানীৰ প্ৰয়োজন। দূষিত পানী খোৱাৰ বাবে মানুহ বহুতো ৰোগত আক্ৰান্ত হ'ব পাৰে। পানী দূষিত হোৱাৰ প্ৰধান কাৰণসমূহ হ'ল— উদ্যোগ, কল-কাৰখানা আদিৰ পৰা ওলোৱা আৱৰ্জনা, খেতিত প্ৰয়োগ হোৱা সাৰ আদি। তলত ইয়াৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ব। দূষিত পানী খোৱাৰ ফলত মানুহৰ নানা ধৰণৰ ৰোগ হ'ব পাৰে। যেনে হেপাটাইটিছ এ আৰু হেপাটাইটিছ ই (Hepatitis A & Hepatitis E) পলিঅ'মাইলাইটিছ (Polyomylitis), ডায়েৰিয়া, টাইফয়েড, গ্ৰহণী, হাইজা, পেৰাটাইফয়েড, এমিবিয়াছিড, জিয়াৰডিমাছিড, ঘূৰণীয়া কৃমি, হাইডেটিড্ চিট আদি। তদুপৰি খোৱা পানীত অনিষ্টকাৰী উপাদান যেনে— ছায়েনাইড, ধাতু, জৈৱ অম্ল, নাইট্ৰ'জেন জাতীয় পদাৰ্থ, ছালফাইড আদি বেছি মাত্ৰাত থাকিলে বিভিন্ন ধৰণৰ ৰোগে দেখা দিয়ে। ইয়াৰ উপৰি পানীৰ লগত জড়িত কেতবোৰ বেমাৰ হ'ল—

ক) দাঁতৰ ফ্ল'ৰছিছ।

খ) শিশুৰ হায়েমনছিছ (খোৱা পানীত বেছিকৈ নাইট্ৰেট থাকিলে তাৰ পৰা শিশুটি নীলা পৰি যাব পাৰে।)

পানীত কীট-পতংগৰ উৎপত্তি হ'লে মেলেৰিয়া, ফাইলেৰিয়া আদি হ'ব পাৰে।

পানী প্ৰদূষণৰ কাৰণসমূহ হ'ল— পানী বিভিন্ন কাৰণত প্ৰদূষিত হয়। যেনে—

ক) পুখুৰীত গা ধুলে, গৰু-ম'হক গা ধুৱালে, বাচন-বৰ্তন ধুলে পানী প্ৰদূষণ হয়।

খ) উদ্যোগবোৰৰ পৰা বাহিৰ হোৱা ৰাসায়নিক পদাৰ্থ নৈ, জান-জুৰি আদিৰ পানীত মিহলি হৈ পানী প্ৰদূষিত হয়। পানী প্ৰদূষণৰ ফলত পানীত থকা মাছকে ধৰি জলজ জীৱবোৰ ৰোগক্ৰান্ত হৈ মৃত্যুমুখত পৰে। এই ৰোগাক্ৰান্ত মাছবোৰ খোৱাৰ ফলত মানুহ, প্ৰাণী আৰু চৰাইৰ দেহত নানান বেমাৰ-আজাৰ হয়।

গ) জান-জুৰি, নদ-নদী, পুখুৰী আদিৰ পানী মানুহৰ দৈনন্দিন কাৰ্য যেনে— গা ধোৱা, কাপোৰ ধোৱা, শৌচ-প্ৰস্ৰাৱ কৰা, জাবৰ-জোঁথৰ পেলোৱাৰ ফলত পানী প্ৰদূষিত হয়।

ঘ) আধুনিক কৃষিকাৰ্যত ব্যৱহাৰ কৰা নানা ধৰণৰ ৰাসায়নিক সাৰৰ কিছু অংশ অৱশিষ্ট হিচাপে মাটিত ৰৈ যায়। এইবোৰ বৰষুণৰ পানীৰ লগত ভূ-গৰ্ভত প্ৰৱেশ কৰি ভূ-গৰ্ভৰ পানীৰ উৎস প্ৰদূষিত কৰে। ইয়াৰ উপৰি বৰষুণৰ পানীয়ে এইবোৰ উটুৱাই নি নৈ, বিল, জান-জুৰি আদিৰ পানী প্ৰদূষিত কৰে।

ঙ) একেৰাহে বহুত দিন ধৰি বৰষুণ দি থাকিলে নৈ-উপনৈসমূহৰ পানী বাঢ়ে। ফলত বাঢ়নী পানীয়ে বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে। বানপানীৰ সময়ত উটি অহা জাবৰ-জোঁথৰ, মৃত জীৱ আদিয়ে পানী প্ৰদূষিত কৰে। এই প্ৰদূষিত পানীয়ে নানাবিধ বীজাণু কঢ়িয়াই আনে। খোৱা-পানীৰ লগত মিহলি হৈ এইবোৰ বীজাণু জীৱদেহত প্ৰৱেশ কৰিলে নানান ৰোগৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে।

পানীৰ সদায় তলত দিয়া গুণসমূহ থাকিব লাগে। যেনে— ১) পানীত বীজাণু, কীটাণু, অনুজীৱ আদি একো থাকিব নালাগে অৰ্থাৎ পানী জীৱাণুমুক্ত হ'ব লাগিব। ২) পানী মানুহৰ শৰীৰৰ বাবে অনিষ্টকাৰী ৰাসায়নিক উপাদানবিহীন হ'ব লাগে। ৩) পানীত কোনো ধৰণৰ গোন্ধ বা বৰণ থাকিব নালাগে। ৪) পানী ঘৰুৱা ব্যৱহাৰৰ বাবে উপযোগী হ'ব লাগে।

পানী বিশুদ্ধ কৰাৰ কিছুমান পদ্ধতি হ'ল—

১) খোৱা পানী উতলাই চেঁকা কৰি খাব লাগে।

২) বিভিন্ন ৰাসায়নিক দ্ৰব্য যেনে— ব্লিচিং পাউডাৰ, ক্লৰিন টেবলেট, আয়'ডিন আদি পানী বিশুদ্ধিকৰণৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

৩) পানী পৰিষ্কাৰ কৰা যন্ত্ৰ যেনে— পানী ফিল্টাৰ বা বিদ্যুৎ চালিত যন্ত্ৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

৪) চৰকাৰে যোগান ধৰা নলীৰ দ্বাৰা অহা পানী উৎসতে বিশুদ্ধিকৰণ কৰা হয়। যিসকলে কুঁৱা বা নাদ আদিৰ পৰা পানী খায় তেওঁলোকে সময়ে সময়ে কুঁৱা বা নাদৰ পানীত ব্লিচিং পাউডাৰ দি পানী পৰিষ্কাৰ বা বিশুদ্ধ কৰিব লাগে।

পানী প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ বাবে উপায়সমূহ হ'ল ঃ

ক) কৃষিজাত অত্যধিক পৰিমাণে ৰাসায়নিক সাৰৰ পৰিৱৰ্তে সেউজ সাৰ, জীৱসাৰ, পাম সাৰ, কেঁচুসাৰ, পচন সাৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে।

খ) শিল্প উদ্যোগৰ গৰম পানী প্ৰত্যক্ষভাৱে কোনো জলাশয়ত পেলাব নালাগে। শিল্প উদ্যোগত ব্যৱহাৰ কৰা পানী ঠাণ্ডা কৰাৰ পিছত পৰিশোধন কৰিহে নদ-নদী, হ্ৰদ আদিত পেলাব লাগে।

গ) গোবৰ গেছ প্ৰকল্প স্থাপন কৰি বৰ্জিত মল-মূত্ৰ নাইবা আন আন পদাৰ্থবোৰৰ পুনৰাবৰ্তন কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

ঘ) খাবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা পানী প্ৰয়োজন সাপেক্ষে উতলাই খোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে পানীত থকা বহুতো বীজাণুৰ মৃত্যু হয়।

ঙ) ভাৰতত বৰ্তমান পলিথিন বেগসমূহে পানী প্ৰদূষণত অবিহণা যোগাই আহিছে। এইবোৰৰ ব্যৱহাৰ বন্ধ কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয়।

চ) খনিজ তেল উৎপাদন নাইবা পৰিবহণৰ সময়ত যাতে নদ-নদী বা সাগৰৰ পানীত মিহলি হ'ব নোৱাৰে তাৰ প্ৰতি সচেতনতা অৱলম্বন কৰিব লাগে।

ছ) নাদ, পানীৰ টেংকী আদিৰ উপৰিভাগ মুকলি অৱস্থাত নাৰাখি ঢাকনি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

পানীৰ অবিহনে কোনো প্ৰাণী জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। গতিকে পানী প্ৰদূষণ কেনেকৈ ৰোধ কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু সকলো জনসাধাৰণে পানী প্ৰদূষণ ৰোধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সজাগ হ'ব লাগে। পানী প্ৰদূষণৰ কাৰণে সাগৰত থকা জীৱ-জন্তু, মাছ-কাছ আদি জীৱসমূহ লুপ্ত পাইছে। সেয়েহে সকলোৱে এক মতামত দাঙি ধৰি পানী প্ৰদূষণ ৰোধ কৰিব লাগে। শিক্ষাদানৰ বিভিন্ন স্তৰত পৰিৱেশ শিক্ষাৰ অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ কৰিব লাগে। আইন প্ৰণয়নৰ দ্বাৰাও পৰিৱেশ সংৰক্ষিত কৰিব পাৰি। প্ৰদূষিত পানী দেহৰ বাবে অপকাৰী। আমি কেতিয়াও প্ৰদূষিত পানী ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰোঁ। সেয়েহে আমি পানীক সদায়ে বিশুদ্ধকৰণ কৰি খাব লাগে।

শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব

চালমা বেগম
প্ৰাক্তন ছাত্ৰী

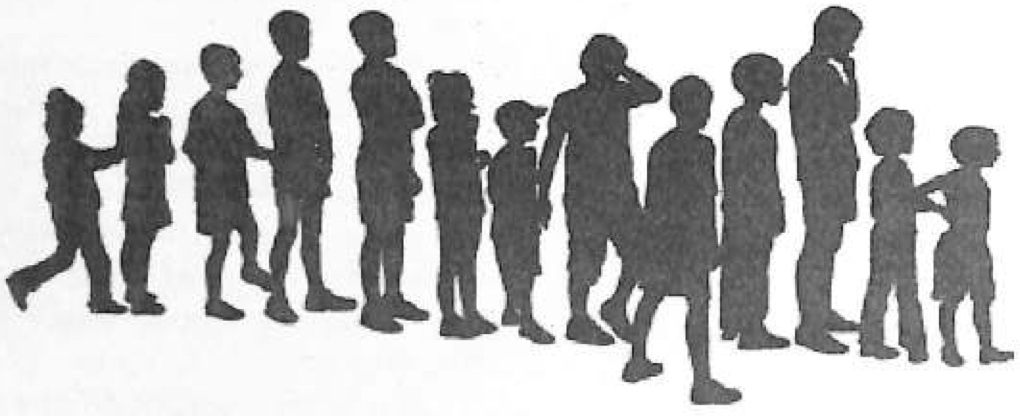

শিক্ষা সমাজবিজ্ঞান সমাজ বিজ্ঞানৰপৰা বিকাশ লাভ কৰা এটা শাখা। ব্যক্তি আৰু সমাজৰ উদ্দেশ্য পূৰণৰ বাবে শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ যোগেৰে শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে প্ৰচেষ্টা চলায়। বিখ্যাত শিক্ষাবিদ আৰু দাৰ্শনিক জন ডিউই আৰু জৰ্জ স্পেইনৰ নাম সমাজ বিজ্ঞানৰ লগত বিশেষভাৱে জড়িত।

জৰ্জ স্পেইনৰ বিখ্যাত গ্ৰন্থ 'The Principles of Educational Sociology'ত প্ৰকাশ কৰা হয় যে সামাজিক পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়া-প্ৰক্ৰিয়াৰ জ্ঞান সমাজৰ প্ৰগতিৰ এক প্ৰয়োজনীয় উপাদান।

জন ডিউইৰ মতে শিক্ষাৰ মুখ্য তাৎপৰ্য হ'ল সামাজিক প্ৰৱণতা। তেওঁ ব্যক্তিক সামাজিককৰণৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে। সেয়ে শিক্ষা প্ৰক্ৰিয়াক সামাজিক প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে অভিহিত কৰিব পাৰি।

ব্ৰাডিনৰ মতে— 'শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰ পাৰস্পৰিক কাৰ্য আৰু সাংস্কৃতিক পৰিৱেশৰ লগতে ব্যক্তি সামাজিক দল আৰু আচৰণৰ প্ৰকৃতিক অধ্যয়ন কৰে।'

ওপৰত উল্লেখ কৰা সংজ্ঞাসমূহ বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে শিক্ষা সমাজবিজ্ঞানে প্ৰত্যেক ব্যক্তিৰে বিভিন্ন দিশৰ কাৰ্যসমূহ অধ্যয়নৰ যোগেৰে ব্যক্তি সুস্থমনৰ সমাজ সংগঠক হিচাপে গঢ় দিয়াত অৰিহণা যোগায়। শিক্ষাৰ লক্ষ্য, আহিলা, কৌশল, ইহঁতৰ সমস্যাৱাজি আৰু সমাধানৰ উপায় সমাজ বিজ্ঞানৰ যিটো অংশই অৱগত কৰে তাকে শিক্ষা সমাজবিজ্ঞান হিচাপে জনা যায়।

শিক্ষাত সমাজতাত্ত্বিক পন্থাৰ গুৰুত্ব ঃ শিক্ষাৰ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাত সমাজতাত্ত্বিক পন্থাৰ প্ৰভাৱ উল্লেখনীয়। মানুহ সামাজিক প্ৰাণী। গতিকে মানুহে সামাজিক পৰিৱেশত নিজকে সমাযোজন কৰি তুলিবলৈ অহৰহ চেষ্টা কৰিবলগীয়া হয়। ব্যক্তিয়ে সমাজৰ বিভিন্ন পৰিৱেশ আৰু পৰিস্থিতিত নিজকে সমাযোজন কৰি তুলিবলৈ সামাজিক দায়িত্ববোধৰ অতি প্ৰয়োজন। শিক্ষাই ব্যক্তিক সামাজিক দায়িত্ববোধসমূহৰ প্ৰতি সজাগ কৰি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ সহায় কৰে। সেয়েহে শিক্ষাৰ লক্ষ্য নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সমাজতাত্ত্বিক দৃষ্টিভংগীৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম।

এখন দেশৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পাঠ্যক্ৰমে সেইখন দেশৰ সামগ্ৰিক প্ৰয়োজন পূৰণৰ বাবে চেষ্টা কৰিবলগীয়া হয়। এখন সমাজৰ বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক দিশসমূহ প্ৰতিফলিত হোৱাকৈ পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি তুলিব লাগিব। সমাজৰ বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক দিশসমূহ প্ৰতিফলন ঘটাব পৰা পাঠ্যক্ৰমেহে দেশৰ উন্নতি আৰু প্ৰগতিত সহায় কৰিব পাৰে। গতিকে দেখা যায় যে এটা শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰি তুলিবলৈ হ'লে সমাজতাত্ত্বিক দৃষ্টিভংগীৰ প্ৰয়োজনীয়তা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি।

শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ কাৰ্যকাৰিতা শিক্ষাদানৰ পদ্ধতিৰ ওপৰত বিশেষ পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে যিবোৰ শিক্ষাদান পদ্ধতিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক বিভিন্ন ধৰণৰ সামাজিক পৰিৱেশৰ সৈতে সমাযোজন কৰি তুলিব পৰাকৈ শিক্ষা দিব পাৰে, তেনেবোৰ শিক্ষাদানৰ পদ্ধতি নিৰ্ধাৰণ কৰোঁতে শিক্ষাৰ সমাজতাত্ত্বিক দৃষ্টিভংগীসমূহৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগিব।

প্ৰকৃত বন্ধু

ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

বিকাশ আৰু ৰজত দুয়ো নলে-গলে লগা বন্ধু আছিল। বিকাশৰ ঘৰৰ অৱস্থা যথেষ্ট ভাল আছিল। বিকাশৰ দেউতাক এজন চৰকাৰী বিষয়া আৰু মাক শিক্ষয়িত্ৰী আছিল। আনহাতে, ৰজতৰ ঘৰুৱা অৱস্থা যথেষ্ট বেয়া আছিল। ৰজতৰ দেউতাক এজন ৰিক্সাৱালা আৰু মাকে আনৰ ঘৰে ঘৰে কাম কৰিছিল। ৰজত অতি কষ্টেৰে ডাঙৰ-দীঘল হৈছিল। ৰজত এজন বৰ নম্ৰ আৰু ভদ্ৰ ল'ৰা আছিল। দুয়ো বৰ্তমান দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ। এবাৰ সিহঁতৰ স্কুলৰপৰা পিক্‌নিকলৈ নিছিল। পিক্‌নিকলৈ যাওঁতে বিকাশ ৰামুৰ লগত একেলগে বহিছিল। ৰামু এজন বৰ অহংকাৰী ল'ৰা আছিল আৰু তাৰ ঘৰুৱা অৱস্থাও যথেষ্ট ভাল আছিল। ৰামুৱে বিলাসী জীৱন কটাই বৰ ভাল পাইছিল। ৰামুৱে বিকাশক ৰজতৰ বিষয়ে কিছুমান মিছা অভিযোগ দি সিহঁতৰ বন্ধুত্বত ফাট মেলাইছিল। পিক্‌নিকস্থলীত গৈ যেতিয়া ৰজতে বিকাশক মাতিলে তেতিয়া বিকাশে তাক বৰ গালি দিলে আৰু সিহঁতৰ বন্ধুত্বৰ কথা পাহৰিবলৈ ক'লে। ৰজত বৰ আচৰিত হৈ একো নকৈ তাৰপৰা গুচি আহিল। খন্তেক পিছতে বিকাশ আৰু ৰামুৱে যথেষ্ট সুৰাপান কৰিছিল আৰু দুয়ো নৈৰ পাৰে পাৰে খোজকাঢ়ি আগবাঢ়ি গ'ল। হঠাৎ বিকাশ পিছলি পানীত পৰিল। তাৰ পিছত ৰামু তাৰপৰা পলাল। হঠাৎ বিকাশৰ চিঞৰ শুনা পাই ৰজত আগবাঢ়ি গৈ বিকাশক পানীত পৰি থকা দেখি লগে লগে ৰজতে পানীত জাঁপ মাৰি বিকাশক পাৰলৈ লৈ আহিল। বিকাশে তেতিয়াহে উপলব্ধি কৰিলে যে বিপদৰ বন্ধুহে প্ৰকৃত বন্ধু। লগে লগে বিকাশে ৰজতক সাৱট মাৰি ধৰি ক'লে— 'তুমিহে মোক আজি এই ভয়ানক বিপদৰপৰা ৰক্ষা কৰিলা, তোমাক মই যথেষ্ট ভুল ভাবি আছিলোঁ, মোক ক্ষমা কৰি দিবানে?' তেতিয়া ৰজতে বিকাশক ক'লে— বন্ধুৱে বন্ধুক ক্ষমা নিবিচাৰে। আকৌ দুয়ো আগৰ দৰে ভাল বন্ধু হৈ থাকিল। বিকাশ বৰ্তমান এজন অভিযন্তা, আৰু ৰজত এজন চিকিৎসক। ইফালে ৰামুৱে মাক-দেউতাকৰ মৃত্যুৰ পিছত ঘৰৰ সম্পত্তি বিক্ৰী কৰি বিয়া পাতি অবাবত সময় আৰু পইচা নষ্ট কৰি সি নিজৰ জীৱন ধ্বংস কৰিলে আৰু বৰ্তমান সি পথৰ পাগল হৈ পৰিল।

সেয়ে মানুহে অহংকাৰ কৰিব নাপায়, অহংকাৰে পতন ঘটায়।

শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা

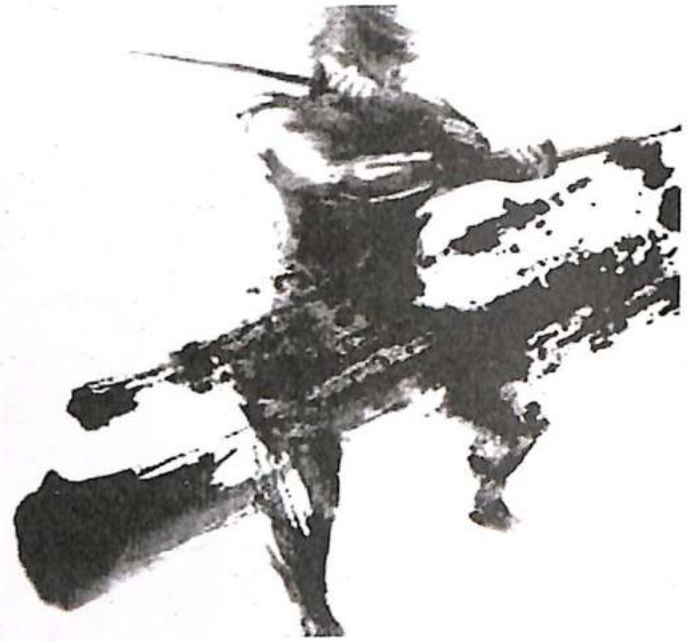

এখন গাঁৱত এজন খেতিয়ক আছিল। খেতিয়কজনে এদিন শ্ৰেষ্ঠ দেৱতাক পূজা কৰাৰ উদ্দেশ্যৰে গণেশৰ মূৰ্তি এটা আনি পূজা কৰিবলৈ ধৰিলে। এদিন খেতিয়কজনে গণেশৰ প্ৰিয় প্ৰসাদ লাড়ু আনি পূজা কৰি আছিল। এনেতে এটা নিগনি আহি পূজা কৰি থকা থালখনৰপৰা লাড়ুবোৰ খালেহি। তেতিয়া খেতিয়কজনৰ মনত সন্দেহ উপজিল। এওঁ কেনেকৈ শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা হ'ল। গণেশ দেৱতাই নিজৰ প্ৰসাদখিনি ৰক্ষা কৰিব পৰা নাই মোক কেনেকৈ ৰক্ষা কৰিব। গণেশতকৈ নিগনিহে বেছি শক্তিমান দেৱতা। এই বুলি ভাবি খেতিয়কজনে গণেশক বাদ দি নিগনিক পূজা কৰিবলৈ ধৰিলে। নিগনিয়ে পূজাত আগবঢ়োৱা প্ৰসাদ খাবলৈ পায় নোদোকা হৈ পৰিল। এই কথা ঘৰৰ মেকুৰীজনীয়ে লক্ষ্য কৰি আছিল। এদিন সুবিধা বুজি মেকুৰীজনীয়ে নিগনিটোক মাৰিলে। এই কথা জানিব পাৰি খেতিয়কজনৰ মনত সন্দেহৰ ভাব উদয় হ'ল। নিগনিতকৈ মেকুৰীহে বেছি বলবান দেৱতা। খেতিয়কজনে সেই দিনাৰপৰাই মেকুৰী পূজা কৰিবলৈ ধৰিলে। মেকুৰীয়ে আৰামত পূজা-পাতল খাই থাকিল। এই কথাবোৰ ঘৰৰ কুকুৰটোৱে লক্ষ্য কৰি আছিল। মই গৃহস্থৰ চকীদাৰ কৰি থাকোঁ, চোৰ-ডকাইত খেদি ৰাতি পহৰা দি থাকোঁ, কিন্তু গৃহস্থই মোক কোনো গুৰুত্বই নিদিয়ে। এই কথা ভাবি কুকুৰটোৱে এদিন মেকুৰীজনীক মাৰি পেলালে। এই কথা গম পাই খেতিয়কজনে বিচাৰ কৰি চালে যে মেকুৰীতকৈ কুকুৰহে বেছি শক্তিমান দেৱতা। এই কথা ভাবি খেতিয়কজনে কুকুৰক পূজা-অৰ্চনা কৰিবলৈ ধৰিলে। কুকুৰটোৱে আদৰ-সন্মান পাই ঘৰৰ শ্ৰেষ্ঠ দেৱতা হ'ল। এদিন কুকুৰটোৱে গৃহিণীয়ে বাঢ়ি থোৱা ভাতত মুখ দিলে এই কথাত গৃহিণীৰ বৰ খং উঠিল। কাঠখৰি এডাল লৈ গৃহিণীয়ে কুকুৰটোত মৰিয়াই আধামৰা কৰিলে। চিঞৰ-বাখৰ শুনি খেতিয়কে গৈ কুকুৰটোক গৃহিণীয়ে মৰিয়াই থকা দেখি ক'লে সৰ্বনাশ কৰিলা, তুমি মোৰ দেৱতাক মাৰিলা। খেতিয়কজনে বিচাৰ কৰি দেখিলে যে কুকুৰতকৈ মোৰ পত্নীহে বেছি শক্তিমান। সেইদিনাৰপৰা খেতিয়কে নিজৰ পত্নীকে পূজা-অৰ্চনা কৰিবলৈ ধৰিলে। স্বামীৰ পূজা-অৰ্চনা পাই পত্নীৰ অভিমান বাঢ়ি গ'ল। এদিন কিবা কথাত দুয়োৰে মাজত কাজিয়া হ'ল। খেতিয়কে খঙৰ ভমকত পত্নীক দুই-চাৰি চাট্ লগাই দিলে। পত্নীয়ে কান্দিবলৈ ধৰিলে। পত্নীক বশ কৰিব পাৰি খেতিয়কৰ চেতনা জাগ্ৰত হ'ল। পত্নীতকৈ মইহে দেখোন বেছি শক্তিমান। মোৰ শৰীৰত ইমান শক্তি আছে বুলি মই ভবাই নাছিলোঁ, তেতিয়া হ'লে মই আত্মশক্তিক পূজা কৰাই ভাল হ'ব। আত্মাৰ শক্তিয়েই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ শক্তি ইয়াক ধাৰণ কৰি পূজা কৰাটোহে মোৰ ধৰ্ম। এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈ খেতিয়কে সকলো ত্যাগ কৰি আত্মজ্ঞানৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হ'ল।

পইচাই সকলো নহয়

নৌৰিম বেগম
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

বহুত দিনৰ আগৰ কথা, দুজন বন্ধু আছিল আৰু সিহঁতৰ মাজত ইমান বেছি মিল আছিল যে এটাই আনটোক এৰি থাকিব নোৱাৰিছিল। দুয়োজন বন্ধু সৰুৰেপৰা একেলগে ডাঙৰ-দীঘল হৈছিল। সময় যিমান অতিবাহিত হ'ল, সিহঁত দুয়ো ডাঙৰ হ'ল। সিহঁতৰ এটাৰ নাম ৰমেশ আৰু আনটোৰ নাম ৰমণ আছিল। ৰমেশ বহুত দুখীয়া পৰিয়ালৰ আছিল আৰু ৰমণ ধনী পৰিয়ালৰ আছিল। কিন্তু সিহঁতৰ সৰুকালত যিটো মিল আছিল ডাঙৰ হোৱাৰ লগে লগে সেইটো মিল, মৰম-চেনেহ নথকা হ'ল।

সৰুকালত সকলোৰে ওচৰত সময় থাকে। কিন্তু যেতিয়া মানুহ ডাঙৰ হৈ যায় তেতিয়া তাৰ কাম আৰু ব্যস্ততাত লিপ্ত হৈ পৰে আৰু ক'বই নোৱাৰি যে কেতিয়া জীৱনটো শেষ হৈ যায়। এনেকৈয়ে দুজন বন্ধু বহুত কম লগ কৰা হ'ল। সময় গুচি গ'ল আৰু এদিন ৰমেশৰ হঠাৎ বহুত বেমাৰ হ'ল আৰু সি ঘৰতে শুই আছিল। দুই-তিনিদিনৰ পিছত ৰমণে গম পাই সি ৰমেশক লগ কৰিবলৈ আহে আৰু ৰমেশক অলপ টকা উলিয়াই দিয়ে। ৰমণে ৰমেশক এবাৰো নুসুধিলে যে তোৰ খবৰ কি? সি পইচা দি ক'লে যে ডক্টৰক দেখাই ল'বি। এইবোৰ দেখি ৰমেশৰ বহুত দুখ লাগিল। লাহে লাহে ৰমেশ ভাল হৈ আহিল আৰু সি আকৌ কামত যাবলৈ ল'লে। পিছত সি ৰমণে দিয়া টকাখিনি একলগ কৰি ৰমণৰ ওচৰত গৈ তাক ঘূৰাই দি আহিল। কিন্তু ৰমেশে পাহৰিব পৰা নাই ৰমণে তাৰ লগত কি কৰিছিল। কিন্তু সময় যোৱাৰ লগে লগে এদিন ৰমণৰ বেমাৰ হ'ল আৰু তাক ডাক্তৰে পৰিশ্ৰম কৰিবলৈ মানা কৰিছিল। ৰমণৰ বেমাৰৰ কথা ৰমেশে গম পোৱাৰ লগে লগে তাৰ কাম-বন এৰি ৰমণৰ ওচৰলৈ আহিল আৰু ৰাতি-দিন সাৰ পাই ৰমণৰ লগত থাকিল। ৰমেশ ঘৰৰপৰা যোৱা নাই যেতিয়ালৈকে ৰমণৰ ভাল হোৱা নাই। ৰমণ যেতিয়া ভাল হৈছিল তেতিয়া ৰমেশে লগ কৰিবলৈ আহে আৰু সি বহুত লাজ পাইছিল আৰু ক'লে যে তইতো মোৰ পইচা মোক ঘূৰাই দিলি কিন্তু তই মোৰ কাৰণে যিখিনি কৰিছ সেইখিনি কেনেকৈ তোক ঘূৰাই দিম। সেইদিনাখনৰপৰা ৰমণে গম পালে যে পইচায়ে সকলো বস্তু নহয় আৰু ৰমেশে ৰমণক ক'লে মই এইটোৱে বিচাৰিছিলোঁ যে তই বুজি পা আৰু তই বুজি পালি। আজি মই বহুত সুখী।

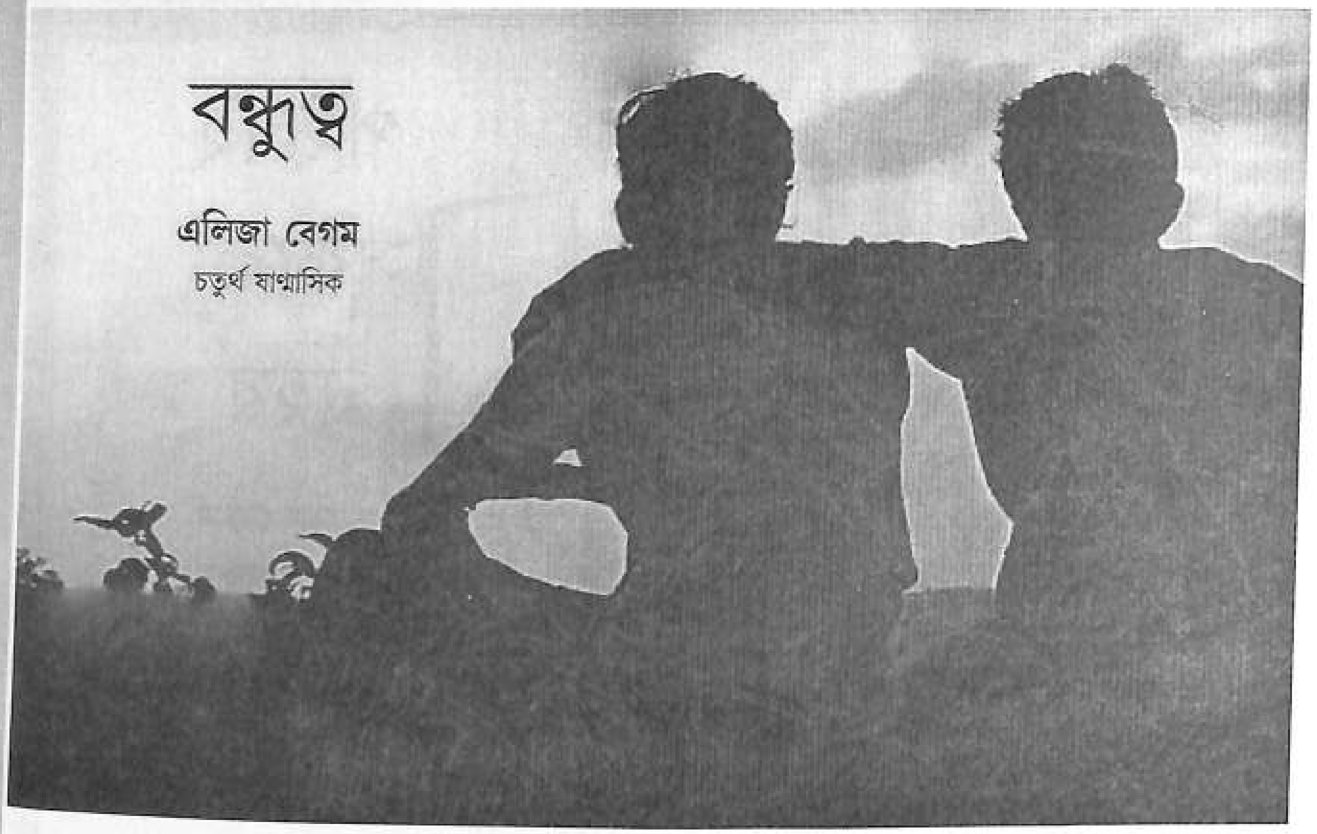

বন্ধুত্ব

এলিজা বেগম
চতুৰ্থ যাণ্মাসিক

বন্ধুত্ব এটি অতি মিঠা শব্দ। বন্ধুত্বৰ অৰ্থ বৰ বিশাল। সচৰাচৰ আৱেগ-অনুভূতিবোৰ কেতিয়া কাৰ সৈতে বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলে সেয়া গমেই পোৱা নাযায়। বন্ধুত্ব আদৰ্শ, মনৰ মিল, চলন-ফুৰণ, ভাব-ভঙ্গী, কথা-বাৰ্তা, স্বভাৱ-চৰিত্ৰ আদিৰ মিলন থকা মানুহৰ মাজত গঢ়ি উঠা দেখা যায়। 'বন্ধু' তেনেই সৰু আৰু চুটি শব্দ পিছে আগত কিমান যে আশা-ভৰসা, সহায়-সহানুভূতি, বিশ্বাস আৰু সহৃদয়তা লুকাই থাকে যাক কোনো ভাষাৰ দ্বাৰা বুজাব নোৱাৰি। সেইবাবে কোৱা হয় পত্নী বা প্ৰেমিকা পোৱাটো সহজ, বন্ধু পোৱাটো সহজ নহয়। বন্ধুত্বৰ স্পৰ্শ বৰ দুৰ্লভ আৰু উষ্ণ। সম বয়সৰ বিপৰীত লিংগৰ মাজতো বন্ধুত্ব হ'ব পাৰে। বন্ধুত্ব যাৰ সৈতেই নহওক কিয় তাৰ মাজত লুকাই থাকে বিশ্বাস, মৰম আৰু নিৰ্ভৰশীলতা। মানুহ এজন অকলশৰে জীয়াই থাকিব পাৰে, কিন্তু সমাজপ্ৰিয় মানুহে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন লোকৰ সংস্পৰ্শলৈ আহিবলগীয়া হয়। এজন মানুহক সৰ্ব সুস্থ জীৱন যাপনৰ বাবে যিদৰে অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থানৰ প্ৰয়োজন ঠিক তেনেদৰেই মানুহ এজন শান্তি আৰু আনন্দত জীয়াই থাকিব লগা হ'লে বন্ধু বা সঙ্গীৰ নিতান্তই প্ৰয়োজন। বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠিবলৈ হ'লে তেজৰ সম্পৰ্কৰ কথা নাহে; দুটি হৃদয়ৰ মিলনৰেই বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠে। দয়া, ক্ষমাশীলতা, ধৈৰ্যশীলতা, সহিষ্ণুতা, উদাৰতা আদি গুণৰ অধিকাৰীজনে সহজে আনৰ লগত বন্ধুত্বৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব পাৰে। জীৱনৰ বাটত অৱশ্যেই বন্ধুত্বৰ নামত অসৎ বন্ধুকো লগ পোৱা যায়। কিছুমান লোকে কেৱল নিজৰ স্বাৰ্থ সিদ্ধি কৰাৰ বাবেহে বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলে। যিজন বন্ধুক বিপদ কালত বিচাৰি পোৱা নাযায়, এনে বন্ধু বন্ধুত্বৰ নামত কলংক। প্ৰকৃত বন্ধুজনে সকলো সুখ-দুখতে সমভাগী হয়। সৎ বন্ধু বিচৰা জটিল যদিও এইটো যে আমাৰ মাজত অসৎ বন্ধুৰ দৰে সৎ বন্ধুও বহুত আছে। বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলাতকৈ ভঙাটো সহজ। বন্ধুত্ব গঢ়াৰ বাবে বহু প্ৰচেষ্টা, প্ৰতিশ্ৰুতি আৰু সময়ৰ প্ৰয়োজন। মানুহৰ মন যেতিয়াই বিতৃষ্ণভাৱে ভৰি পৰে, ভাৱাক্ৰান্ত হয় তেতিয়া বন্ধুত্বৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাঢ়ে। জীৱন পথত প্ৰতিষ্ঠা কৰা, মনবোৰ সতেজ, সুন্দৰ কৰিব পাৰে কেৱল বন্ধুত্বইহে। প্ৰকৃত বন্ধুত্বই প্ৰদান কৰে জীৱন যাত্ৰাত অগভীৰ আনন্দ। বৰ্তমান আধুনিকতাবাদী চিন্তাধাৰাই বন্ধুত্বৰ এনাজৰী নিশকতীয়া কৰা বুলি বহুত চিন্তাবিদে সমালোচনা কৰে। কিন্তু এটা কথা সত্য যে শ্ৰেষ্ঠতাৰ স্থান সদায় এভাৰেষ্টত ইয়াক কোনেও নিম্নস্তৰত দলিয়াই পেলাব নোৱাৰে। গতিকে জীৱনৰ প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে যদি আমি ইজনে-সিজনৰ সৈতে বন্ধুত্ব গঢ়ি তোলো, সুখ-দুখবোৰ বিনিময় কৰোঁ, তেনেহ'লে বন্ধুত্বৰ ভ্ৰাতৃত্ববোধ সদায়ে আমাৰ মাজত চিৰযুগমীয়া হৈ ৰ'ব।

আচল বন্ধু সেইজনহে যিয়ে বন্ধুত্বৰ মোল বুজি পায়।

মিছা প্ৰেম

ধ্ৰুৱজ্যোতি কৌশিক
চতুৰ্থ যাণ্মাসিক

মানস আৰু কল্পনা দুয়ো গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতকোত্তৰ মহলাৰ অসমীয়া বিভাগৰ শিক্ষাৰ্থী। প্ৰথমে দুয়োৰে মাজত বন্ধুত্ব আৰু পিছত প্ৰেমৰ পৰিণত হয়। মানসে কল্পনাক সঁচা অন্তৰেৰে ভাল পাইছিল। ২০০৭ চনত মানসৰ জীৱনলৈ অন্ধকাৰ নামি আহিল। মানসৰ ককায়েকৰ বিয়া বুলি সি বৰপেটাৰ গাঁৱৰ ঘৰলৈ গৈছিল। কিন্তু বিয়াত মানসে কল্পনাক নিমন্ত্ৰণ জনাইছিল যদিও কল্পনা বিয়ালৈ যোৱা নাছিল। বিয়ালৈ নোযোৱা দেখি মানসে তাইৰ কিবা অসুবিধা হোৱা বুলি ভাবিছিল। কিন্তু যেতিয়া মানস পুনৰ গুৱাহাটীলৈ ঘূৰি আহে তেতিয়াহে আচল কথাটো গম পালে যে ইতিমধ্যে কল্পনাক চাবলৈ ল'ৰা এজন আহিছে আৰু তাৰ লগতে তাইৰ বিয়া ঠিক কৰিলে তাইৰ মাক-দেউতাকে। মানস অতি দৰিদ্ৰ পৰিয়ালৰ ল'ৰা আছিল কিন্তু কল্পনাৰ ঘৰুৱা অৱস্থা যথেষ্ট ভাল আছিল। মানসে প্ৰায় এমাহমানৰ পিছত এদিন কল্পনাক লগ পালে দোকান এখনত আৰু সি তাইক সুধিলে যে তাইৰ মাক-দেউতাকে জোৰ কৰি বিয়া কৰিবলৈ বাধ্য কৰিছে নে তাই নিজে মান্তি হৈছে বুলি সোধাত কল্পনাই ক'লে যে তাই বিচৰা সকলো বস্তু দিবলৈ সেই ল'ৰাজনৰ সামৰ্থ আছে কিন্তু মানসৰ নাই। সেই কথাষাৰে মানসক বৰ দুখ দিলে আৰু মানসে তেতিয়া তাইক ক'লে যে সি কোনোদিনেই বিয়াই নাপাতে। তাৰ প্ৰায় কেইমাহমানৰ পিছত কল্পনাৰ বিয়া আৰু সেই বিয়ালৈ মানসক নিমন্ত্ৰণ কৰিছিল আৰু সি তাইৰ বিয়ালৈ গৈছিল। কল্পনাৰ গিৰীয়েক বিৰাজে এটা ডাঙৰ কোম্পানীত চাকৰি কৰে আৰু তাৰ মাহিলি দৰমহাও যথেষ্ট ভাল। আনহাতে মানসেও বহু কষ্ট কৰি সি নিজে এটা কোম্পানী খুলি সেই কোম্পানীৰ মালিক হ'ল। বিৰাজেও সেই মানসৰ কোম্পানীত নতুনকৈ কাম কৰিবলৈ সোমাল। মানসৰ কোম্পানীটোৰ এবছৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ সময়ত বৰ্ষপূৰ্তি অনুষ্ঠান পাতিলে আৰু কোম্পানীৰ সমূহ কৰ্মচাৰী আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়ালকো নিমন্ত্ৰণ জনালে। সেয়ে বিৰাজেও বৰ্ষপূৰ্তি অনুষ্ঠানলৈ নিজৰ পৰিবাৰ অৰ্থাৎ কল্পনাক লগত লৈ যায়। কল্পনা গৈ পোৱাৰ সময়ত মানস অফিচতে আছিল আৰু বিৰাজে মানসৰ আগত কল্পনাক চিনাকি কৰি দিবৰ বাবে মানসৰ কমত প্ৰৱেশ কৰে। কল্পনাই মানসক দেখি আচৰিত হ'ল আৰু সেই সময়ত বিৰাজৰ এটা বিশেষ কাম ওলোৱাত সি তাৰপৰা ওলাই যায়। তেতিয়া কল্পনাই মানসক ক'লে যে বিৰাজে মানসৰ কথা ঘৰত প্ৰায় কৈয়ে থাকে যে— 'আমাৰ ছাৰে এজনী ছোৱালীক বহুত ভাল পাইছিল, কিন্তু ছোৱালীজনীয়ে ছাৰৰ লগত বিয়া নহৈ আইন এজনৰ লগত বিয়া হয়, সেই দুখত ছাৰে আজিও বিয়া নকৰালে।' কল্পনাই নিজৰ ভুল বুজি পালে যে মানুহৰ দিন সদায় একেই নাযায়।

বৰ্ষপূৰ্তি অনুষ্ঠান শেষ হোৱাৰ পিছত বিৰাজ আৰু কল্পনা দুয়ো ঘৰলৈ যায়। ঘৰত গৈ কল্পনাই বিৰাজক ক'লে যে মানসে যিজনী ছোৱালীক ভাল পাইছিল তাই যে আইন এটা ল'ৰাৰ লগত বিয়া হৈ যায়— সেই ছোৱালীজনী আইন কোনো নহয়, মইহে। এই কথাষাৰ শুনাৰ পিছত বিৰাজে তাইক ক'লে যে— তুমি যিজন মানুহক অৱহেলা কৰিছা সেইজনে আজি আমাৰ বাবে ভগৱানস্বৰূপ। সেয়ে কাৰো বাহ্যিক অৱস্থাটোক চাই অৱহেলা কৰিব নালাগে। সকলোকে সমান দৃষ্টিৰে চাব লাগে।

স্কুল লাইফ

পল্লবী মজুমদাৰ
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

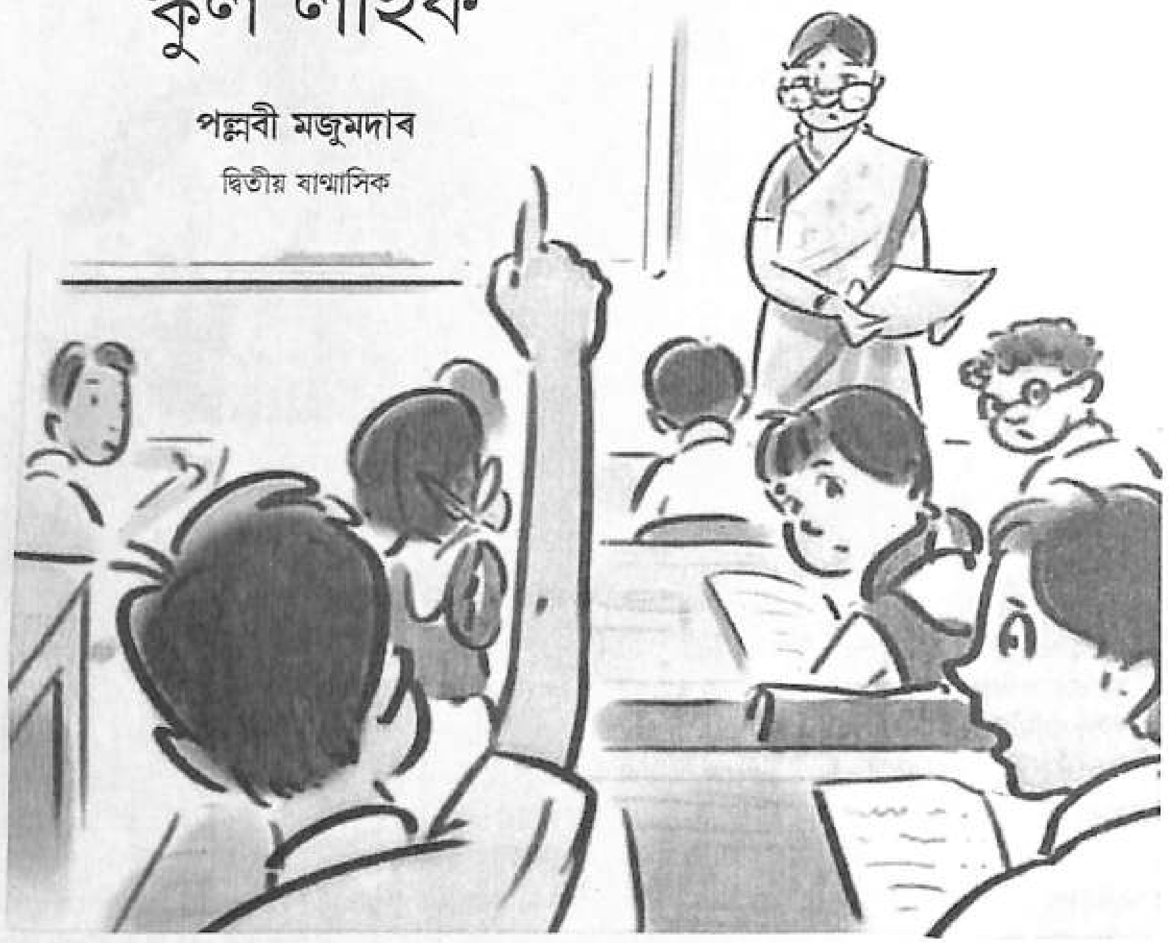

সকলো মানুহৰ কাৰণে অতি মৰমৰ School life., য'ত আমি সমাজৰ কোনো বস্তুৰ লগত সম্পৰ্ক নকৰাকৈ একমাত্ৰ আমি আমাৰ নিজৰ জীৱন অকল খেলৰ মাজত অতিবাহিত কৰোঁ। স্কুলত আমি আমাৰ শিক্ষকৰ পৰা যি যি জ্ঞান আহৰণ কৰোঁ সেই জ্ঞান আমাৰ জীৱনত আমাৰ লগত এটি ছাঁ হৈ লগ লাগি থাকে আৰু যাৰ দ্বাৰা নিজে থিয় হ'ব পাৰোঁ। শিক্ষকে কোৱা সকলোবোৰ কথা মূল্যবান। শিক্ষকে কিতাপৰপৰা অভিজ্ঞতাৰ লগত নিজৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ অভিজ্ঞতাও আমাক প্ৰদান কৰে। আমি তেতিয়া এই কথাবোৰৰ মূল বুজি নাপাওঁ কিন্তু যেতিয়া আমি এইবোৰ কথা বুজিবলৈ আৰম্ভ কৰোঁ তেতিয়া আমাৰ জীৱনৰ এই সুখৰ দিন অন্ত পৰে। আমি স্কুলত পঢ়ি থকা অবস্থাত আমাৰ শিক্ষকৰ কোনো কথা ভাল নালাগে। সকলো কথা যেন মিছা মিছা অনুভৱ হয়। কিন্তু আচলতে কথাবোৰ যে কিমান গুৰুত্বপূৰ্ণ আমি সেই স্কুলীয়া জীৱনৰ পাছতহে গম পাওঁ।

ৰাতিপুৱা মাৰ গালি খাই বিছনাৰ পৰা উঠি যেনে-তেনে গা ধুই এসাঁজ খাই স্কুললৈ অহা, আহি শিক্ষকৰ জ্ঞান আহৰণ কৰা আৰু লগৰবোৰৰ লগত খেল-ধেমালি কৰা সেই জীৱন আৰু ঘূৰি নাহে; সেই স্কুল লাইফটোৰ কাৰণে আমি আজি এটা সু-পথত আগুৱাই গৈছোঁ।

মোৰ চেনেহৰ মাতৃ

মুনিন্দ্ৰ দাস
স্নাতক দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মা মোৰ মৰমৰ
মা মোৰ জীৱনৰ
মা মোৰ পোহৰৰ
মা মোৰ কল্পনা সাগৰত
ডুব যোৱা মোৰ মৰমৰ মা
মা তুমি শুকুলা ডাৱৰ
এপাহি ৰজনী গন্ধা
তোমাৰ শীতলী কোলাত
পৰশ পাই বুকুৰ স্তন
প্ৰাণ কৰি হ'লোঁ মই ডাঙৰ
নোৱাৰিলোঁ মা
নোৱাৰিলোঁ মা
নোৱাৰিলোঁ ৰাখিব মা
তুমি গুচি গ'লা অজান দেশলৈ
কত যে সপোনৰ কাৰেঙত
কত যে ভাবোঁ মা
তুমি আহি মাতিবা
মুখত এমোকোৰা হাঁহিৰে
কোমল হাতৰ পৰশত
চুমা দি গুচি যাবা
মই নিস্তব্ধ নিৰাশ হৈ
ৰ লাগি চাই থাকোঁ
তুমি আহিবা জানো মা?
মই বাট চাই ৰৈ আছোঁ
তুমি সাহস দিয়া
তুমি উৎসাহ দিয়া
তোমাৰ নিকা হৃদয় শুদ্ধ মনৰে
জন্মদাত্ৰী মাতৃ মোৰ।

মা

নাৰগিছ চুলতানা
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

'মা' শব্দটি যে কিমান সুমধুৰ
'মা' বুলি মাতিলেই হিয়া পৰে জুৰ।
বিপদত পৰিলে আমি মাক মাতো
মাৰ সমান পৃথিৱীত কোননো হ'ব পাৰে?
উজুটি খালেও মুখত মা বুলি ওলায়
দুখ পোৱা যন্ত্ৰণাও শাম কাটি যায়।
মাই যদি খং কৰে তথাপিও মাকে মাতো
মায়ে খেদি পঠালেও ওচৰতে থাকোঁ।
মায়ে পিটিলে বা মাৰিলেও মা বুলি মাতো
মা মা বুলি মাতিলেও নালাগে ভাগৰ
মাৰ হিয়াতো আছে মৰমৰ সাগৰ।

জীৱন

ৰেহেনা বেগম
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

জীৱনটো এটা ঢৌ সমান
জীৱনটো এটা সাগৰৰ ঢৌ সমান
জীৱন থাকিলে মৰণ থাকিব।
জীৱনৰ সুখ আকাশৰ তৰাৰ দৰে।
জীৱনৰ দুখবোৰ তিতা ৰসৰ নিচিনা
জীৱন খন্তেকীয়া সপোনৰ দৰে।
জীৱনৰ সপোন এনেকৈ ভাঙে
জীৱন সুগন্ধি ফুলৰ দৰে।
জীৱন মৰমৰে ভৰি পৰি থাকে
জীৱন সময়ৰ গতি ওপৰত চলি থাকে।

তোমাৰ স্মৃতি

ইফাটিকাৰ আহমেদ
তৃতীয় ষাণ্মাসিক

সেদিনা... পৃথিৱীৰ আকাশত
দেখিলো তোমাৰ স্মৃতি,
[illegible]
বৰষাৰ দিন,
[illegible]
কি যে এই অনুভৱ
[illegible]
[illegible]
যদিও...
তুমি নাই যদিও মোৰ হৃদয়ত,
[illegible]
তোমাৰ যে সেই অস্তিত্বৰ চিন
মনত পৰিলে আহিলে...
[illegible]
জীৱনত তুমি মোৰ সপোন,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
সেইবোৰ মধুৰ মায়া,
[illegible]
কোনো স্মৃতি [illegible]
[illegible]

খাগবিজান

সুৰাজ সুৱধব
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মনমন খাগবিজান
হিমালয় আলোৰ।
[illegible]
[illegible]
জীৱন দেখা মোৰ
[illegible]
খাগবিজান।
[illegible]
[illegible] অনুভূতি
ই মোৰ জীৱন
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

দেউতা

ফাৰহিন চুলতানা
প্ৰথম ষাণ্মাসিক

[illegible]
[illegible]
[illegible] তুমি,
[illegible]
[illegible] তুমি দেউতা
[illegible]
তোমাক মনত পৰিছে
[illegible]
[illegible]
[illegible]
দেউতা তুমি [illegible]
দেউতা তুমি [illegible]
[illegible]
দেউতা তুমি [illegible]

নিঠৰুৱা সপোন

মুনমুন বেগম
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

এক মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

দুই মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

তিন মাৰ মোৰ
একাকী [illegible]।
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

চাৰি মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]

পাঁচ মাৰ মোৰ
একাকী [illegible]।
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ছয় মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

সাত মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

আঠ মাৰ মোৰ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

মোক এডোডাই দিয়া

কবিতা দত্ত

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

বাইক-ম'বাইল আজিৰ প্ৰজন্ম

লুকুমণি কলিতা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

হে নৱ প্ৰজন্ম
নৱ সুখ তোমালোক
নৱ নৱ সৃষ্টিৰ মানসিকতাৰে
আৰম্ভ কৰা আলোকিত যাত্ৰা।
তোমালোক আজিৰ শোধন,
হৃদয় পৱিত্ৰ মন্দিৰ
দুচকুত জিলিকিছে আভা
যেন বিশ্ব জয়ৰ
আগবাঢ়ি যোৱা যুৱশক্তি কাৰণ,
তোমালোকেই উদীপ্ত, প্ৰদীপ্ত, প্ৰেৰণাৰ শক্তি।
এক আজন্মৰ হেঁপাহ
পিতৃ-মাতৃৰ ৰৌদ্ৰস্নাতা সূৰ্যমুখীৰ
কিন্তু দেখা যায়,
বৰ্তমান ধ্বংস, সৃষ্টি সকলো তোমালোকেই
উচ্ছৃংখল, উন্মত্তালি, সুৰাপান
বিজ্ঞানৰ চমৎকাৰ মোবাইল আধুনিক
বাহনৰ অবাধ অপব্যৱহাৰৰ কৃত্ৰিম ডেউকাৰে
আৰু তুমি কিমান ওপৰলৈ উঠিবা?
আধুনিকতাৰ নামত ঋণাত্মক দিশেৰে
অস্তমিত সূৰুযৰ দিশে ধাৱমান কিয়?
হে তৰুণ প্ৰজন্ম
মোৰ মৃত্যু যদি হয়
সমাজৰ হিতৰ বাবে
তাৰ বাবে নাই কোনো খেদ
মাথোঁ তোমালোকৰ হৃদয় দুৱাৰ খোলা
সুকৰ্মৰ বাবে...
সুচিন্তাৰ বাবে...
এখন নিকা শুভ সমাজৰ কামনাৰে
কিন্তু তাতেই যেন আছিল বিষাদৰ ছাঁয়া
দেৱী যাৰ অৰ্চনাৰ নামত
কত যে নিমগ্ন সুৰাপানৰ মাজত
চৰম অধঃপতন এয়া যুৱ মানসিকতাৰ
তৰুণ প্ৰজন্ম সূৰ্যসকল
তোমালোকেই যে দেশৰ ভৱিষ্যৎ অস্ত্ৰ।

মন যায় মোৰ আকাশ চুবলৈ

অঙ্কিতা পাৰাল

মোৰ কি মন যায় জানা
সুবিশাল আকাশখন এবাৰ চুই চাবলৈ,
আৰু সাগৰখনক সাৱটি ল'বলৈ
আৰু মন যায় সপোনবোৰ
দুহাতেৰে আঁজুৰি আনিবলৈ
মোৰ মন যায়, মন যায়, কেৱল মাথোঁ মন যায়,
সাগৰৰ ঢৌৰে ঢৌৰে উমলিবলৈ
নৈয়ে সোঁতে সোঁতে উটি গৈ
সাগৰত বিলীন হ'বলৈ
সুবিশাল আকাশখনত তৰা
এটি হৈ জিলিকি ৰ'বলৈ
কিন্তু বৰ ভয় হয় জানা...
আকাশৰপৰা যদি সৰি পৰোঁ
পপীয়া তৰা এটি হৈ
আৰু ভয় হয়
সাগৰৰ নীলাৰ মাজত হেৰাই যোৱাৰ ভয়
তথাপি মন যায়
আকাশ চুবলৈ, সকলোৰে বুকুত উমলি থাকিবলৈ
কেৱল মন যায়... মন যায় মন যায়।

দেউতাৰ মৃত্যুত

পিংকী বৰা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

দেউতা কিয়নো গুচি গ'লা তুমি আঁতৰি,
ভবা নাছিলোঁ মোক এৰি যাবা বুলি।
জ্বলি জ্বলি শেষ হৈছে মোৰ স্মৃতিৰ টুকুৰা,
সজাইছিলোঁ য'ত মই সপোন সঁফুৰা।

সৌ সুদূৰ আকাশত জিলিকিছে তৰা এটি,
ভাবি লওঁ দেউতা সেয়া তুমিয়েই বুলি।
অজান দেশৰ নিজান দূৰত থাকা তুমি,
চাইছানে বাৰু তুমি মোৰ কথা ভাবি?

সপোনত দেখা পাম বুলি যাওঁ টোপনি,
কিন্তু সি হয় মাথোন আশা এটি।
আশা কল্পনাৰ ছাইবোৰ গ'লগৈ উৰি,
উঠিছে আজি মোৰ মনটো কান্দি।

মোৰ হৃদয়ত বৈ যায় ভাল স্বপ্ন।
কিয়নো মনত দিয়া ইমান কষ্ট
শুনিছানে মোৰ কৰুণ বিননি,
আহিবানা দেউতা তুমি আকৌ ঘূৰি?

শিক্ষা

আব্দুল মোশ্বাৰফ
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

শিক্ষা এক শিখা,
যি পোহৰ দিয়ে।
শিক্ষা এক জীৱ
যি জীৱন দিয়ে।
শিক্ষা এক পথ,
যি যাত্ৰা কৰে।
শিক্ষা এক মঠ,
যি প্ৰাৰ্থনা কৰে।
শিক্ষা এক মৌ,
যি জীৱন মধুৰ কৰে।
শিক্ষা এক বটবৃক্ষ
যি জীৱনত ছাঁ দিয়ে।

মাৰ স্মৃতিত

পৰমজিৎ ক'ৰ
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

ধাৰাষাৰ বৰষুণৰ মাজত আজি তোমালৈ মনত পৰিছে
কিন্তু নাই তুমি মোৰ কাষত।
তোমাৰ অবিহনে নাই মোৰ একো
তুমিয়ে আছিলা হৃদয়ৰ দাপোণ।
যি বিচাৰিছিলোঁ তাকে দিছিলা
সকলো সপোন সঁচা কৰিছিলা।
কোনে কৰিব মোৰ সেই সপোন,
কোনে কৰিব মোৰ সেই আশা,
কোনে কৰিব বাৰু পূৰণ।
কোনো নাই মোৰ আপোন তোমাৰ দৰে
যাক মই ক'ব পাৰোঁ সেই হৃদয়ৰ দুখ।
থৈ গ'লাগৈ মোক
হাঁহি হাঁহি কন্দুৱায়।
মোৰ আকাশৰ তৰাবোৰ
ঢাকি গ'লা ক'লা ডাৱৰেৰে,
অন্ধকাৰ হৈ পৰিল মোৰ জীৱন চিৰদিনলৈ।

বন্ধুত্ব

পল্লৱী বৰা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

তুমি মোৰ স্নেহসিক্ত
গল্পৰ পাতনি
মই লেখিকা নহয়,
এয়া মাত্ৰ মোৰ হৃদয়ৰ অনুভৱ।
অ' নহয় নহয়
এয়া মাথোঁ মোৰ আৱেগৰ ভুমুকি
য'ত স্থান নাই কৃত্ৰিমতাৰ।
কেৱল স্থান পাইছে নিৰ্ভেজাল মৰম।
পৰিসীমা বিস্তৃত।
হয় ছাগে
কাৰণ তোমাৰ মাজতে বিচাৰি পাওঁ
অকৃত্ৰিম বন্ধুত্বৰ সংজ্ঞা
সামৰণিত তোমালৈ ধন্য।
প্ৰত্যেক পৃষ্ঠাত কল্পনাক আগত ৰাখি
লেখনিৰ মাজত বাৰে বাৰে জিলিকে
তুমি মোৰ প্ৰকৃত বন্ধু।
হয়তো নহ'ব পাৰে, তথাপিও কওঁ
নিৰুপায় হ'লেও সদায় থাকিম তোমাক পোহৰ বিলাই
য'ত আন্ধাৰে কণমানো বাধা দিব নোৱাৰে
এয়াই হৈছে বন্ধুত্বৰ সংলাপ।
ক'বলৈ একো নাই, এটাই কওঁ তোমাক পাই মোৰ জীৱন ধন্য।

জীৱন পথ

সুমন সূত্ৰধৰ
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

জীবন পথে এগিয়ে চলার
নির্মল পথ পাবো কই
চোখের পাতা একত্রিত করে
অন্তরমনে যেঁকে দেখো!
বাহ্যিক জগতে পাবে নাগো
আপন মনের সত্যতা,
কাঁটাহীন পথ চাও যদি
আত্মবিশ্বাসাটা ধরে রেখো।
আজ এই সমাজ ভরা
কিছু কালো মেঘের থোপে,
নবপ্রজন্ম আশা করি
নতুনত্ব গড়াবে নিজ দেশে।
এগিয়ে যাও এগিয়ে যাও,
নির্ভয়ে তুমি এগিয়ে যাও
পেছন ফিরে তাকিও না তুমি
তবেই পারে সাফল্যের ভুমি।
বাতাসে বাতাসে ভাসরে শুধু
তোমারই গুণগান,
ভুলে যেও না অতীত তুমি
সমাজকেই বলিও মহান।
পূর্বের থেকে চলে আসা কুসংস্কার
উচ্চ-নীচের সমাজ ভেদ,
এসব পেরিয়ে ভাসান দিয়ে
আবার সবাই মিলে হবে এক।

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়

সীমা দেৱী
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় নামেৰে আপোনাক
১৯৭২ চনত নামকৰণ কৰিছিল।
শিক্ষাৰ নামত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়
এক পুণ্য মহাবিদ্যালয়
আপোনাৰ বুকুতে বিভিন্ন অঞ্চলৰ
ভিন্ন জনজাতিৰ বিদ্যাৰ্থী ভৰি আছে।
বিদ্যাৰ্থীসকলে আপোনাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
বুকুতে শিক্ষাৰ পোহৰ লয়।
আপোনাৰ পুণ্য মহাবিদ্যালয়ৰ বুকুতে
ময়ো আহি শিক্ষা লৈছোঁ।
আপোনাৰ এই মহান বিদ্যামন্দিৰত
আহিছোঁ সপোন বাস্তৱ কৰিবলৈ।
মোৰ গুৰুসকলক শ্ৰদ্ধাৰে
প্ৰণাম জনালোঁ।
আপোনাৰ এই পুণ্য মহাবিদ্যালয়খনৰ কাষেৰে
বৈ গৈছে কলং নৈ
আপোনাৰ মহাবিদ্যালয়ত আহিয়ে মই
নজনা বহুতো শিকিব আৰু
প্ৰতিভা প্ৰকাশ সুযোগ পালোঁ
আপোনাৰ এই খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়খনে
আমাৰ সকলো বিদ্যাৰ্থীক মৰম-শ্ৰদ্ধা আগবঢ়ালে।
আপোনাৰ এই পুণ্য মহাবিদ্যালয়খন
সদায় বিদ্যা পোহৰে যেন জিলিকি থাকে
তাৰ বাবে মই প্ৰভুক প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

সময়ৰ সোঁত

নাজিমা খাতুন

মৌচুমী আহিলে বৰষুণ পৰে
পানীৰে ওপচে পথাৰ,
নন্দীকাইহঁতৰ মুখবোৰ উজলে
গজালি মেলে আশাৰ।
কৃষক ৰাইজে ভুঁই ৰোৱে
আহাৰ শাওণ মাহত,
সোণগুটিৰে পথাৰ ভৰে
আঘোণ-পুহ মাহত।
ভাদ-আহিনত ৰোৱাই মেলে
নতুন পুলি-পোখা,
কাতিত আক' পায় কৃষকে
থোক মেলাৰ বতৰা।
আঘোণ-পুহত কৃষকৰ কান্ধত
সোণগুটিৰ ডাঙৰি,
বিৰিয়াই বোলে ভাঙিম মই
নকৰিলে লৰালৰি।

দুঃসময়ৰ কবিতা

ছালমা চুলতানা
উ. মা. দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

১.
বুকুৰে নিগৰি অহা শব্দবোৰ
সময়ৰ বোকোচাৰে বাগৰি
হৃদয়ৰ ওচৰে-পাজৰে
নিঃশব্দে শুই থাকে

২.
জীয়াই থকাৰ তাগিদাতেই
হৃদয়ৰ দুৱাৰ-খিৰিকিবোৰ
বন্ধ কৰি দিছোঁ চিৰদিনৰ বাবে

৩.
যুদ্ধক্ষেত্ৰত ক্লান্ত সৈনিকৰ দৰে
বহুদিনৰ মূৰত নিজৰ ওচৰলৈ ঘূৰি আহিছোঁ
হয়তো মৃত্যুলৈকে ইয়াতেই
অপেক্ষা কৰিম

মোৰ মনৰ কথা

কুলদ্বীপ বৰা
চতুৰ্থ ষাণ্মাসিক

বহু দিন ধৰি আছোঁ মই
কেৱল তোমাকেই চাই।
ওচৰ চাপিবলৈ তোমাক সুধিবলৈ
মোৰ সাহস নাই।।
কিয় নাজানো ক'বও নোৱাৰোঁ
মোৰ লাগে ভয়।
সেই বাবেই আঁতৰৰ পৰাই
চাইয়ে থাকোঁ মই।
মন যায় বাৰুকৈ মোৰ
এবাৰ তোমাক মাতিবলৈ।
মন যায় বাৰুকৈ মোৰ।
তোমাৰ কাষ চাপিবলৈ।
জানানে ৰাখী তোমাৰ বাবেই
আছোঁ মই বৈ।
জানানে ৰাখী তোমাক পাহৰি
নাযাওঁ মই দূৰলৈ।
এবাৰ তোমাক লগ পাবলৈ।
বৰকৈ মন যায়।
মনৰ কথাবোৰ খুলি খ'বলৈ
বৰকৈ মন যায়।
সঁচাকৈ জানা মোৰ তোমাক
বৰ ভাল লাগে।
কিয় নাজানো মোৰ তোমলৈ
বৰ মৰম লাগে।

মগজুৰ সঁজাত বন্দী চৰাইবোৰ

তাহিৰা মমতাজ
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

বহুদিন
চৰাইবোৰক মোৰ অন্তৰৰ কাষ
চাপিবলৈ দিয়া নাই
অথচ মগজুৰ কোষবোৰত
সিহঁতে পাকঘূৰণি খাই বহুবাৰ
মোৰ হৃদয় ধিয়াই অহা চৰাইবোৰ
মোৰ যুক্তিৰ
বা-মাৰলীৰ মাজত হেৰাই গৈছে

আৰু কিমান দিন সিহঁত
মগজুৰ সঁজাত বন্দী হৈ থাকিব

হৃদয়ৰ ফুলবোৰত কঁপনি তুলি
কল্পনাৰ দীপ্তি চকুত সানি
চৰাইবোৰ
কেতিয়াকৈ
কেতিয়াকৈ
মোৰ সৈতে অন্তৰঙ্গ হ'ব?

কোন তুমি

মেহনাজ হুছেইন
উ মা. প্ৰথম বৰ্ষ

কোন তুমি, ঈশ্বৰ নে আল্লা
যাৰ কোনো নাই প্ৰতিমা।
যি সকলোৰে শুনে সুখ-বেদনা।
যাৰ কোনো ৰূপ নাই, নাই কোনো আকৃতি
কোন তুমি, ঈশ্বৰ নে আল্লা
জানো তাৰ হৃদয়ত প্ৰেমৰ সৰগটি
নিচিনাই অনুভৱ জগাই যি
যাৰ ইচ্ছাৰ কুঁহি পাতৰ মেলে
যাৰ অভিমানেৰে পৃথিৱীৰ ৰং-বিৰং ফুল ফুলে
কোন তুমি, ঈশ্বৰ নে আল্লা।
তোমাৰ ঠাই বিশ্বৰ যিকোনো কোণত
সকলো প্ৰাণীৰ প্ৰসংগৰ গুণগুণত।
তোমাৰ কোনো ছবি নাই, তুমি হ'লা নিৰাকাৰ নিৰঞ্জন
বিশাল সাগৰ, বিশাল পৰ্বত, তুমি নাজানো কিমান বিশাল।
তুমি মৰমিয়াল নে মৰম লগা, নেজানো কি ৰূপ তোমাৰ
তুমি আছা সকলো সময়ত, সকলো মানৱৰ বিশ্বাসত
কোন তুমি, ঈশ্বৰ নে আল্লা
যাৰ কোনো নাই প্ৰতিমা।
কনিষ্ঠ নে জ্যেষ্ঠ তুমি নে জ্ঞান বিদ্বান
তুমি অতিথিৰ ৰূপত নে পৃথিৱীৰ সৌন্দৰ্যত
শ্ৰদ্ধা মানৰে তোমাক আঁকোৱালিম
গৌৰৱ অহংকাৰে তোমাক শুজিম
কাৰণ তুমি হ'লা বিশ্বৰ সৃষ্টিময়।

আজিৰ ছাত্ৰ

মৰ্জিনা বেগম
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

আজিৰ যুগৰ ছাত্ৰবোৰৰ
নিতৌ নতুন সাজ
স্কুলতো পঢ়ে টিউচনো কৰে
পৰীক্ষাত নহয় পাছ
শিক্ষকে সোধে পাইছনে বুজি
সিহঁতে জোকাৰে মূৰ,
প্ৰতি পিৰিয়ডতে আওৰাই থাকে
হিন্দী গীতৰ সুৰ।
আজিৰ যুগৰ ছাত্ৰবোৰৰ
তালুৰ ওলোৱা চুলি
মাক-দেউতাকে শলাগে বোপাইক
কষ্ট কৰিছে বুলি
সঙ্গত পৰি হৈছে নষ্ট
পঢ়ি শুনি হেনো নকৰে কষ্ট,
শুদা ভাত দেখিলে নেখাওঁ বুলি
দলিয়াই মজিয়াত কাঁহী।
অসতৰ পথত আগবাঢ়িছে সিহঁত
নজনাকৈ হাঁহি হাঁহি।

হেঁপাহ

চাহনাজ বেগম
ষষ্ঠ ষাণ্মাসিক

হয়তো তুমি নাজানা
তোমালৈ মোৰ কিমান হেঁপাহ
এতিয়াও ভাহি আহে
মৰহি যোৱা ফুলপাহৰ গুলডি
হয়তো তুমি নাজানা
তোমালৈ মোৰ কিমান আসতি
তুমি চালে বৈ আহে বুকুলৈ
শীতল মলয়া এছাটি
হয়তো তুমি নাজানা।

মাজনীৰ দুষ্টালি

ৰুক্মিণী বেগম
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

আজি হেনো মাজনীৰ জ্বৰ
পৰীক্ষা পালেহি আগত,
কিতাপ মেলি শুই থাকে
আছে লেপৰ মাজত।
মাকে বোলে ডাক্তৰ আনা
বেজি এটা দিয়া,
জাঁপ মাৰি উঠে মাজনী
ভাল পালে এতিয়া।
পেঁ পেঁ বুলি কান্দি উঠিল
শেঙুন ওলাই নাকত,
আঁচলত সানি মচি দিলে
মাকে ধৰিলে কাণত।
নপঢ়ো মা নপঢ়ো মা
পঢ়িলে কি হ'ব কোৱা?
পুতলা এটা আনি দিয়া
তুমি এতিয়া যোৱা।
খঙতে মাকে ধৰিলে বেণীত
লগালে এটা চৰ,
দেউতা! দেউতা! চিঞৰিলে
লগালে হুলস্থুল বৰ।
দেউতাকে বোলে কি হ'ল মাজনীৰ
কিয়নো মাৰিলা তাইক,
তোমাকো এশিকা দিব লাগিব
লগাম মই আইক।
আইতাক আহিল নাতিনীৰ ওচৰলৈ
মৰমেৰে সাবটি ল'লে,
আদৰ পাই ফেঁকুৰিব ধৰিলে
মাকৰ কথা ক'লে।
আইতাই বোলে মোৰ মাজনী
ডাঙৰ মানুহ হ'বা,
ইন্দিৰা, প্ৰতিভাৰ দৰে তুমি
দেশ শাসন কৰিবা।
আজিৰ পৰাই পঢ়া মাজনী
মোৰ কথা ৰাখা,
নহ'লে তুমি মোৰ দৰেই
ঘৰত বুঢ়ী হ'বা।

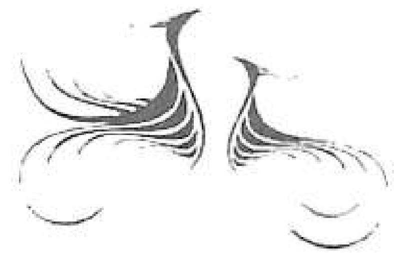

ভোগালী

ৰুক্মিণী বেগম
উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

দেউতা! কোনে জেওৰা চুৰ কৰি নিলে?
বাৰীৰে তামোল-পাণ, বঙালাও, বেঙেনা
তলি উদং কৰি নিলে অ' দেউতা!
উৰুকাতে ভেলাঘৰত খালে।
আজিৰ বিহুৰ দিনা ম'হৰ দৈ আনিবা
লগতে আনিবা চিৰা,
মিঠৈৰে তিল সানি বৰা চাউল খুন্দি
ভাজি খাম বিহুৰে পিঠা।
কৰাই, আখৈগুড়ি আৰু পিঠাগুড়ি
কোমল, বৰা, ভজা চাউলৰ জুতি,
তিল, ঘিলা, চুঙা, কেটলি বৰ পিঠা
খাম মই পীৰাতে বহি।
কাঁহৰ কাঁহী-বাতিৰ বিধে বিধে লাৰু
মিঠা, বঙা, কাঠআলু পুৰি,
অগ্নি সেৱা কৰি প্ৰসাদ মুঠি লৈ
উদৰ পূৰাই খাওঁ চেনেহ যাচি।
ঘৰে ঘৰে খাই ভাগৰ লাগি যায়
চাওঁ ম'হ, কণী যুঁজ আদি,
মাঘৰে ভঁৰালটি নদন-বদন হৈ আছে
খাওঁ তামোল বটা দূৰ কৰি।
আইতাৰ ঘৰলৈ যাওঁ বিহু বুলি
চুঙাদৈ, চচ পিঠা খাওঁ,
জুহালৰ মাজতে ককাৰে কাষতে
জুই সেকি মাছ পোৰা চাওঁ।
ভোগালীক বৰ ভাল পাওঁ অ' দেউতা!
ভোগালীক বৰ ভাল পাওঁ।
ঘৰৰে বস্তু নিলে চুৰি কৰি
ঘৰে ঘৰে বিচাৰি যাওঁ অ' দেউতা,
ঘৰে ঘৰে বিচাৰি যাওঁ।

বিচ্ছেদৰ অন্তত

ৰুণা লেইলা বেগম
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

নিৰৱে যেতিয়া অকলশৰে তোমাৰ কথা ভাবোঁ,
এনে লাগে যেন হয়তো পায়ো হেৰুৱালোঁ তোমাক।
তোমাৰ প্ৰতিটো কথাই কয় মোক পাহৰি যাবলৈ।
কিয়নো আহিছিলা মোৰ জীৱনলৈ
যদি গুচি যাম বুলি ভাবিছিলা।

দুচকুৰে দুগাল তিয়াই কান্দো প্ৰতিটো নিশা
প্ৰেমৰ সকলোবোৰ কৰ্তব্যইতো পালন কৰিছিলোঁ মই
প্ৰতিটো নিশাই কিমান সপোনৰ মালা গাঁঠিছিলোঁ
সকলোবোৰ যে খন্তেকতে মোহাৰি শেষ কৰি গুচি গ'লা।

তোমাৰ লগত চিনাকি নোহোৱা হ'লে ভাল আছিল,
চিনাকি হোৱাৰ বাবে আজি মোৰ সকলোবোৰ সপোনৰ
সলিল সমাধি ঘটিল।
কেতিয়াবা অনুভৱ হয় যে দুহাত থাকিও ধৰি ৰাখিব
নোৱাৰিলোঁ তোমাক।

তুমি নাজানা কিমান সুখী আছিলোঁ মই
কি কৰোঁ এতিয়া তোমাক মোৰ মনৰ বাহিৰৰ
ভিতৰৰ সকলোতে বিয়পি থকা তোমাৰ নামটোক
পাহৰিব বিচাৰোঁ।
এতিয়া নিৰৱে কান্দো হিয়া ঢাকুৰি
পাহৰিব খোজো তোমাৰ সকলোবোৰ কথা।
কিন্তু কি কৰোঁ কান্দিলেও যে পাহৰিব নোৱাৰোঁ তোমাক।

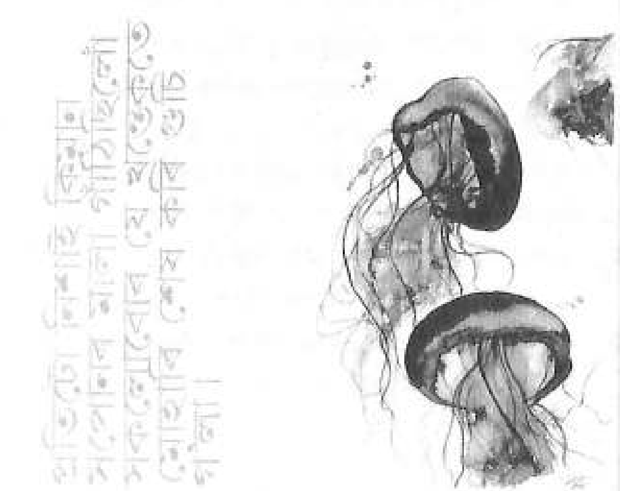

ফকৰা যোজনা

◎ আগফালে তেঁতেলি পিছফালে ঔ, সেই ঘৰৰ মানুহৰ উঠিবৰ হ'ল নে নৌ?

ঃঃ যি ঘৰৰ চাৰিওফালে ডাঙৰ ডাঙৰ গছ আগুৰি থাকে, সেইঘৰত ৰাতিপুৱা সূৰ্যৰ পোহৰ ভালদৰে নপৰে। সেয়েহে সেইঘৰৰ মানুহে ৰাতিপুৱা পলমকৈ উঠে।

◎ 'অল্প আৰ্জন বিস্তৰ ভোজন, সেই পুৰুষৰ দৰিদ্ৰ লক্ষণ'

ঃঃ যিমান সামৰ্থ সিমানহে খৰচ কৰিব লাগে।

◎ আলিবাটত চুৰিয়াৰ ফেৰ, ঘৰত ঢকুৱাৰ বেৰ।

ঃঃ ঘৰত যিমান আছে বাহিৰত তাতকৈ বেছি দেখুওৱা।

◎ 'আগ নুগুণি গুণে পাছ লোভত মৰে বৰশীৰ মাছ'।

ঃঃ ভালদৰে চিন্তা-চৰ্চা নকৰি লোভত কোনো কামত আগবঢ়া।

◎ একে গছৰ পাণ সিনো হ'ব কি আন'।

ঃঃ একে বংশৰ মানুহৰ স্বভাৱ চৰিত্ৰ একে হয়।

◎ এঘৰৰ পাটনাদ, এঘৰৰ জৰী, এঘৰে পানী তোলে হুকুম হুকুম কৰি।

ঃঃ লোকৰ বস্তুৰে নিজৰ কাম কৰা।

◎ এনেই মৰিচো ঋষিৰ শাপত, তাতে দিছে ধানৰ ভাপত।

ঃঃ বিপদত পৰি থাকোঁতেই অন্য এটা বিপদ হোৱা।

◎ ওচৰৰ আলহী নকৰে কাণ, নৰিয়াত পৰিলে আহে কাম।

ঃঃ ওচৰ-চুবুৰীয়াক কেতিয়াও অৱজ্ঞা কৰিব নালাগে।

◎ কলাৰ আগত বেঙাই কয় কলাই বোলে হয় হয়।

ঃঃ কথা ভালদৰে নুশুনি এনেয়ে হয়ভৰ দিয়া।

◎ কুকুৰে একেদিনাই স্বৰ্গ পাবগৈ পাৰে, কেৱল জ্ঞাতিৰ কাৰণে নোৱাৰে।

ঃঃ নিজৰ অসফলতাৰ কাৰণে আনক দোষ দিয়া।

সংগ্ৰাহক ঃ প্ৰণৱ বৰা, ষষ্ঠ *ষাণ্মাসিক*

মহৎলোকৰ বাণী - ১

♦ ঈশ্বৰক ভক্তি কৰাত জাতি-অজাতি কোনো বিচাৰ নাই, কৃষ্ণক ভক্তি কৰাত সকলোৰে অধিকাৰ আছে।

— শঙ্কৰদেৱ

♦ নিৰক্ষৰতা মানে জ্ঞানবিহীন নহয়।

— ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

♦ গ্ৰন্থৰ আন নাম প্ৰেৰণা।

— এমাৰ্চ

♦ সত্যবাদী জনৰ অভিশাপ অথলে নাযায়।

— চাণক্য

♦ ধনৰ দ্বাৰা মানুহে নিজকে ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে।

— মাৰ্বিৰ

♦ বিশ্বাসৰ ফল প্ৰেম, প্ৰেমৰ ফল সেৱা, সেৱাৰ ফল শান্তি।

— মাদাৰ টেৰেছা

♦ সত্য সদায় কঠিন।

— অলিভাৰ বেণ্ডল হমচ

♦ উন্নতিৰ বাবে শান্তিৰ অতি প্ৰয়োজন।

— স্বামী বিবেকানন্দ

♦ স্কুল-কলেজত শিকা সকলো কথা পাহৰি যোৱাৰ পিছতো যিখিনি কথা মনত থাকি যায় সেইখিনিয়েই হ'ল প্ৰকৃত শিক্ষা।

— বি এফ স্কিনাৰ

♦ আৱশ্যকীয় ব্যৱহাৰ, উচিত পৰিচালনা আৰু অনুশীলন নহ'লে সকলো বস্তুতে মামৰে ধৰে।

— অম্বিকাগিৰী ৰায় চৌধুৰী

♦ কথা কমকৈ ক'বা, কাম বেছিকৈ কৰিবা, আনক উপদেশ কমকৈ দিবা সৎ লোকৰ উপদেশ বেছিকৈ শুনিবা।

— চক্ৰেটিছ

♦ জ্ঞানী মানুহে মূৰ্খৰপৰাও বহু কথা শিকে কিন্তু মূৰ্খই জ্ঞানীৰ পৰা একো কথা শিকিব নোৱাৰে। জ্ঞানীয়ে মূৰ্খই কৰা ভুলবোৰ পৰিহাৰ কৰি চলে কিন্তু মূৰ্খই জ্ঞানীৰ কৃতকাৰ্যতাক অনুসৰণ কৰে।

— কটো জি এলভাৰ

♦ সেইজনক ভয় কৰিবা যিজনে ঈশ্বৰক ভয় নকৰে।

— আব্দুল কাদেৰ

♦ শিক্ষা হৈছে সুখ-দুখ অনুভৱ কৰিব পৰা ক্ষমতা।

♦ যেতিয়া এটা জাতিয়ে দেখাদেখিকৈ ঈশ্বৰক পিঠি দিয়ে আৰু সাংসাৰিক সুখ উন্নতিতে লিপ্ত থাকে তেতিয়া ই ধ্বংসৰ মুখত পৰে।

— ড° ৰাধাকৃষ্ণণ

♦ তুমি তোমাৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ হৃদয়ক সাহসী কৰি তোলা, তেতিয়া দেখিবা যে তুমি কেতিয়াও অকৃতকাৰ্য নোহোৱা।

— শ্বেইক্সপীয়েৰ

♦ নিজৰ সুখেই যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য, তেওঁ এজন অসৎ লোক, আনৰ প্ৰশংসা পোৱাটোৱে যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য তেওঁ এজন দুৰ্বল লোক, আনৰ সুখেই যাৰ জীৱনৰ লক্ষ্য তেওঁহে এজন সৎ লোক

— টলষ্টয়

♦ প্ৰকৃত প্ৰেম সাগৰৰ দৰে সীমাহীন। এই প্ৰেম উঠা-নমা কৰি আটাইবোৰ সীমা আৰু সীমান্ত অতিক্ৰম কৰি সমগ্ৰ জগতকে আগুৰি ধৰে।

— মহাত্মা গান্ধী

♦ কথা কোৱাৰ আগতে শুনি ল'বা, লিখাৰ আগতে ভাবিবা, খৰচ কৰাৰ আগতে আয় কৰিবা, সমালোচনা কৰাৰ আগতে সকলোকে ক্ষমা কৰিবা, মৃত্যুৰ আগতে সমাজক যি পাৰা দি যাবা।

— উইলিয়াম আথাৰ ৱাৰ্ড

♦ সদায় সত্য কথা ক'বা, সমগ্ৰ জাতিক ভাল পাবা আৰু সিবিলাকৰ মাজত পাৰ্থক্য নিবিচাৰিবা।

— শঙ্কৰদেৱ

♦ মনোময় কৰি মানুহক মানৱ জীৱনৰ সুখ-শান্তি আৰু আনন্দ যোগান ধৰি আনন্দৰপৰা আনন্দলৈ লৈ যায় সিয়েই হ'ল সংস্কৃতি।

— জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

♦ বেলি মাৰ যায়, কিন্তু গ্ৰহ-উপগ্ৰহে তাৰ প্ৰতিবিম্বৰেই বাটৰুৱাক বাট দেখুৱায়। কোনো ব্যক্তি পৃথিৱীত নাইকিয়া হয়, কিন্তু তেওঁৰ মানসিক বিকাশৰ জেউতি বা প্ৰতিবিম্বই পুৰুষানুক্ৰমে মানৱ জাতিক পোহৰ দি থাকে।

— ড° বাণীকান্ত কাকতি

সংগ্ৰহ ঃ নবিনা বেগম
দ্বিতীয় ষাণ্মাসিক

মহৎলোকৰ বাণী - ২

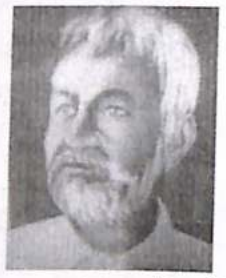

- সুৰ কাৰো চিৰকলীয়া নহয়।

— কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য

- নিৰক্ষৰতা মানেই জ্ঞানহীন নহয়।

— ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

- শিক্ষা নথকা মানুহ এজন শুকান কাঠৰ দৰে।

— হজৰত মহম্মদ

- শিক্ষিত হ'বলৈ হ'লে সকলো বিষয়তে জ্ঞান থাকিব লাগিব।

— সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ

- বিদ্যা মানুহৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অলংকাৰ।

— ঈশ্বৰচন্দ্ৰ বিদ্যাসাগৰ

- যাৰ দুই চকু নাই তেওঁ অন্ধ নহয়, যিজনে নিজৰ দোষ ঢাকি ৰাখি আনৰ দোষ খুচৰি ফুৰে। তেওঁই প্ৰকৃত অন্ধ।

— মহাত্মা গান্ধী

- নিজৰ ভৰিৰ ওপৰত থিয় হ'বলৈ শিক্ষা লাগিব, তেতিয়াহে সংসাৰক ভাল পাব পাৰিব।

— স্বামী বিবেকানন্দ

- দুখত ভাগি পৰা জনে ভালদৰে চিন্তা কৰিব লাগে যে দুখৰ পিছত সুখ অহা নিশ্চিত।

— বুদ্ধদেৱ

- কুসংস্কাৰ হ'ল পৃথিৱীৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ বোজা।

— সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ

- মানুহৰ হাতত অহিংসা শক্তিয়েই সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ শক্তি।

— মহাত্মা গান্ধী

- খং আৰু অসিহষ্ণুতা হৈছে জ্ঞান লাভৰ প্ৰধান শত্ৰু।

— মহাত্মা গান্ধী

- মূৰ্খ আৰু অজ্ঞানীয়ে সত্য কি বস্তু নাজানে।

— বুদ্ধদেৱ

- চৰিত্ৰ মানুহৰ আচল সম্পত্তি।

— মাইলচ

- হিংসা এনে পাপ যাৰ কোনো প্ৰায়শ্চিত্ত নাই।

— হজৰত মহম্মদ

সংগ্ৰহ ঃ ৰুক্মিণী বেগম, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

মহৎলোকৰ বাণী - ৩

- মানুহে যিমান কিতাপ পঢ়িবলৈ শিকে সিমানে ভাবিবলৈ শিকে।

—জৱাহৰলাল নেহৰু।

- সফলতাৰ পিছে পিছে দৌৰি নুফুৰিবা, যদি তুমি সঁচাকৈয়ে সফল হ'ব বিচাৰিছা তেন্তে খন্তেক জিৰণি লোৱা আৰু ভাবা তুমি কি কৰি ভাল পোৱা আৰু কিহত বিশ্বাস কৰা, দেখিবা এইবেলি সফলতাই তোমাক খেদি ফুৰিব।

—ডেভিদ ফ্ৰষ্ট।

- যিজন ব্যক্তিয়ে জীৱনত এবাৰো ভুল কৰা নাই ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল তেওঁ শিকিবলৈ কোনো চেষ্টা কৰা নাই।

—এৰিষ্টটল।

- নজনাটো লাজৰ কথা নহয়, শিকিবলৈ যত্ন নকৰাটোহে লাজৰ কথা।

—ব্ৰেঞ্জামিন ফ্ৰেংকলিন।

- যি পাৰ হৈ গ'ল সেই অতীতলৈ আৰু উভতি নাচাবা। কেৱল আগলৈ চোৱা আৰু অসীম শক্তি উৎসাহেৰে আগবাঢ়া। তেতিয়াহে মহৎ লক্ষ্যত উপনীত হ'ব পাৰিবা।

—স্বামী বিবেকানন্দ।

- আন্ধাৰ যিমান গভীৰ হ'ব, প্ৰভাতো সিমানেই উজ্জ্বল হ'ব। চাৰিওফালৰপৰা অন্ধকাৰে আৱৰি ধৰিলেও ভয় নকৰিবা, পোহৰ হ'বই।

—জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা।

- কোনো সমস্যাক তোমাৰ ওপৰত কেতিয়াও প্ৰভুত্ব বিস্তাৰ কৰিবলৈ নিদিবা। বৰং সমস্যাকহে তোমাৰ অধীন কৰা আৰু নিঃশেষ কৰা।

—ড° এ.পি.জে আব্দুল কালাম।

- স্বীকাৰ কৰাত মোৰ লজ্জা নাই যে অন্য কোনো দৰিদ্ৰ লোকৰ দৰেই মোৰ শৈশৱ আৰু কৈশোৰৰ সময়ছোৱা পাৰ হৈছে। কেতিয়াবা মই মজদুৰৰ কাম কৰিছোঁ, কেতিয়াবা কাঠফলা কাম, কেতিয়াবা আকৌ মালবাহী নাৱৰ নাৱৰীয়াৰ কাম। অতীত যিয়েই নহওক, লাগি থকাৰ শক্তি থাকিলে ভৱিষ্যৎ সুন্দৰ হৈ উঠে।

—আমেৰিকাৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি আব্ৰাহাম লিংকন।

- জীৱনটো এক মহৎ উপহাৰ। যিসকলে জীৱনক ভাল নাপায় সেইসকলে এই উপহাৰ গ্ৰহণৰ অনুপযুক্ত।

—ড° সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ।

- তুমি ভালেই কৰা বা বেয়াই কৰা মানুহে তোমাক সমালোচনা কৰিবই। সেইবুলি সমালোচনাৰ ভয়ত অকৰ্মণ্য হৈ বহি থাকিবা নেকি?

—নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্ট।

- আমি অনুভৱ কৰিব পৰা আটাইতকৈ সুন্দৰ বস্তুটো হ'ল ৰহস্য। সকলো প্ৰকৃত কলা আৰু বিজ্ঞানৰ ইয়ে হ'ল উৎস।

—এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন।

- ইচ্ছাশক্তি প্ৰবল হ'লে জটিলতাই কোনো ধৰণৰ প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে।

—মেকিয়াভেলি।

সংগ্ৰহ ঃ প্ৰাণদ্বীপ বৰা, ষষ্ঠ *যাণ্মাসিক*

মহৎলোকের বাণী - ৪

- পুষ্প অপনার জন্য ফুটেনা।
পরের জন্য তোমার হৃদয় কুসুমকে প্রস্ফুটিত করিও।'

— বংকিমচন্দ্র

- ব্যক্তি এবং সমাজের মধ্যে সম্বন্ধ স্থাপনের মূল্যভিত্তি হচ্ছে পরিবার।

— অধ্যাপক ব্রাউন

- ধন উপার্জনের থেকে জ্ঞান উপার্জন শ্রেষ্ঠ

— বুদ্ধদেৱ

- সংক্ষেপে কথা বলাই হচ্ছে বুদ্ধির চিনাকি

— উইলিয়াম শ্বেইক্সপীয়েৰ

- শিক্ষা হচ্ছে একটি মমবাতির সমান যে নিজে গলে অন্যকে আলো দেয়।

— সুভাষ বসু

সংগ্ৰহ ঃ গণেশ বণিক, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

মহৎলোকৰ বাণী - ৫

পৰক আপোন কৰিবলৈ প্ৰতিভাৰ প্ৰয়োজন।

— ৰবীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰ

শিক্ষাৰ অৰ্থ হ'ল প্ৰজ্ঞাৰ প্ৰশিক্ষণ। অন্তৰৰ পৰিশুদ্ধতা আৰু চিত্তৰ সংযম।

— সৰ্বপল্লী ৰাধাকৃষ্ণণ

নভবা-নিচিন্তাকৈ প্ৰতিশ্ৰুতি নিদিবা, দিয়াৰ পাছত তাক জীৱন আহুতি দি হ'লেও পালন কৰিবা।

— মহাত্মা গান্ধী

প্ৰকৃত ছাত্ৰই কেতিয়াও জাতি, ক্ষমতা নাইবা আমোদ নিবিচাৰে। তেওঁ বিচাৰে কেৱল জ্ঞান আৰু সত্য। সত্য আৱিষ্কাৰ কৰিবলৈ তেওঁ সকলো কৰিবলৈ সাজু।

— জগদীশ বসু

ছালমা চুলতানা ঃ উঃ মাঃ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক

মহৎলোকৰ বাণী - ৬

১) যি মানুহে ভুল কৰি শুধৰণি নকৰে তেওঁ দুটা ভুল কৰে

— কনফুছিয়াছ।

২) বৰ্তমানৰ যান্ত্ৰিক সভ্যতাই মানুহক সকলো কথা শিকাব পাৰে, শিকাব নোৱাৰে মাথোঁ প্ৰকৃত মানুহ হ'বলৈ

— আদ্ৰে মালোঁ

৩) যেতিয়ালৈকে লক্ষ লক্ষ মানুহ অনাহাৰ আৰু অজ্ঞানতাত বুৰ গৈ থাকিব, তেতিয়ালৈ মই সকলো শিক্ষিতকে বিশ্বাসঘাতক বুলিম।

— স্বামী বিবেকানন্দ।

৪) বন্দুকৰ গুলীৰে আদৰ্শক হত্যা কৰিব নোৱাৰি।

— জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

৫) জুয়ে শুকান খৰি পুৰি ছাই কৰাৰ দৰে ঈৰ্ষায়ো সকলো ভাল কাম নষ্ট কৰি পেলায়।

— হজৰত মহম্মদ

৬) ধন উপাৰ্জনতকৈ জ্ঞান উপাৰ্জন শ্ৰেষ্ঠ।

— বুদ্ধদেৱ

৭) শ্ৰমিক শ্ৰেণীৰ হাত অপৰিষ্কাৰ হ'লেও তেওঁলোকহে প্ৰকৃত পৰিষ্কাৰ মানুহ।

— মাও চে টুং

তাহিৰা মমতাজ, উ. মা. প্ৰথম বৰ্ষ

সাঁথৰ

গোলাপ মুল্লাহ
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

১) দিলে নাখায়, নিদিলে খায়।
উঃ মোখোৰা।
২) তিনিটা আখৰে নামটো হয়, শেষৰটো মচিলে কান্ধেৰে বয়, মাজৰটো মচিলে সকলোৱে খায়, প্ৰথমটো মচিলে নিমগ্ন বয়।
উঃ ভাৰত।
৩) শুনাচোন বাম ভাই কি চুৰ (চোৰ)ৰ দাড়ি নাই।
উঃ চানাচুৰৰ।
৪) শুনাচোন বেপাৰী কি ফল খাব নোৱাৰি।
উঃ ফলাফল।
৫) কি ডাক্টৰে বেজী নিদিয়ে।
উঃ কণ্ডাক্টৰে।
৬) সাগৰত জন্ম তাৰ, আকাশত উৰে, পৰ্বতত ঠেকা খাই কান্দি কান্দি পৰে।
উঃ বৰষুণ।
৭) তুমি ক'লৈ যোৱা? মোক মাৰি থৈ যোৱা
উঃ দুৱাৰ।
৮) হাত ভৰি নাই কিন্তু ধীৰে ধীৰে যায়, কাটিলেও মঙহ, নাই, পিছে সকলোৱে খায়।
উঃ পানী
৯) কি ফুল দেখিলে মানুহ উভতি আহে?
উঃ হাউচফুল।
১০) মোৰহে নাই মূল্য, মই নহ'লেই কিন্তু সংসাৰখন একেবাৰে শূন্য।
উঃ পানী
১১) নৈ আছে, পানী নাই নগৰ আছে, মানুহ নাই?
উঃ মেপ।

হাঁহা না

ছহিদা বেগম
উঃ মাঃ প্ৰথম বৰ্ষ

মানুহ এজন আহিল
কথা সোধাত লাগিল,
ভাইটি তোমাৰ নাম কি?
মোৰ নাম এম.পি।
দেউতাৰ নাম কি?
দেউতাৰ নাম এম.পি।
পঢ়া কোন শ্ৰেণীত?
পঢ়োঁ মই এম.পি.ত
তোমাৰ গাঁৱৰ নাম কি?
গাঁৱৰ নাম এম.পি।
ভাইটি মই আচৰিত হ'লোঁ
কাৰণ আপোনাৰ আগত এম.পি. গালোঁ।
খুবা, মোৰ নাম মাধৱ পাল,
দেউতাৰ মনোজ পাল,
অলপতে কৰিলোঁ মেট্ৰিক পাছ
থাকোঁ মই মধ্যপাৰাত
তাৰ পিছত আৰু পঢ়া নহ'ল
এম.পি.ৰ নামত সকলো শেষ হ'ল।

English

Role of the Satras in Indian National Movement

Sagar Baruah

The Indian National Movement was one of the biggest mass movements the modern society has ever seen. "It galvanized millions of people of all classes and ideologies into political action and brought to its knees a mighty colonial empire. It draws the attention not only of Indian, but the historians abroad and hence it becomes an inseparable chapter of world history. The people of Assam played a significant role in this movement and the Satras of Assam could not remain out of the influence of this great mass movement. Although there are nearly six hundred satras in the province circumstances prevent me to take into account the role of all the satras in the national movement and thereby an attempt is made here to highlight the role of the satras of Majuli, the river island, particularly that of the Garamur Satra.

> Pitambar-deva's movement against opium consumption directly or indirectly helped in arousing the sense of nationalism among the people of the region. Pitambardeva frequently visited the remote villages of Sibsagar, Jorhat, Lakhimpur and Karbi-Anglong district and preached the ideals of boycott of foreign goods.

While we discuss the role played by the satras in the national movement we have to examine the relationship between the satras and ruling or colonial power. It is a fact that most of the satras, particularly the greater satras like Auniati, Bengenati, and Kamalabari of Majuli, were established with the planned help and royal patronage. The royal patronage which was

enjoyed by the satras during the pre-colonial period continued during the British rule. Considering the socio-religious status and popularity of the satras. The colonial government never intervened in its internal affairs. Rather, it recognized the earlier status of the satras and rendered its utmost help to them or to the satradhikars. Indeed, due to the generosity shown by the ruling class a section of the satradhikars of greater satras remained indifferent towards the national struggle at least at the early phase of the struggle. But the overwhelming role played by Garamur Satra, particularly by its satradhikar Pitambardeva Goswami, engulfed the whole picture and the non-cooperation of some satradhikars in the movement pales into insignificance.

It may be mentioned here that the social personality of Garamur Satradhikar amazed the people of all classes, particularly the people of the districts of Lakhimpur, Sibsagar, Jorhat and part of Karbi-Anglong, and naturally his participation in the national struggle inspired his followers to come out for the cause of the nation. The partition of Bengal in 1905 was a sort of blessing in disguise for growing nationalism in India. The nationalism which had already grown among the Indian people due to some socio-economic and political reasons was fuelled by this partition scheme of the colonial government. The execution of the scheme during the Governor generalship of Lord Curzon was sharply criticized by the nationalist circle and it created a mighty upsurge in India, particularly in Bengal and Assam and soon it took the form of anti-partition and swadeshi movement. Pitambardeva Goswami, the satradhikar of Garmur satra was attracted with the message of swadeshi and boycott programme of the movement. He undertook frequent tours to the remote villages preaching the ideals of boycotting foreign goods. Goswami made persistent attempt to win the masses against the opium consumption and placed his demand before the government to take necessary stpes to eradicate the evil of the use of opium from the society. He met chief secretary A.W. Marhew and requested him to take necessary steps to prohibit the opium. Next year he met P.R.T. Gurdon, the Commissioner of Assam and appealed him to adopt effective measures against the system of opium consumption. Pitambardeva's movement against opium consumption directly or indirectly helped in arousing the sense of nationalism among the people of the region. Pitambardeva frequently visited the remote villages of Sibsagar, Jorhat, Lakhimpur and Karbi-Anglong district and preached the ideals of boycott of foreign goods. The satradhikar realized that in order to create the sense of national unity the social evils like untouchability, and caste system should be eliminated from the society. Indeed, it was due to Pitambardeva Goswami's attempt that anti-opium and boycott programmes and eradication of untouchability became popular slogans and

Pitambardeva Goswami

practices in Majuli long before the Congress adopted them seriously and thereby helped in arousing the sense of national unity in the island.

The Indian National Congress adopted the resolution of non-violent non-cooperation movement in its thirty-fifth session held at Nagpur in December, 1920 and it authorized Gandhiji to lead the movement. Mahatma Gandhi announced in the Nagpur session a constructive programme which included such items as promotion of Swadeshi, revival of hand spinning and weaving, removal of untouchabiliey, promotion of Hindu-Muslim unity. Moreover, Gandhiji's plan of action included a concerted programme of triple boycott, viz. boycott of legislature, court and educational institutions and the surrender of titles, honour and official position. The Non-cooperation Movement began to register considerable success all over the country. Soon the wave of the movement spread to Assam and Majuli, particularly Garmur Satra was lashed by the wave of the non-cooperation movement. Pitambardeva Goswami and many others undertook tours to remote villages of Majuli and preached non-cooperation, boycott of foreign goods and use of Khadi. He also distributed printed leaflets and explained through them the ideals of non-cooperation to the villages.

The visit of Mahatma Gandhai in August 1921 and his meeting with Pitambardev Goswami, gave the Satradhikar much impetus to carry on the movement not only in Majuli, but also in Lakhimpur, Sibsagar and Jorhat. Pitambardeva influenced the non-cooperating students to take active part in the movement. As stated earlier, he toured from village to village propagating the non-violent non-cooperation movement, boycott of foreign goods, the use of Khadi etc. The Satradhikar was accompanied by Keshabram Bora, a science graduate of Majuli. Bora joined the movement preaching ideals of the non-cooperation among the people, organizing strikes and boycott etc. In support of the movement he ignited all the foreign cloths of his newly wedded wife and organized satyagraha in front of the shops dealing in foreign cloths. Subsequently, Bora was arrested by the Government and was sent to jail for six months. Although the Government intended to arrest Pitambardeva, it rejected the plan considering the fact that the arrest of Satradhikar might create problems affecting the religious sentiment of Assamese people. However, the Satradhikar was kept under strict vigilance of British Government.

The Pandu (Guwahati) session of the Indian National Congress held in 1926 had left behind an imprint in the minds of the people of Assam. It not only inspired the Assamese people to prepare themselves for the future course of the struggle but also reaffirmed Assam's unbroken contact with the rest of India. Pitambardeva Goswami attended the session and had the opportunity here to have a long discussion with the national leaders of the movement. Simultaneously with the Congress session the annual conference of the Hindu Mahasabha was also held at the same place under the Presidentship of Madan Mahan Malaviya. Pitambardeva Goswami was the president of the Reception Committee. He presented the welcome Address and it was rendered into English by Tarunram Phukan. Under the instruction of the Satradhikar some people of Majuli contributed money towards the successes of the congress. The Pandu session was followed by some political developments which subsequently led to the adoption of resolution of Purna Swaraj in Lahore Congress in 1929. It was followed by Gandhiji's Dandi Jatra on 12 Mrach, 1930 and thus the next phase of the national struggle, the Civil Disobedience movement, began against the colonial rule. Pitambardeva Goswami, who was still busy carrying the gospel of Gandhiji to the people of Majuli became more active in propagating the message of civil disobedience movement among the masses. He moved from village to village explaining the meaning of swaraj and suggested the people to be self-dependent in order to have swaraj. Addressing a large gathering, the Satradhikar said : Most villagers today donot understand the meaning of swaraj. To them it merely meant that one has to

the impression of the swaraj.... In reality, however, this is not swaraj; in order to have swaraj, one has to be self-dependent. In the words of Goswami, work is religion and that work could bring independence. In 1931, he led the construction of Rangamati embankment. Respecting the dignity of labour, Goswami himself dug earth and carried on his own head in order to strengthen the Indian nationalism. Pitambardeva who was the President of provincial Harijan Sangha emphasized on the eradication of untouchability and upliftment of Harijans. He opened the temple of Garmur Satra to all the people irrespective of caste and creed.

The social activities of the Satradhikar could influence his disciples as well as the others of Majuli to be the supporters of the national movements. Not only that, Pitambardeva Goswami's active role in national movement could pursue the satradhikars of other Satras of Majuli to be the sympathizers of the movement. In this regard the name of Hemchandra Goswami, the Satradhikar of Auniati Satra, may particularly be mentioned here, who contributed some money to be fund of the movement. It may be noted here that the British Government directed the satradhikar to keep his disciples away from participation in the movement. It is known that Sir Michael Kin, the Governor of Assam, asked Hemchandra Goswami to use his authority to convince his disciple to maintain law and order. But Goswami replied to the Governor that he could not go against the will of the society.

The 1942 movement marked a new high in terms of popular participation in the national movement and sympathy with the national cause. As elsewhere in India, In Assam too the response to Gandhiji's call for 'Quit India' movement was prompt. All the people, including students, labourers, women etc., came out the the street to make the movement hundred percent success with a firm determination to build a modern independent India. Garamur satra once again became the centre of the Congress as well as of Quit India Movement in Majuli under the leadership of Pitambardeva Goswami. Goswami organized a great meeting at his own satra and appealed the people to actively participate in the last phase of the national struggle. He also asked the people not to supply goods and communication to the Government servants. It is also known that satradhikar asked the people to launch no tax no-rent campaign, to snatch away political prisoners from police custody, to seize and destroy official records and Government vehicle.

He deputed the workers of the movement to the interior places to make the village people active workers of the movement. Accompanied by Krishnachandra Deva Goswami, the Deka Satradhikar of Garamur Satra, Pitambardeva himself visited the neighbouring villages including the Missing inhabited areas, propagating Gandhiji's message and enrolling congress volunteers. When the congress leaders were arrested, Pitambardeva took the leading part of the congress in Jorhat. The active participation of the satradhikar of Garamur satra was a cause of alarm for the government and hence it immediately imposed restrictions on the movement of Pitambardeva and confined him to the satra making him responsible for some of the most objectionable items of a new leaflet and poster spec' Such kind of Government action on the Satradhikar created greater nationalist fervour among the masses. In protest against it, Krishnachandra Dev Goswami, the Deka Satradhikar came out to the street and addressed large gatherings and advised the people to make the movement a success. The government subsequently arrested the Deka Satradhikar and put him in jail on 13 November 1942, under Defence of India Rules. Now the Government made a plan to arrest Pitambardeva Goswami. But it once again felt that the arrest of Pitambardeva would hurt the sentiment of the Hindu Population. The chief secretary of Assam consulted that the detention of Satradhikar might have a profound and adverse effect upon his disciples and the Assamese Hindus generally.[4] But at the same time he urged that the satra is now a focus of unlawful activities under the direction of the Goswami. Subsequently Pitambardeva was arrested and he was put in jail and was detained for two years. Pitambardeva without hesitation declared before Mr. Humphrey, the Deputy Commissioner of Jorhat, that 'even life in prison is better than subordination to the foreigners.'[5]

The arrest of Pitambardeva Goswami produced an unprecedented situation. The disciples of the Satradhikar and people of the neighbouring villages took out processions holding flags and singing Viswa Bijayee Naujawan of Jyotiprasad Agarwala. In several places meetings were held condemning the Government's actions. The Government arrested hundreds of followers of Satradhikar and sent them to jail. Among the persons arrested, the names of Manik Hazarika, Sugaram Saikia, Narendranath Kakati, Monaram Saikia, Gajen Tamuli, Lakshikanta Das and Kanak Dutta may particularly be mentioned here. The Government was so cruel that it stopped even the food supply, including salt to Majuli, particularly, the same to Garamur Satra. It searched the residence of the Satradhikar and many items including the gun of the Satradhikar were confiscated.

Needless to say that the participation of the satradhikar in the national movement left a great impact on the people of Majuli in particular and that of Jorhat, Lakhimpur and Sivasagar in general. It also influenced the Satradhikars of Auniati and Dakhinpat satras of Majuli to raise their voice of protest for the cause of the country in the subsequent years. It was on the eve of independence that the Cabinet Mission planned to put Assam in Group - C. In such a crucial period, Hemchandra Goswami the satradhikar of Auniati satra, who was pro-British earlier, published a pamphlet entitled Hindu Samajaloi Guhari (an appeal to the Hindus) Wherein he appealed to the Hindus to abolish untouchability and to remain united in that time of crisis for their own survival. Similarly, Haridev Goswami, the satradhikar of Dakhinpat satra, appealed to the people through newspapers published in Assamese, English and Bengali to stand against the Mission Plan. It was definitely a great contribution of the Satradhikars to the ultimate nullification of the provision of the Mission's plan to put Assam in Group-C and thereby saved the province from being a part of Pakistan. When the independence of India was declared in 1947, the people of Majuli not only celebrated the day with the hoisting of the national flag at Kamalabari in the presence of Pitambardeva Goswami, but also performed Bhaona (a kind of drama introduced by Sankaradeva, in the satras and villages, with great enthusiasm.

References :

1. Bipan Chandra and others, India's struggle for Independence, New Delhi, 1989 (reprint)
2. Gangadhar Hazarika, Mohopurush Sri Srimanta Dharmacharyya Pitamber Dev Goswami, Titabor, 1924.
3. D. Nath, The Majuli Island, Society, Economy and Culture, Delhi, 2009.
4. Tirthanath Sharma, Auniati Satrar Buranji, Auniati, 1976.
5. Assam Police Abstract of Intelligence, Assam
6. Relevant File, National Archives of India.

India-a medical tourism hotspot

Selima Sultana Khandakar
Associate Professor

Introduction :

Medical Tourism also called health tourism is a term initially coined by travel agencies and mass media to describe the rapidly growing practice of travelling across international borders to obtain health care.

Although the medical tourism is a recent phenomenon, this sector grows expotentially and emerges as a major force for the growth of services exports worldwide. Currently it is a multibillion dollar industry. Countries like Belgium , Costa Rica, Cuba, Dubai, Hungary, India, Israel, Jordan, Malayasia, Singapore, South Africa, Thailand etc. are actively involved in medical tourism.

Pioneer of Medical Tourism in India :

Dr. Prathap C. Reddy the visionary founder chairman of Apollo Health group and architect of modern Indian health care has pioneered Medical Tourism. Apollo Health Group is one of Asia's largest private health care groups began in 1983 as a 150 bed hospital. Today, Apollo Health Group included 54 hospitals in India and overseas, has a total bed capacity of 8,700 offers 55 medical specialties, and annually treats more than 255,000 inpatients and 2.2 millions outpatients. Apollo has 5JCI accredited hospitals, four of which welcome a high volume of international patients. Apollo hospitals in Chennai, Delhi, Bangalore and Hyderabad collectively treat more than 50,000 international patients from 55 countries every year.

Place of India in Medical Tourism :

Over 55 countries have indentified medical tourism as a national industry. However, accreditation and other measure of quality vary widely across the globe, and there are risks and ethical issues that makes this method of accessing medical care controversial. Also, some destinations may become hazardous or even dangerous for medical tourism to contemplate.

In the past few years, Asia has taken the lead as one of the most preferred destination for medical value travel. Within Asia, India, Thailand and Singapore are three countries that receives maximum medical tourists accounted for almost 60% of the total Asian revenue in 2012.

While Thailand positions itself as a dual purpose destination for both medical and economic holiday with an attractive locations for spending time after treatment. Singapore promotes itself as a destination for fine quality in medical treatment.

India has positioned itself as an inexpensive destination for medical treatment compared to the US and Europe. It is placed among the top three medical tourism destinations in Asia mainly due to the low cost of treatment, quality health-care infrastructure, availability of highly skilled doctors, nurses and supporting staff that attract medical tourist specially from South East Asia and the Middle East.

South India's Chennai is the hub of the medical tourism in the country. It is the epic centre of India's medical tourism industry, attracting patients with its cheap health care, top-of the range medical technology and English speaking Chennai doctors. According to a study by confederation of Indian Industries (CII), Chennai attracts about 40% of the country's medical tourists. As of 2013, the city receives upto 200 foreign patients every day. Foreigners specially those from developing and underdeveloped countries such as Nigeria, Kenya, Congo, Burundi, Bangladesh, Oman and Iraq

come to the city for advanced medical care. Maldivian patients arrive at the city every day for medical treatment which resulted in Maldivian Airlines launching a three-d-week-direct flight from Male to Chennai, However, there are no consolidated statistics about the number of foreign patients.

Apollo Hospitals has successfully treated over 60,000 foreign patients from across the world in last 5 years and the numbers are looking up every year . Thousands of uninsured American now have the options to come to Apollo Hospitals for tertiary care needs. Similarly Africa, Middle East, CIS countries in Central Asia and South-East Asia present huge opportunities.

The Indian health care market is Rs 15 billion and growing at over 30% every year. If industry estimates are to be believed, the size of the medical tourism industry stands at Rs. 1200-Rs. 1500 crores (Rs. 12-15 million).

Apollo Health Group wins II awards at the Hospital Management Asia Excellence Award in 2014. Apollo Health City, Hyderabad has been bestowed with prestigious "International Medical Tourism Award" for Excellence in customer service by the reputed International Medical Travel Journal, UK at a glittering ceremony at JN Marriat Hotel in Dubai. The dedication of the customer service rendered by Apollo Health City applauded on the international platform attended by number of dignitaries from health care insurance, Pharmaceutical industries from around the world. Apollo Health city was the only hospital from India to be in the race for the prestigious awards win one. Apollo in its journey has touched and enriched 37 million lives who came from 120 countries. Dr. P.C. Reddey's persistent efforts have been recognized once again on the international platform thus making India the Global Health care destination. Team Apollo will continue to journey in Medical Tourism with renewed energy and vigor.

The private Chennai hospitals are among the best hospitals in the country, with many offering medical packages that can be combined with tourism packages to provide visitors with a complete door-to-door service at the fraction of the cost of treatment alone in the UK. Among Chennai's dozen of private hospitals are those in the prestigious Apollo Hospital group, along with a number of dentists with busy clinics.

Though India is known mostly for its cost-effective medical treatments along with high standards in cardiology, oncology, orthopaedics, nephrology and neuro surgery yet lack of dedicated website on which Indian hospitals, tour operators and medical facilitators can be listed with specialists and doctors as a deterrent to the growth of medical tourism. The strict visa regime to making people give the country a miss in favour of other South-East Asian nations like Thailand, Singapore and Malaysia which although costlier, are seen more welcoming of medical tourists.

While there are no studies to show how much business is being lost annually, experts say getting a medical visa to India is almost impossible without hassels.

"Stringent visa rules are really ruining our prospects of becoming a hub for medical tourism', says Dr. PC Reddy founder and chairman of Apollo Hospitals.

In October 2015, India's medical tourism sector was estimated to be worth US $3 billion. Foreign patients travelling to India to seek medical treatment in 2012, 2013 and 2014 numbered 171,021, 236,898 and 184,298 respectively.

According to a report released by the Indian Ministry of Commerce in October 2017, the Indian medical tourism market is expected to grow to US $9 billion by the year 2020.

The highest average earning per patient for foreigners in India are from Pakistan at $2,906 followed by Bangladesh ($ 2,084), Commonwealth of Independent States countries ($ 1,950), Russian ($1,618) and Iraq ($1,530) according to survey on Health. Services by Directorate General commercial intelligence and statistics, part of the commerce Ministry.

Medical tourism is an area that the Bharatya Janata Party (BJP) led National Democratic Alliance (NDA) government plans to tap to drive growth in the tourism sector. In its manifesto, the party said that it would build so tourism circuits including a medical circuit, which will connect hubs of modern medicine and Ayurveda.

Jean Jacques Rousseau

Parshav Raj Bora
B.A. 6th Semester

Jean Jacques Rousseau was born on June 28, 1972 at Geneva Switzerland. He is a Swiss born philosopher, writer and political theorist whose treatises and novels inspired the leaders of the French Revolution and the Romantic generation.

Rousseau was the least academic of modern philosophers and in many ways was the most influential. His thought marked the end of the 'Age of Reason. He Propelled Political and ethical thinking into new channels. His reforms revolutionized taste, first in music, then in the other arts. He had a profound impact on people's way of life. He taught parents to take a new interest in their children and to educate them differently; he furthered the expression of emotion rather than polite restraint in friendship and love. He introduced the cult of religious dogma. He opened people's eyes to the beauties of nature and he made liberty on object of almost universal aspiration.

Rousseau's mother died in child birth and he was brought up by his father, Who taught him to believe that the city of his birth was a republic as splendid as Sparta or ancient Rome. Rousseau senior had an equally glorious image of his own importance; after marrying above his modest station as a watchmaker, he got into trouble with the civil authorities by bran dishing the sword that his upper-class pretentions prompted him to wear. And he had to leave Geneva to avoid imprisonment. And then lived for six years as a poor relation in his mothers' family. Patronized and humiliated until he too, at the age of 16, fled from Geneva to live the life of an adventurer.

Rousseau was fortunate in finding in the province of Savoy a benefactor, the baroness de 'warrens'. Who provided him with a refuse in her home and employed him as her steward. She also furthered his education to such a degree that the boy who had arrived on her door step as a stammering apprentice who had never been to school developed into a philosopher, a man of letters and a musician.

Rousseau reached Paris when he was 30 and was lucky enough to meet another young man from the provinces seeking literary fame in the capital, Denis Diderot. The two soon became immensely successful as the centre of a group of intellectuals or philosophers who gathered round the great French Encyclopedia, of which Diderot was appointed editor. Rousseau the most original of them all in his thinking and the most forceful and eloquent in his style of writing, was soon also the most cons pious. He wrote music as well as prose and one of his operas. Indeed at the age of 37 Rousseau had what he called an 'illumination' while walking to 'Vincennes' to visit Diderot, who had been imprisoned there because of his irreligious writings In the confessions (1782-89). Which he wrote late in life. Rousseau says that it came to him then in a 'terrible Flash' that modern progress had corrupted people instead of improving them. He went on to write his first important work, a prize essay for the Academy of Dijon entitled Discourse surles sciences et les arts (1750 A Discourse on the Science and the Arts). In which he argues that the history of human life or earth has been history of decay.

As part of what Rousseau called his 'reform' or improvement of his own character, he began to look back at some of the austere principles that he had learned as a child in the Calvinist republic of Geneva.

Forced to flee from France, Rousseau sought refuge at Yverdon in the territory of Berm. There he was kicked out by the Beruese authorities and would spend the next few years seeking a safe place to live. In October 1794 his remains were transferred to the pantheon in Paris. There, surving from by twenty years, he died in 1801 at the age of eighty.

Global warming

Bicky Raj
B.A. 3rd Semester (English Major)

The population on the earth is increasing by the day causing global warming green house gases like methane and carbon dioxide have the ability to toap the sun's heat in the atmosphere. Over the last 50 years the level of green house gases have increased due to human activities. This Phenomenon of rise in green house gases and the subsequent rise in the temparature of the earth is called global warming. It is said the global warming will cause a rise in sea levels because of melting icecaps and submerge in land and coastal areas.

One litre of petrol produces about one kilogram of water vapour and 27 kilograms of carbon dioxide. Imagine how much green house gas is produced in a single day world wide as millions of vehicles and other modes of transportation zoom on the streets in the all round on the oceans. Moreover thousands of factories emit and to and of green house gas everyday worldwide.

Transportation is a major contributor to global warming. The mediterranean sea is quickly turning into a stagnant sea, affecting many of the sea's plants and animal species recycling a single plastic bottle can conserve enough energy to light a 60-watt bulb for upto 6 hours. Recycling paper uses 90% less water and 50% less energy to manufacture new paper. Our every day actions have far reaching consequences. One thoughtful action or a single change in our habits goes along way in saving out earth.

The History of the English language

Norin Begum
BA. 3rd semester (Education Major)

English is part of a large family of languages known as Indo European. Other modern Indo-European languages are French, German, Russian, Gaelic. All ultimately come from a common ancestor languages. Proto Indo European, which was spoken somewhere in southern Russia about 5000 years ago.

❍ Where did English Come from ?

English was brought to the British Isles by the Anglo Saxons, a group of invaders from Germany who settled in Britain from around 450 AD. After a number of battles. The Anglo-Saxons faced the earliest Celtic speaking inhabitants into the north and rest of Britain, where they still remain.

❍ The English of the Anglo-Saxons

The English of the Anglo-Saxons looked and rounded very different from English of today. In many ways, it was like modern German. Over the last two thousand years, however, English has changed as the result of contact with other languages these other languages included old. Norse and the language of the Vikings, who settled in Britain from the ninth century A.D. and French (The language of the Norman invaders who came to England in 1066).

❍ Phases in the History of English

The history of English is traditional divided into four periods.

Old English : The English used between the arrival in southern Britain of the Anglo Saxon people in the fifth century A.D. And the Norman conquest of 1066.

Middle English : This was used between the Norman conquest of 1066 and William Caxton's introduction of prinling to England in 1475.

Early Modern English : The English used between the introduction of printing to England in 1475 and the emergence of the first British Empire in the eighteenth century.

Late Modern English : The English used from the eighteenth century to the present day, when new kinds of English began to emerge by the British Isles.

(Help from the Internet)

Life

Ruptalin Teronpi
BA. 2nd semester

Life is beauty, admire it
Life is dream, realize it
Life is a challenge, meet it
Life is a sorrow, overcome it,
Life is a struggle, accept it
Life is a luck, make it
Life can be the sunshine
Life can be the raindrops!
Life is just like a camera,
Just focus on what's important
And capture the good time!
Life is too precious, do not destroy
It! So enjoy your special moments.
Life is life, fight for it!

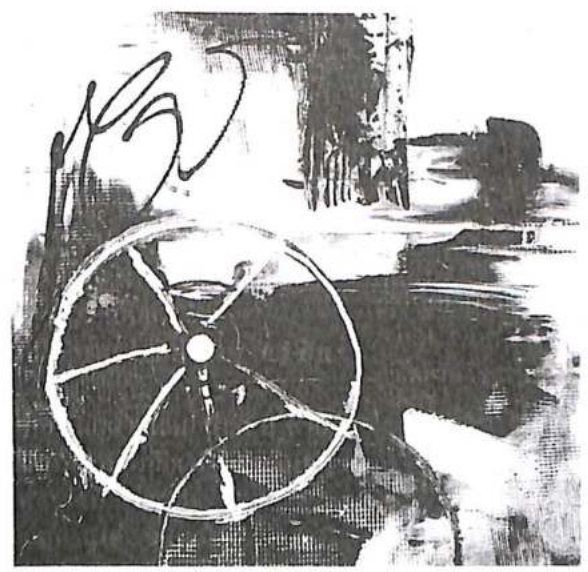

The Cross In my pocket

Neha Das
B.A. 3rd Semester
(English Major)

I carry a cross in my
pocket
A simple reminder to
me
Of the fact that I am
a Christian
No matter where I may be
This little cross is not magic,
Non is it a good luck charm
It isn't meant to protect me
From every physical harm
It is not far identification
For all the world to see
It's simply an understanding
Between my savior and me
When I put my hand in my pocket
To bring out a coin or key
The cross is there to remind me
Of the price he paid for me
It reminds me, too, to be thankful
For my blessings day by day
And to strive to serve him better
In all that I do and say
It's also a daily reminder
Of the peace and comfort I spare
With all who know my master
And give themselves to his care.
So, I carry a cross in my pocket
Reminding no one but me
That Jesus Christ is lord of my life
If only I'll let him be.

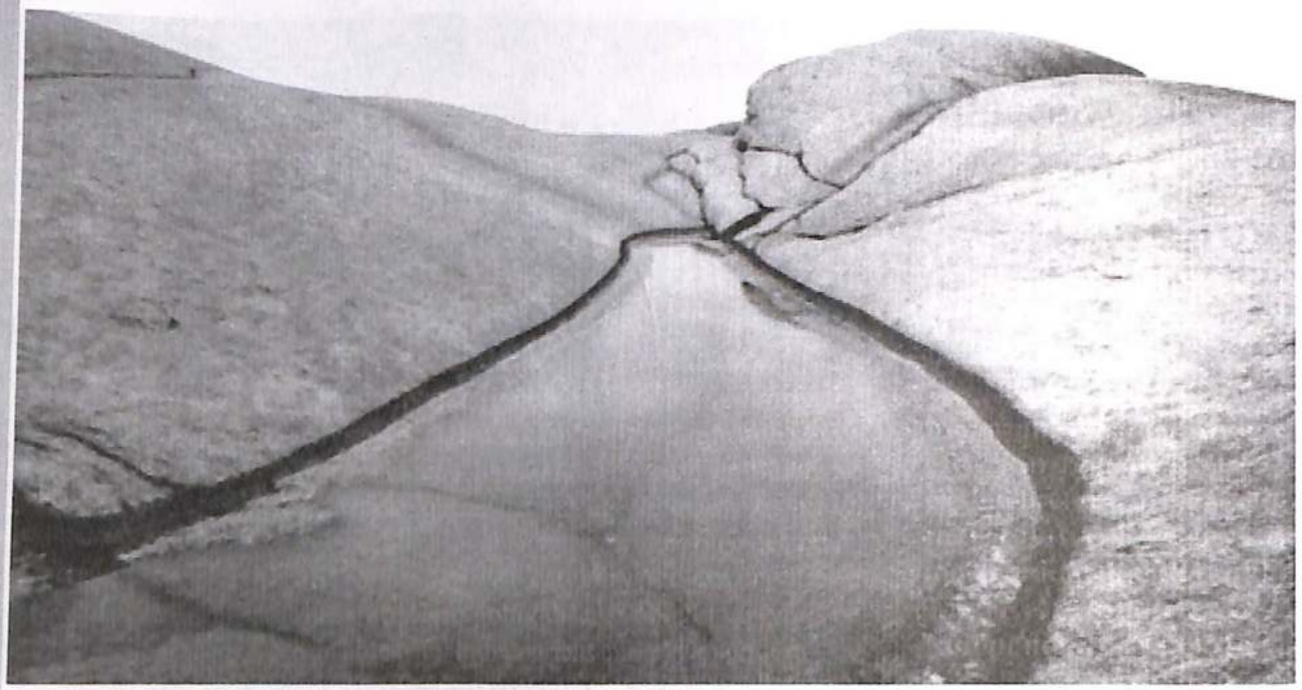

Have you wondered how the world began

Seila Sultana
B.A. 3rd Semester (Eng. Major)

Where did the world came from ? Did it all happen by accident ? Where did all of the people come from ? The Bible tells us that God made all things. The Bible says, "In the beginning God created the heavens and the earth". God made the heavens - the sky , the stars and the sun. He also made the big round world we live in the oceans, the mountains and the trees. Then God made animals. How powerful God is !

After God made the beautiful earth, He made one man out of the dust of the earth and breathed life into him. God gave the man a soul that will live forever. He made man like himself although God is far greater. God called the man Adam. But Adam was alone. He needed someone who was made like him to be his friend and helper. God caused Adam to sleep and took a rib from his side. Out of Adam's rib God made the first woman. When Adam woke up, God gave him this woman to be his wife. Adam and Eve lived in wonderful garden. Everything God made was very Good. He is the great and wise creator.

"You alone are the Lord : You made the heavens, You give life to everything."

Walt Disney

Biography Entrepreneur, Producer

Neha Das
(Magazine Secretary)
B.A. 3rd semester (English Major)

Walt Disney was an American motion picture and television producer and showman, famous as a poneer of cartoon films and as the creator of Disneyland.

Water Elias 'Walt' Disney was born on December 5, 1901, In Hermosa, Illinois. He and his brother Roy co-founded Walt Disney Productions, which became one of the best-known motion picture production companies in the world Disney was an innovative animator and created the cartoon character Mickey Mouse. He won 22 Academy Awards during his lifetime, and was the founder of theme parks Disneyland and Walt Disney world.

In 1925, Disney hired an ink-and-paint artist named Lillian Bounds. After a brief courtship, the couple married. Disney lived most of his childhood in Marceline, Missouri, where he began drawing, painting and selling pictures to neighbours and family friends. In 1911, his family moved to Kansas city, where Disney developed a love for trains. His Uncle, Mike Martin, was a train engineer who worked the route between Fort Madison, lowa and Marceline. Later, Disney would work a summer job with the railroads, selling snacks and newspaper to

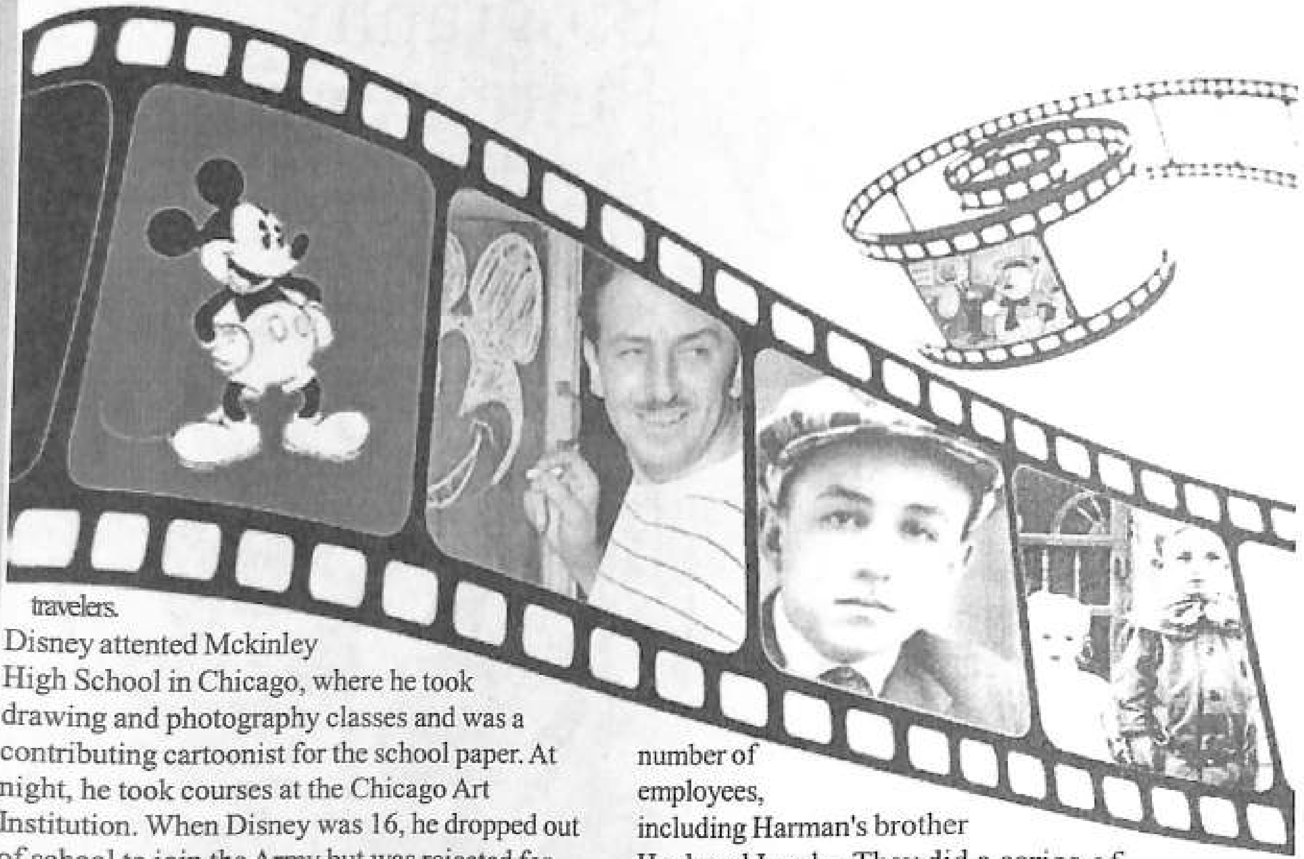

travelers.

Disney attented Mckinley High School in Chicago, where he took drawing and photography classes and was a contributing cartoonist for the school paper. At night, he took courses at the Chicago Art Institution. When Disney was 16, he dropped out of school to join the Army but was rejected for being underage. Instead, he joined the Red Cross and was sent to France for a year to drive an ambulance. He moved back to the U.S. in 1919.

Walt Disney's First Cartoons

In 1919, Disney moved to Kansas city to pursue a career as a newspaper artist. His brother Roy got him a job at the permen - Rubin Art Studio, where he met cartoonist Ubbe Eert Iwwerks, better known as Ub Iwerks. From there, Disney worked at the Karsas city Film Ad Company, where he made commercials based on cut out animation. Around this time, Diney began experimenting with a camera, doing hard drawn cel animation, and decided to open his own animation business. From the ad company, he recruited Fred Harman as his first employee.

Walt and Harman made a deal with a local Karsas city theater to screen their cartoons, which they called Laugh-O-Grams. The Cartoons were hugely popular, and Disney was able to acquire his own studio, upon which he bestowed the same name. Laugh-O-Gram hired a number of employees, including Harman's brother Hugh and Iwerks. They did a series of seven minute fairy tales that combined both live action and animation, which they called Alice in Cartoon land. By 1923, however, the studio had become burdened with debt, and Disney was forced to declare bankruptcy. Disney and his brother Roy soon pooled their money and moved to Hollywood. Iwerks also relocated to California, and there the three began the Disney Brother's studio. Their first deal with New York distributor Margoret Winkler, to distribute their Alice Cartoons. They also invented a character called Oswald the Lucky Rabbit, and contracted the shorts at $1,500 each.

Walt Disney's Mickey Mouse

A few years later, Disney discovered that Winkler and her husband, Charles Mintz had stolen the rights to Oswald along with all of Disney's animators, except for Iwerks. Right away the strung together to run at feature length, but by 1950, he was once again focusing on animated features. Cinderella was released in 1950 followed by a live action film called

Treasure Island (1950), Alice in wonderland (1951), Peter Pan (1953), Lady and the Tranp (1955), Sleeping Beauty (1959) and 101 Dal mations (1961). In all, more than 100 features were produced by his studio.

Disney was also among the first to use television as an entertainment medium. The Zorro and Davy Crockett series were intrenely popular with children, as war. The Mickey Mouse Club, a variety show featuring a cast of teenagers known as the Mauketurs. Walt Disney's wonderful world of colour was a popular Sunday night show, which Disney used to begin promoting his new theme park. Disney brothers, their wives and Iwerks produced three cartoons featuring a new character Walt had been developing called Mickey Mouse. The first animated sharts featuring Mickey were plane Crazy and The Gallopin Gaucho, both silent films far which they failed to find distribution. When sound-and-music-equipped short called steam boat Willie. With Walt as the voice of Mickey, the cartoon was an instant sensation.

Walt Disney's Films Find Commercial Success

In 1929 , Disney created silly symphonies, which featured Mickey's newly created friends, including Minnie Mouse, Donald Duck, Goofy and Pluto. One of the most popular cartoons, Flowers and Trees, was the first to be produced in colour and to win an Oscar. In 1933, the three Little Pigs and its little song 'who's afraid of the Big Bod Wolf ?' became a theme for the country in the midst of the great Depression.

On December 21, 1937, snow white and the seven Dwarfs, the first full length animated film, premiered in Los-Angele. It produced an unimaginable $ 1.499 million, inspite of the Depression, and won a total of eight Oscars. During studios completed another string of full length animated films, Pinocchio (1940), Fantasia (1940), Dumbo (1941) and Bambi (1942).

In December 1939, a new campus far Walt Disney Studios was opened in Burbank. A setback for the company occurred in 1941 however, when there was a strike by Disney animators, Many of them resigned, and it would be years before the company fully recovered.

During the mid-1940s, Disney created 'Packaged features,' groups of shorts. Disney's last major success that he produced himself was the motion picture Mary Poppins (1964), which mixed like action and animation.

Disneyland's Opening

Disney's $17 million Disney land theme park opened on july 17, 1955, in Anahein, California, with actor (and future U.S. President) Ronald Reagan Presiding over the activities on what was once an orange grove. After a tumultuous opening day involving several mishaps (including the distribution of thousands of counterfeit invitations), the site become known as a place where children and their families could explore, enjoy rides and meet the Disney characters.

In a very short time, the Park had increased its investment tenfold, and was entertaining tourists from around the world. With the original site having some attendance ups and downs over the years, Disney land has expanded its rides over time and branched out globally with parks in Tokyo, Paris and Hong Kong, with a Shanghai location that opened in June 2016. Sister Property California Adventure also opened in 2001.

When did Walt Disney Die ?

Within a few years of the opening, Disney began plans for a new theme park and to develop experimental prototype community of Tomorrow (EPCOT) IN Florida. It was still under construction when, in 1966, Disney was diagnosed with develop Experimental Prototype Community of tomorrow (EPCOT) in Florida. It was still under construction when, in 1966, Disney was diagnosed with develop experimental Prototype Community of Tomorrow (EPCOT) in Florida. It was still under construction when, in 1966, Disney was diagnosed with lung Cancer. He died on December 15, 1966, at the age of 65. Disney was cremated, and his ashes interred at Forest Lawn Cemetery in Los Angels, California. After his Brother's death, Roy carried on the plans to finish the Florida theme Park, which opened in 1971 under the name Walt Disney World.

Relationship between Measurement and Evaluation

Arjufa Begum
BA, 5th semester

Evaluation is integrated with the entire task of education and not only with examination, tests and measurements. Evaluation encompasses tests and measurement but also gives beyond them. It depends upon measurement but is not synonyms with it.

Measurement is a quantitative determination of how much an individual's performance has been while evaluation is a qualitative judgment of how good or how satisfactory an individual's performance.

Measurement describes a situation while evaluation by itself, it is meaningless but without it evaluation is likely to be of little significance.

Sound evaluation is based upon the results of accurate and relevant measurement, it is also to be remembered that not all uses of test or measurement in education can be considered evaluation for evaluation is always in the light of some particular goal, purpose or value.

Evaluation is a comprehensive and continuous process which covers every aspect of an individual's achievement in the educative program. It is an integral part of education in which students and teachers are partners. It signifies a wider process of judging students' progress, in various aspects. Measurement on the other hand implies only a precise quantitative assessment of instructional outcome.

Evaluation is not only quantitative but also qualitative and includes value judgment.

Variables

Subratra Bhowal
Ex. Student

A variable is the characteristics or attribute of an individual, group, educational system or the environment that is of interest in a research study. Variables can be straight forward and easy to measure, such as gender, age, or course of study. A variable is an object, event, idea, time period or any other type of category we are trying to measure. Here going discuss about two types of variables- 1) Independent and 2) Dependent

An Independent variable is a variable that is manipulated to determine the value of a dependent variable. The independent variable is exactly what sounds like. It is a variable like that stands alone and is not changed by other. It represents the cause or reason for an outcome. Independent variables are the variables that experimenter changes to test their dependent variable. For example, someone's age might be an independent variable. Other factor's aren't going to change a person's age. In fact when we are looking for some kind of relationship between variables we are trying to see if the independent variable causes some kind of change in the other variables or dependent variables. It is the variable that changed or controlled in a scientific experiment to test the effects on the dependent variable.

The dependent variable is the variable a researcher is interested in. The changes to the dependent variable are what the researcher is trying to measure with all the fancy techniques. Just like an independent variable, a dependent variable is exactly what it sounds like. It is something that depends on other factors. For example, a test score, could be a dependent variable, because it could be change depending on several factors such as how much we studied, how much sleep we got the right before we took the test or even how hungry we were when we took it.

The importance of independent and dependent variables :

The importance of dependent and independent variables is that they guide the researches to per Their studies with maximum curisity. Dependent and independent variables are important because they drive the research process. While the variation of an independent variable will influence the variation of dependent variable, both variables give the study a focus.

Dependent and independent variables are also important because they determine the cause and effect in research. In the studying and scores example, cause effect is fairly obvious and therefore it is relatively easy to understand what the independent and dependent variables are.

The Relationship between dependent and Independent Variables :

The relationship between independent variable and dependent variable is those independent variables cause a change in dependent variable and what is not possible that a dependent variable could cause a change in an independent variable. For example time spent studying causes a change in test score and it is not possible that test scores could cause a change in the time spent studying. Therefore, 'Time spent studying' must be the independent variable and 'test score' must be the dependent variable because the sentence does not make sense of the other way around.

The other relationship can be traced from his terms independent and dependent referring to the relationship between these two types of variables. The terms have meaning only with respect to each other.

Conclusion :

It can be concluded that there are so many variables in research, but here we discussed about only two major types of variables independent and dependent, their importance in research and the relationship between two. These two variables are use for every research. It was also pointed out that dependent variables depend on the independent variable when it comes to relationship and finally it was pointed out that the importance of these variables is that they help research get their studies focused with maximum curiosity in the cause of their studies.

Interesting Facts on India

Laxmi Priya Kalita
BA 2nd semester
(English Major)

The first rocket was so light and small that it was transported on a bicycle to the Thumba Launching Station in Thiruvananthapuram, Kerala.

1. Diamonds were first mined in India
Initially, diamonds were only found in the alluvial deposits in Guntur and Krishna District of the Krishna River Delta. Until diamonds were found in Brazil during the 18th century, India led the world in diamond production.

2. Water on the moon was discovered by India
In September 2009 India's I.S.R.O. Chandrayaan - 1 using its Moon Mineralogy Mapper detected water on the moon for the first time.

3. The first rocket in India was transported on a cycle
The First rocket was so light and small that it was transported on a bicycle to Thumba Launching station in Thiruvananthapuram, Kerela.

4. The First country to consume sugar
India was the first country to develop extraction and purifying techniques of sugar. Many visitors from abroad learnt the refining and cultivation of sugar from us.

5. The game 'Snakes and Ladders' originated in India
Earlier known Moksha Patamu, the game was initially invented as a moral lesson about Karma to be taught to children. It was later commercialized and has become one of the most popular board games in the world.

6. The world's largest producer of milk
India recently overtook the European Union production reaching over 132.4m tones in 2014.

7. Kumbh Mela gathering visible from space
The 2011 Kumbh Mela was the largest gathering of people with over 75 million pilgrims. The gathering was visible from space.

8. Kabbadi Champion
This is not cricket but Kabbadi where we are undisputed kings. Indian National Kabbadi team has won all the Kabbadi world cups till now and same is true for women's Kabbadi team.

9. Largest Number of news channels
India has largest number of news channel in the world. A whooping number of 798TV channels as of July 2014 report. Who just said our freedom of expression is endangered ?

10. Best Army
India has a world's third largest army after USA and China which is voluntary. There are 1325000 active troops and 960000 are reserved troops equipped with nuclear power controlled weapons too.

11. Best of space programs
Despite budgetary constraints India's space program is one of the top 5 space programs in the world.

10 Famous Indian Writers

Paramananda Bora
Ex. Student

1. Chetan Bhagat

Cited by the New York Times in 2008 as the biggest selling language novelist in Indian history. Chetan Bhagat is author, screen writer, columnist, a TV personality. He is known for comedy drama novels about young urban middle class Indians. Some of his famous works includes Five Point Someone, 2 States, Half Girl Friend and One Indian girl.

2. Amrita Pritam
Pritam indulged in poetry and literature at very young age which influenced to become a poet and novelist later in her life. She was a courageous woman who did not fear writing controversial texts during the pre-partition era. She suffered through tough times during the partition of India which influenced to write the Punjabi novel 'Pinjar' (skeleton) which describes the helplessness of the woman during that era and the discrimination they had to go through. The novel later was made into a Bollywood movie which was a hit throughout the nation.

3. Jhumpa Lahiri

Lahiri is well known for her novels, essays and short stories. She was born in London but relocated to the U.S. to get her education from the Barhan College. She went ahead for her masters and attained her degree from the Boston University. She was a struggling writer and her work was initially rejected by the publishers of Maladies. This was compilation of all her short stories about the life of immigrants in post-partition India. After the runaway success she wrote many other novels which are famous throughout the Indian continent and the world.

4. Khushwant Singh
He was a journalist, editor and novelist born in Hadi during the time of British India, He received the degree at St. Stephen's College in New Delhi and King's college in London. He initially started his career as a lawyer after which he got the opportunity to become the editor of important journals and magazines as an author. He wrote some outstanding novels like Train to Pakistan (1956), Delhi : A Novel (1990), The company of Woman (1999), Truth, Love and a little Malice (2002), The Good, the Bad and the Ridicules (2013)

5. R.K. Narayan :

He was born in Chennai and due to his father's transfer had to move around therefore changed many schools. His interest in reading was evident since a very young age and his hobby soon become a habit. He later graduated and decided to become a stay at home writer. His initial books were not that popular until his third novel 'The dark room.' Narayan wrote many novels after this which were published and soon became a well renowned author during his time in India.

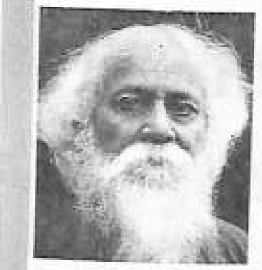

6. Rabindranath Tagore :
Even though Tagore received his education in law he took great interest in Shakespeare and his literature. Therefore following his works he became a poet and author. His first poem 'Mansai' was published in 1890 after which he gained immense popularity amongst Bengoli readers. His most significant works include 'Gitanjali' which was a collection of poems and 'Galpa Guchchha' which are eighty short stories.

7. Ruskin Bond :
Bond was born in Punjab. British Indian and attained his education in Shimla and after completion of high school he moved to the U.K. to enhance his writing career. He started his career as a freelance writer and eventually got jobs as editor in various magazines. It was until 1980 his novel was published which became widely admired amongst readers. His best known work is 'The blue umbrella', a heartwarming story read worldwide.

8. Vikram Seth :
Seth born in Calcutta graduated from high school, and studied philosophy. Politics and Economics at Corpus Christi College, Oxford and graduated with a BA. Degree in 1975. From 1975 to 1986, he pursued his Ph.D at Standford University, California, USA. He is best known for his epic novel 'The suitable boy.'

9. Arundhati Roy :
Writer, essayist and political activist, Arundhati Roy, is best known for her novel. 'The God of small things' which won her the man booker prize for fiction in 1997. Some of her other works include– The Algebra of Infinite Justice, Kashmir : The case for Freedom and Capitalism : A Ghost Story.

10. Sarat Chandra Chattopadhyay :

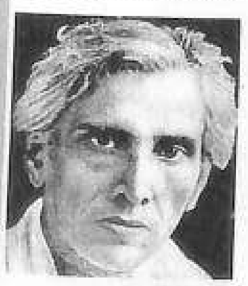

He belonged to a poverty stricken family as his father had irregular Jobs. However his father was a dreamer and a writer and it was his exuberance that inspired Sarat to become a novelist himself. He wrote his first famous essays only when he was in his teens. Later, he made contributions to magazines from time to time. Since he was a feminist Chattopadhyay seemed it was urgent to write about the bigotry and patriarchal society. His most popular works are, 'Devdas' (1901, published 1917), 'Parineeta' (1914), Biraj Bau (1914), and Palli Samaj (1916).

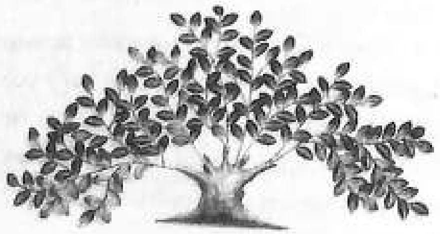

মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা

২০১৭-২০১৮

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত নিযুক্ত হোৱাটো মই মোৰ জীৱনৰ আটাইতকৈ চিৰসেউজ সপোন বুলি ভাবোঁ। আপোনালোক সকলোৱে মোক যি সহযোগিতা, মৰম, উৎসাহেৰে বিজয়ী কৰিলে; মই তাৰ বাবে আপোনালোক সকলোৰে ওচৰত চিৰকৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম আৰু লগতে শিক্ষাগুৰুসকলৰ মৰম, আশীৰ্বাদে মোক যথেষ্ট প্ৰেৰণা দিছিল। এই মহাবিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰাৰ পৰা আৰু লগতে সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত অধিষ্ঠিত হোৱাৰেপৰা মহাবিদ্যালয়ৰ কিছুমান সমস্যাৰ লগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত দেখা দিয়া সমস্যাসমূহৰ বিষয়ে মই ভালদৰে অভিজ্ঞ হৈ পৰিলোঁ। এই সকলো অভিজ্ঞতাই মোক সাধাৰণ সম্পাদকৰ দায়িত্ব সুকলমে পৰিচালনা কৰাত যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। আমাৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যকালৰ আৰম্ভণিতে আহি পৰিছিল মহাবিদ্যালয় বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সমাৰোহ বিভিন্ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত লুকাই থকা প্ৰতিভাসমূহ আমি এই ক্ৰীড়া সমাৰোহৰ জৰিয়তে বাহিৰলৈ উলিয়াই অনাৰ লগতে তেওঁলোকক এখন ক্ৰীড়া মঞ্চ দিয়াৰ চেষ্টা কৰিলোঁ আৰু আমি এই ক্ষেত্ৰত সফলো হৈছিলোঁ। সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিজৰ নিজৰ প্ৰতিভাসমূহ প্ৰদৰ্শন কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিলে। সেই কাৰণে সেই সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আমি মহাবিদ্যালয়ৰ তৰফৰপৰা আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ পদত নিযুক্ত হোৱাৰপৰা মই এটা ডাঙৰ অভিজ্ঞতাৰ সন্মুখীন হৈছিলোঁ, সেইটো আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিনামূলীয়া নামভৰ্তি প্ৰক্ৰিয়া। এই প্ৰক্ৰিয়াই অৰ্থনৈতিক দিশত দুৰ্বল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত আশাৰ বেঙনি জাগ্ৰত কৰিছিল।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালত বিভিন্ন ধৰণৰ সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা মোৰ সতীৰ্থ সম্পাদকসকল, অধ্যক্ষ মহোদয় ড° সাগৰ বৰুৱা ছাৰ, অধ্যাপিকা অজন্তা খাৰঘৰীয়া বাইদেউ, অধ্যাপিকা উমে ছালমা বাইদেউ আৰু লগতে অধ্যাপক আছাফুল আলম ছাৰৰ ওচৰত মই সদায় কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। মোক সহায় কৰা সকলো বন্ধু-বান্ধৱী, দাদা-বাইদেউ, ভাইটি-ভণ্টি সকলোকে আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো দিশৰ উন্নতি কামনা কৰি আৰু লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ।

জয়তু অসমী আই।

জয়তু খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়।

জয়তু খাগৰিজান মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।

সঞ্জীৱ দাস
সাধাৰণ সম্পাদক

খাগৰিজানমহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা

২০১৭-২০১৮

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ একাষাৰ

খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ত ছাত্র একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক পদত অধিষ্ঠিত হোৱাটো মোৰ বাবে এটা সপোন আছিল। যথা সময়ত অধ্যক্ষ মহোদয়ে ২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ ছাত্র একতা সভাৰ নিৰ্বাচনৰ দিন ঘোষণা কৰিলে। সেই অনুসৰি মই বিনা প্ৰতিদ্বন্দ্বিতাৰে সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক নিৰ্বাচিত হ'লোঁ। নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিছত মই প্ৰথমে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক প্ৰাথমিক সমস্যাসমূহৰ প্ৰতি মনোযোগ দিওঁ। ছাত্র একতা সভাৰ বাবে এটা নিজা কোঠা, বাইক ষ্টেণ্ডটো মহাবিদ্যালয়ৰ ভিতৰত দিবৰ বাবে আৰু আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখৰ ৰাস্তাটোত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ বাবে স্পীড বেকাৰ দিবৰ বাবে এইখিনি সমস্যা সমাধানৰ বাবে অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ ওচৰত আবেদন পত্ৰ দিয়া হৈছিল। কিন্তু এতিয়ালৈকে সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা নাই।

আমি দায়িত্বভাৰ লৈয়ে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ সমাৰোহ পালন কৰিছিলোঁ। কিছু কিছু নতুন প্ৰতিযোগিতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰাটো আমাৰ সমাৰোহৰ অন্যতম সাফল্য আছিল। আমাৰ কাৰ্যকালতে গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত আন্তঃমহাবিদ্যালয় ক্ৰীড়া প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ কিছুমান ছাত্ৰই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰপৰা কাবাডী প্ৰতিযোগিতাত অংশলৈ কোৱাৰ্টাৰ ফাইনেললৈকে খেলাৰ সুযোগ পাইছিল। আনকি বক্সিং প্ৰতিযোগিতাত অংশ লৈ ফাইনেল খেলি জিকি স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰি আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ নাম উজ্জ্বল কৰিছে। আশ্ৰাফুল আলম চৌধুৰী ছাৰৰ তত্বাৱধানত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰপৰা প্ৰথমবাৰ বক্সিং প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰি প্ৰথম স্থান লাভ কৰা ভাৰত বৰাই। খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাৰ সকলোৱে মিলি ভাৰত বৰাক এখনি ফুলাম গামোচা আৰু এটা জাপি দি সম্বৰ্ধনা জনাইছোঁ।

আমাৰ কাৰ্যকালত অতি উলহ-মালহেৰে সৰস্বতী পূজা, শংকৰদেৱৰ তিথি, শিক্ষক দিৱস আদি অতি নিষ্ঠাৰে পালন কৰিছিলোঁ। অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে সকলো শিক্ষাগুৰুৱে দিয়া উপদেশ, পৰামৰ্শ, সহযোগিতা গ্ৰহণ কৰাৰ বাবেই আমাৰ কাৰ্যকাল সুকলমে পালন কৰাৰ সুযোগ পালোঁ। সেয়ে সমূহ শিক্ষাগুৰু তথা তত্বাৱধায়কসকললৈ পুনৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ প্ৰতি মোৰ অনুৰোধ— আহক আমি সকলোৱে মিলি মহাবিদ্যালয়খনৰ মান অতি উজ্জ্বল কৰি ৰাখিবলৈ প্ৰয়াস কৰোঁ। সৰ্বশেষত খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাংগীণ উন্নতি কামনা কৰি আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

'জয়তু অসমী আই।' 'জয়তু খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়।'

'জয়তু খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা।'

সুমন সূত্ৰধৰ

...মহাবিদ্যালয় ছাত্র একতা সভা

২০১৭-২০১৮

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ একাষাৰ

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মোৰ শিক্ষাগুৰু, বন্ধু-বান্ধৱী সম্বলিতে খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন সদস্যলৈকে সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জ্ঞাপন কৰিছোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাৰ সদস্য হ'বলৈ পাই মই সঁচাকৈ গৌৰৱান্বিত। খাগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্র একতা সভাৰ সদস্য হোৱাটো মোৰ এটা সপোনৰ দৰে। মোৰ এই সপোন বাস্তৱায়িত হোৱাৰ বাবে মই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকবৃন্দক ধন্যবাদ জনালোঁ।

মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত আৰম্ভণিতে 'মহাবিদ্যালয়-সপ্তাহ সমাৰোহ' সুকলমে হৈ যায়। এই সপ্তাহ সমাৰোহত মই অন্যান্য বিভাগৰ সম্পাদকসকলক বিভিন্ন দিশত সহায়-সহযোগিতা আগবঢ়াওঁ। কৰ্মক্ষেত্ৰত কিমান দূৰ সফল হৈছিলোঁ সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য বিষয়। ইয়াৰ উপৰি মহাবিদ্যালয়খনত দেখা দিয়া বিভিন্ন অভাৱ-অভিযোগ কৰ্তৃপক্ষক অৱগত কৰাওঁ। দুৰ্ভাগ্যবশতঃ মই আশা কৰা মতে মোৰ কাৰ্যকালত সকলো কাম কৰিব নোৱাৰিলোঁ, তাৰ বাবে মই দুখিত।

শেষত মোৰ কাৰ্যকালৰ সময়ত যদি কিবা ভুল কৰিছিলোঁ তাৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰ ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিছোঁ। মোৰ সকলো সহযোগী বন্ধু-বান্ধৱী আৰু শিক্ষাগুৰুক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰি খাগৰিজান মহবিদ্যালয়ৰ দীৰ্ঘায়ু কামনাৰে প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

পল্লৱী মজুমদাৰ

সম্পাদিকা, ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

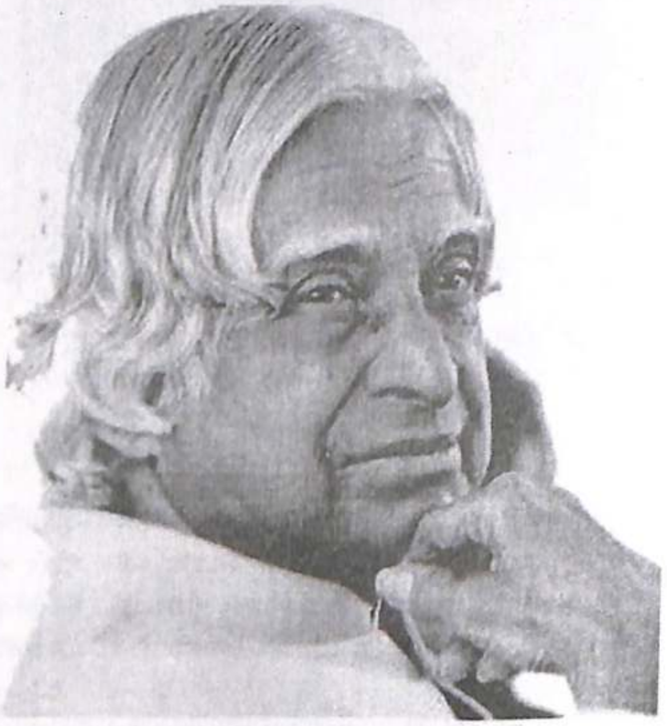

My message, especially to young people is to have courage to think differently, courage to invent, to travel the unexplored path, courage to discover the impossible and to conquer the problems and succeed. These are great qualities that they must work towards. This is my message to the young people.

A. P. J. Abdul Kalam

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

বহি থকা (বাঁওফালৰপৰা) ঃ আশ্ৰাফুল আলম চৌধুৰী, (ক্ৰীড়া তত্বাবধায়ক), ড° কবিতা গোস্বামী (সাংস্কৃতিকৰ তত্বাবধায়িকা), অজন্তা খাৰঘৰীয়া (আলোচনী তত্বাবধায়িকা)

থিয় হৈ (বাঁওফালৰপৰা) ঃ পল্লৱী মজুমদাৰ (ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা সম্পাদিকা), সুমন সূত্ৰধৰ (সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক), সঞ্জীৱ বৰা (সাধাৰণ সম্পাদক), সুধন সূত্ৰধৰ (সাংস্কৃতিক সম্পাদক), নেহা দসা (আলোচনী সম্পাদিকা)

'অমৃতধাৰা'ৰ সম্পাদনা সমিতি

বহি থকা বাঁওফালৰপৰা ঃ ড° কবিতা গোস্বামী (সদস্য), অজন্তা খাৰঘৰীয়া (আলোচনী তত্বাবধায়িকা), ড° সাগৰ বৰুৱা (সভাপতি), জয়শ্ৰী চৌধুৰী (সদস্যা)

থিয়া হৈ ঃ সঞ্জীৱ বৰা (সদস্য), নেহা দসা (আলোচনী সম্পাদিকা)

মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালৰ কৰ্মীবৃন্দ

বাঁওফালৰপৰা ঃ শিৱানী অধিকাৰী (গ্ৰন্থাগাৰ সহায়িকা), দীপক কুমাৰ নাথ (গ্ৰন্থাগাৰিক), কণ্ঠমালা শইকীয়া (সহকাৰী গ্ৰন্থাগাৰিক), দুলাল সূত্ৰধৰ (চতুৰ্থবৰ্গ কৰ্মচাৰী, থিয় হৈ)

২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
শ্ৰেষ্ঠ স্নাতক ডিগ্ৰীধাৰী
জ্যোতি চৌহান (শিক্ষা বিভাগ)

২০১৭-১৮ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয়ৰ
'মিছ খাগৰিজান' অংকিতা পল

গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যুৱ মহোৎসৱৰ
আন্তঃ মহাবিদ্যালয়ৰ বক্সিং প্ৰতিযোগিতা
স্বৰ্ণ পদক বিজয়ী ভাৰত বৰা

মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কেইটিমান অনুষ্ঠানৰ আলোকচিত্ৰ

AWARENESS CAMPAIGN AND FORMATION OF HERITAGE
(Under Indian National Trust for Art and Cultural Heritage,
in Collaboration with
KHAGARIJAN COLLEGE,

খগৰিজান মহাবিদ্যালয়ৰ মহিলা কোষৰ উদ্যোগত
মহিলাৰ বাবে
স্বাস্থ্য সজাগতা আৰু স্বাস্থ্য পৰীক্ষা শিবিৰ
তাৰিখ : ২৮/১২/২০১৭

সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰা

বিচিত্ৰা

মহন্ত
২০১৮

SWACHA BHARAT
ABHIYAN
NSS UNIT, KHAGARIJAN COLLEGE
NAGAON ASSAM
DATE : 27-08-2018